



LA SENYORA

Donya Teresa Figuerola i Molins

vidua en primeres noces de don Bonaventura Payró
i en segones de don Joan Vergés

ha mort a l'edat de 77 anys
havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els que la ploren: fills Adela, Manuel i Josep (absents); fill polític Joan Vergés Basédas, nets Anna, Adela, Josep, Manuel, Maria, Eduard i el doctor Joan Vergés Payró; besnètes, nebots, cosins i família tota, preguen als amics i coneguts que la tinguin present en llurs oracions i se serveixin concórrer a la casa mortuòria, Girona, núm. 65, avui, divendres, a dos quarts de quatre, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de la Puríssima Concepció, i després a la darrera estada, Camantiri Vell.

No es convidà particularment.

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Giros - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telefònica:
MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1
Telèfons núms. 689 - A
689 - A
789 - A

PROPIETARIS

Es necessita un local de mil cent a mil dos cents metres quadrats de superfície, de preferència entre Rambles, Dormitori de Sant Francesc, Sant Pere i Fontanella.

S'ofereix de lloguer un mínim de Ptes. 1.200.

Dirigir les ofertes a LA VEU DE CATALUNYA, número 789

CAMBRA FRIGORÍFICA

de 103 metres cúbics, per a llogar, prop de la carretera. Arns, 9. - Badalona
Telèfon 95 B.

BUSCO PIS

a Barcelona, Sants o altre barri dels afores, lloguer fins a 50 pessetes, donaré gratificació a qui me'l proposi. Escriure a LA VEU, núm. 105.

RÈTOLS EN CATALÀ

Oficina gratuïta de correcció ortogràfica de rètols i anuncis en català

OBERTA de 6 a 9 del VESPRE
Carrer Boters, 16, primer

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 31 de març de 1921.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.
Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 765.3, 765.9, 765.9.

Termòmetre sec: 14.4, 15.5, 14.1.
Termòmetre humit: 11.2, 12.7, 11.8.
Humitat (centèsimes de saturació): 65, 70, 75.

Direcció del vent: ENE., E., E.
Velocitat del vent en metres per segon: 3.0, 2.0.

Estat del cel: Nivols, Tapat, Tapat.
Nivols: Classe: C. K. S.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 15.6; mínima, 10.4; mínima prop del sol, 8.3.

Oscil·lació termomètrica, 5.2.

Temperatura mitja, 13.0.
Precipitació aqüosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 15.2 mm.
Recorregut del vent en igual període: 372 km.
Observacions particulars: Rauxas de vent E.

El director, E. Alcobe.

-Paraigües Cardús

Portaferrissa, 10.
Ha estat conduït al dispensari de Sants l'obrer rajoler Joan B. Castells, de 38 anys, el qual es queixava de violents dolors intestinals.

El metge diagnosticà una intoxicació produïda per un càustic.

El pacient manifestà que havent begut algun d'un cantí que hi ha per a servir dels obrers a la bòbila on treballa, situada en terme de l'Hospitalet, notà immediatament una gran cremor en l'estómac.

Afegí que sospitava que un company de treball hagués tirat alguna droga al cantí.

El referit company ha desaparegut. El cantí, amb l'aigua que hi restava, fou posat a disposició del jutjat, a fi que la faci analitzar.

Valtelles PORCELLANA

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, convoca a tots els socis al Consell general extraordinari que se celebrarà el vinent dissabte, a les deu del vespre, per a procedir a la creació de la Secció Múlia Feminal, i per a discutir i aprovar el projecte d'Estatuts per al seu règim.

— Sanejament modern: Gran Exposició de Lavabos, pedestal de porcelana. Dipositaris exclusius de la casa Twyford, d'Anglaterra. Varietat en els models, banys escalfadors, wàters, etc., etc. Lacomia Germans, Passeig de Sant Joan, 44.

El Comitè Oficial de Pells Curtes i Calçat, Plaça Santa Anna, 4, obre un concurs per a una plaça de tenedor de llibres, el qual estarà encarregat, després, de portar la correspondència mercantil.

- Pianos WERNER Compta. Termes R. Catalunya, 72 (canton. València)

A la matinalada, una parella de la guàrdia civil presentà al dispensari d'Hortafranchs un minyó de 23 anys, Cristòfol Ocañas, sense domicili, el qual tenia ferides contuses al cap i als braços.

Segons digué, aquestes lesions les hi produïren uns del sometent que el sorprenghen robant escarxofes d'un camp del terme de l'Hospitalet.

Poc després es presentà al mateix dispensari un altre minyó, Antoni Nieto, de 26 anys, veí del carrer de Sant Pacià, el qual tenia també ferides al cap. Anava de company amb l'anterior i també li tocà el rebre.

Després de curats, foren portats a l'Hospital Clínic.

La guàrdia civil detingué a Joan Galindo Garcia, de 18 anys, sense domicili, que anava de company amb els anteriors.

Cristalleries J. Llorens, R. Flor, 30

S'ha donat compte al jutjat de la sotstracció d'una polsera de brillants, valorada en 6.000 pessetes, que porta

va donya Maria Teresa Bergarós. El fet ocorregué en el ferrocarril de Sarrià, en el trajecte comprès entre la plaça de Catalunya i el carrer de Montaner.

A un senyor que viatjava en un tramvia del carrer de l'Hospital li escamorejaren la cartera, que contenia 125 pessetes.

Uns guardies de seguretat detingueren un lladregot professional, Miquel Torregros (a) «Cabezota», que rondava per la plaça de Catalunya. I a la Rambla de Canaletes detingueren a Rafael Garcia (a) «Lerendina», company de treball de l'anterior.

La junta general ordinària que per causes imprevistes no pogué celebrar el dia 28 al Montepiu de Nostra Senyora de la Visitació, tindrà lloc el vinent dia 3 d'abril, en el mateix punt i hora que indicava la convocatòria.

Amb l'express han arribat de Madrid l'alcalde senyor Martínez Domingo junt amb la comissió que ha assistit a l'Assemblea de Municipis.

Avui, a les deu de la vetlla, al Centre Excursionista de Catalunya, el senyor don Joan Santamaría donarà una conferència sobre el tema: «Una excursió de Barcelona a Roma, visitant diferents poblacions d'Espanya, França i Itàlia, entre elles Nîmes, Cannes, Montecarlo, Gènova, Florència, Venècia i Padua».

A l'anunci publicat ahir sobre la rebalta del preu de la carn, es deia: es consignarà, a partir del diumenge, 10 d'abril, una nova rebalta de 0.25 pessetes, havent de dir, es consignarà, etcètera.

La Societat del Gran Teatre del Liceu celebra la seva Junta general ordinària el dia 29 del proper mes de març, aprovant-se els acords continguts a la Memòria que reglamentàriament dirigeix a la general, la Junta de Govern, quedant aquesta constituïda com segueix:

President, don August de Rull; vice-president, don Antoni J. Bastinos; comptador, don Joan Tusquets; vocals: don Antoni de Ferrater, don Lluís Ferrer Barba, don Josep Borrell i Sol, don Antoni de Nadal i don Pere Soldevila; secretari, don Antoni Pons Arola.

El Deganat-Secció de Mestres oficials, celebrarà reunió general demà, dissabte, a les sis de la tarda, a l'Escola de la plaça de Santa Anna, 22, per a donar compte de l'informe sobre organització escolar de Barcelona, presentat per la comissió nomenada en la darrera reunió.

Demà, a les sis de la tarda, tindrà lloc al Circol Artístic de Sant Lluç, la inauguració de l'exposició de dibuixos d'En Ferran Callicó.

Passant ahir, cap al tard, pel carrer de Vila i Vila, Angel Garcia, de 30 anys, va ser assaltat per tres individus que li van pendre 8 pessetes i el van maltractar a cops de puny, produint-li algunes contusions lleus.

Al carrer de Margarit, una tartana va atropellar el ciclista Robert Espinosa Santos, de 15 anys, i li va causar contusions al peu dret. La tartana va fugir, però li fou pres el número i tramès al jutjat.

Una veïna del carrer de Monech va baixar a omplir un cantí d'aigua en una font que hi ha a la mateixa escala i va deixar la porta del pis ajustada.

Quan pujava amb el cantí ple, va trobar que baixava un home amb un abric gris que a la dona no li va semblar desconegut del tot. En efecte: la porta del pis era oberta de bat a bat i d'un penjador faltava el referit abric gris, que per cert era nou de trinx.

Per més gestions i passos que va fer, no li fou possible trobar l'home esmentat.

Un veí del carrer del Dos de Maig, va instar al jutjat al desahuci d'un

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

FINS EL 2 D'ABRIL

VENDA EXCEPCIONAL
VARIADÍSSIM ASSORTIT D'ARTICLES
AL PREU ÚNIC

DE PESSETES

3'65

ROBA BLANCA
DE SENYORA
:: SEGON PIS

OPORTUNITAT

Camises de cotó, adornades amb fístó; una a pessetes 4'15
Pantalons de cotó, amb tires brodades. un a 4'65

:: SECCIÓ
DE TEIXITS

O C A S I Ó

Teixit fi, dibuixos assortits; el metre a pessetes 1'05
Teixit classe superior, vora verda a 1'80



MOSAICS E F ESCOT T & C

Ronda Santa Anna, 8

E. A. Presta Especialista. Orelles, Nas, Gorja i Tuberculosi
Pelayo, 12, pral. CONSULTA: de 9 a 10 i de 3 a 6

relogat, que havia adquirit el costum de no pagar cap mesada. Tan malament s'ho va pendre el relogat, que es dirigí a l'altre, i sense més prelude li va clavar un cop de puny, causant-li una contusió d'importància a l'ull esquerre, que va fer precisa la intervenció del metge del dispensari de Sant Martí.

El brau relogat va desaparèixer. I l'estudiant, ultra no cobrar les mesades endarrerides, haurà de treure diners per a pagar el desahuci i les visites del metge. Negoci rodó.

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya celebrà sessió avaluada, a dos quarts de deu de la vetlla, en la qual el senyor Garcia Alsina donà una conferència sobre el tema: «Educació física i la VII Olimpíada d'Anvers».

Vida religiosa

Avui: Sants Venanci i Huc, bisbes; Ireneu, màrtir i Santa Teodora, verge. — Demà: Sants Francesc de Paula, confessor, i Urbà, bisbe, i Santa Maria Egípcia, penitent.

Quaranta hores: Avui, Confraria de la Guardia i Oració, a Sant Jaume. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa Confraria.

La missa d'avui: De l'octava, color blanc. — La de demà: De l'octava, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Mercè, a la seva església, privilegiada, o a la del Pi. — Demà, Nostra Dona dels Angels, a la seva església. Adoració nocturna: Avui, Torna de Sant Joan Evangelista. — Demà, Torna de Nostra Dona dels Desemparats.

Vetlla en Sufragi de les Ànimes del Purgatori: Avui, Torna de la Santíssima Trinitat, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torna de la Comemoració dels Fideles Difunts, a la mateixa capella.

Monestir de Santa Clara, de Religioses Benedictines. — Com a preparació a la festa de Sant Benet, que enguany se celebrarà el dia 5 del corrent, la Congregació d'Obles Seglars Benedictines del Montserrat, farà els següents actes des d'avui, divendres.

Cada dia, a tres quarts de vuit del matí, explicació litúrgica de la Santa Missa. A les set de la tarda, Rosari i plàtica de perfecció segons l'esperit de la Regla de Sant Benet.

Havent estat, invitada la Felicitació Sabatina a Maria Immaculada, instal·lada a la parroquia de Sant Jaume, pel senyor rector i la Junta d'Obra a la processó que per a administrar la Comunió Pasqual als impenides i malalts de la parroquia sortirà el diumenge, dia 3 d'abril, a les set del matí, la Junta directiva prega a tots els associats que assistixin a l'esmentat acte, per a donar una prova d'amor i veneració a Jesús Sagramentat.

Igual recomanació fa als seus associats l'Apostolat de l'Oració de l'esmentada parroquia.

A la parroquia de Santa Maria del Mar, s'hi farà un Triduum en honor de la Santíssima Trinitat, d'acord amb el següent programa:

Divendres, dia primer d'abril, a dos quarts de set del matí, començarà el Triduum, amb exposició de S. D. M., Trisagi, exercici, cant de motets i sermó als tres dies, pel reverend P. Ildefons Ruiz, missioner de la I. C. de Maria.

Dissabte, dia 2, a la mateixa hora, com el dia anterior.

Diumenge, dia 3, a les vuit, se celebrarà Missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria, pel reverend senyor rector, doctor don Nofre Maria Blada, podent tots els que hi concorrin guanyar indulgència plenària, aplicable a les ànimes del Purgatori. A aquesta Missa de Comunió s'hi agregarà l'Associació de Filles de Maria d'aquesta església, per ésser primer diumenge de mes. A la tarda, a un quart de set, conclusió del Triduum cantant-se el Serafí Trisagi per la capella de música.

Difuns, dia 4, a l'altar de l'Associació se celebraran de deu a dotze misses amb ofertori, en sufragi dels associats difunts.

Obituari

ENTERRAMENTS

N. Antònia Espinosa i Giner. Ha mort a l'edat de 64 anys. Avui, a les onze. Rambla de la Munanya. Després A. Guinardo, Barri Vell.

roquia de Nostra Dona del Montserrat, Cementiri Vell.

FUNERALS

El jove En Joan Clavé i Freixas. Mort el 22 del corrent. Avui, de deu a dotze, misses a l'església de la Casa de Caritat.

N. Atmusa Strauch de Dicklingen. Mort el 4 del present als 88 anys d'edat. Avui, a dos quarts d'onze, funerals al temple de Pompeia.

ANIVERSARIS

Na Consol Trinxet i Bartomeu. Mort el 24 de març de 1920. Demà, dissabte, de deu a dotze, misses a la parroquia del Masnou, església de Sant Francesc de Reus i església de la Casa de Caritat de Barcelona.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Josep Gatell i Padrines. S'avisarà amb oportunitat l'hora del sepeli.

En Francesc Granés i Miralles. Enterrat ahir a la tarda al Cementiri de Sarrià.

En Joan Barguís i Morgades. S'avisarà l'hora de l'enterrament amb oportunitat.

Musicals

Avui, divendres, a la nit, donarà al Palau el seu darrer concert el gran pianista alemany Wilhelm Backhaus. El programa de demà ve a ésser una continuació de l'executut en el primer concert, puix que ambdós foren combinats sota un plan total de conjunt, si bé donant a cadascun un caràcter distint.

Sobresort com a obra culminant, «Variacions sobre un tema de Paganini», obra d'enormes dificultats, una de les més grans creacions pianístiques de Brahms, la qual té, demés, l'interès de no ésser coneguda del nostre públic. Una altra obra de Brahms, la «Rapsòdia en sol menor», completa la primera part.

La segona queda reservada a petites, delicioses obres, de Scarlatti i Mendelssohn, en les quals el músic, la llengüera, la gràcia en fi, són el tot. Backhaus ha obtingut arreu un dels seus millors èxits en la interpretació d'aquestes exquisides.

«Impromptu», «Soirée de Viena» i «Marcha militar», de Schubert, acaben aquesta interessant vetllada d'art, en la qual és de creure que el gran artista renovarà la magnífica impressió produïda per la seva presentació.

Ambdós concerts, únics que haurà donat a Barcelona l'il·lustre pianista, han estat organitzats per l'Associació de Música da Camera, amb entrada exclusivament per als socis.

El difuns, diada de l'Anunciació, a les cinc de la tarda, el jove i notable concertista de violí En Manuel Calasina donarà un recital a l'Orfeó Gracienc, dedicat especialment als socis del mateix, executant dos concerts de Mendelssohn i Godard i una Sonata, de Bach, per a violí sol.

Acompanyarà les dues obres primeres el professor de piano En Joan Molinari.

En el recital que donarà la pianista Carmeta Abreu, a la Mozart, el vinent diumenge, desenrollarà a grans trets la història de la Sonata.

Aquesta primera sessió comprendrà des de la primera Sonata (Joan Kunhan) fins a Beethoven.

El pla adoptat per la jove concertista ha despertat interès entre els aficionats a la música de piano.

El programa del tercer concert de Matinées Liriques Populares, de la Orquestra Simfònica de Barcelona, que dirigeix el mestre Lamote de Grignon, que donarà l'Associació Musical de Barcelona el vinent diumenge, dia 3 d'abril, al Teatre Eldorado, el componen les següents obres:

«Der Freischütz», obertura, Weber;

«Vuitena Simfonia», Beethoven; «Els ballaires dintre un sac», segona audició, a petició, Barberà; «Concert en la menor», per a piano i orquestra, Grieg, (la part de piano serà executada pel conegut concertista Juli Pons); «Els mestres cantaires», obertura, Wagner.

L'Obra de la Santa Infància

El vinent diumenge, a la tarda, l'Obra de la Santa Infància, celebrerà, al local de l'Orfeó Gracienc, un festival a benefici dels desvalguts nens que protegeix l'esmentada Obra, prenent-hi part el reputat concertista de piano En Juli Pons, l'aplaudida soprán solista de l'Orfeó Català N. Andreu Fornells, el professor En Joan Molinari i la Banda de Caritat, que dirigeix el mestre Lambert.

El matí del mateix diumenge, a dos quarts de dotze, i organitzada per la mateixa entitat, el reverend doctor Lluís Homs, director del Concili Diocesà, donarà, amb caràcter públic, una conferència religiosa-artística, il·lustrada amb nombroses projeccions.

Es de desitjar, donat el fi altruista que persegueix la comissió organitzadora, que aquests actes es veuran extraordinàriament concorreguts.

Notes agràries

Pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat s'han donat conferències a Aiguaviva, Fornells i Vidreres.

Convidat per la Federació Sindical Agrària de Girona, el professor Rosell i Vilà va donar una conferència tractant de vagues lleteres, amb motiu de la inauguració del Gremi de criadors i explotadors de la vaca lletera.

El cap dels Serveis de Ramaderia ha estat a Girona per a començar l'organització del Concurs que se celebrarà en aquella capital, probablement per la tardor.

Amb tal motiu, la Comissió de Foment de l'Ajuntament gironí i el cap dels Serveis de Ramaderia, tingueren una reunió, en la qual es va acordar la col·laboració de l'Ajuntament, oferint alguns premis, al Concurs de la Mancomunitat.

Pel personal dels Serveis de Ramaderia es donaran tres lliçons el divendres, dissabte i diumenge, a Castellersol, en el curs que s'hi està celebrant.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Primer concert Backhaus

Wilhelm Backhaus era un dels grans pianistes de la present hora que no havíem encara pogut sentir. No el coneixíem sinó de referències i a través del que se'n deia en les publicacions estrangeres. Ens ha interessat força, per tant, de poder-lo sentir i aprofitem l'ocasió que se'n presenta per a felicitar un cop més la Junta directiva de l'Associació de Música «da Camera», pel seu ja habitual encert a contractar per als seus concerts artistes sempre notables. Ens «servirem», però, del fet d'ocupar-nos de la ben important Associació «da Camera», per a protestar de cert ja tradicional costum d'alguns dels seus senyors associats.

Malgrat les indicacions (bastant clares, per cert) de la directiva, persisteixen a fer absolutament impossible

Disposicions del Prelat

El festival d'Associacions Catòliques de Beneficència

Aquesta tarda ha sortit un nombre del «Butlletí Oficial Eclesiàstic» d'aquest Bisbat, contenint els següents interessants documents.

CIRCULAR NUMRO 5

Reproduint certes prohibicions contingudes en el «Butlletí Oficial Eclesiàstic» d'aquesta diòcesi, en les Constitucions Sinodals, d'aquesta i dictant-ne d'altres aconsellades per les actuals circumstàncies.

I. — ALS FIDELS EN GENERAL

Repetides vegades ha prohibit l'Església la representació de drames sagrats o bíblics en els teatres. També s'ha ocupat d'això l'autoritat civil. Vegi's el Reial Decret de 30 d'abril de 1856, inserit en el tom XI, pàgina 115 del citat «Butlletí», que diu com se segueix:

«Penetrado de las poderosas razones que me ha expuesto mi Ministro de la Gobernación, he venido en decretar lo siguiente:

Artículo 1.º Desde el día de la fecha no podrán representarse en los teatros del reino dramas de los llamados sacros o bíblicos, cuyo asunto pertenezca a los misterios de la religión cristiana, o entre cuyos personajes figuren los de la santísima Trinidad o la sacra Familia.

Art. 2.º Quedan anuladas todas las disposiciones que acerca de estos dramas, y así por el Ministerio de la Gobernación como por el de Gracia y Justicia, se hayan dictado antes de esta fecha.

Art. 3.º La impresión y circulación de los dramas sacros o bíblicos podrá autorizarse por los gobernadores civiles, con estricta sujeción a las formalidades prescritas en las leyes de imprenta.

Dado en Palacio, a 30 de abril de 1856. — Está rubricado de la Real mano. — El ministro de la Gobernación, Patricio de la Escosura.

II. — ALS CENTRES O ASSOCIACIONS CATOLIGUES

Recordem, ans que tot que aquestes Centres o Associacions es formen de seglars escolts, que es proposen ajuntar llurs esforços per a la restauració de totes les coses en Jesucrist; i donada l'explícita confessió de fe catòlica, distintiu dels mateixos, llurs socis han de procurar sempre mostrar-se exemplars cristians per la subordinació a l'autoritat eclesiàstica, i pel compliment de llurs mandats i indicacions.

Les dites entitats, en llur fi recrea-

tiu, mai s'apartaran de les prescripcions de la moral cristiana; i sobre tot pel que concerneix al teatre, tinguin present: a) Que no convé, en general, instituir-lo ni fomentarlo pels greus inconvenients que porta aparellat, com ho acredita l'experiència; b) Que si acas existís, ha d'ésser escola de bons costums, sota la censura eclesiàstica i estricta vigilància del Rector o Director de l'associació; c) Que mai funcioni amb actors o representants de tots dos sexes; ni com a secció d'alguna Congregació piadosa, per a no desvirtuar el caràcter espiritual d'aquesta mena d'associacions.

El cabal compliment del que preceptua l'anterior paràgraf, que forma el núm. 5 de la constitució sinodal 70, fou urgí per Nos en circular de 14 de desembre últim. Però, havent arribat a la nostra notícia que el dit paràgraf no havia estat atès per alguns, com devien, havent-se cercat per això diversos subterfugis, en unig-llor avui de nou, hem de declarar i declarem, que no es compleix amb l'estatut en el dit paràgraf, si en els teatres dels Centres catòlics (ententent-se per tals els que ho indiquen llur nom, o els dirigits o que tenen per Consiliari un sacerdot de la Clero secular o regular, o els que depenen d'alguna Parroquia o Tinença parroquial, encara que no haguessin fet aprovar llurs estatuts per Nos) es representen drames o comedies per individus de tots dos sexes, siguin o no professionals, i això encara que s'arrandi o s'oboli arrendar el local a una entitat laica, distinta del Centre o Associació.

III. — A LES ASSOCIACIONS CATOLIGUES DE BENEFICENCIA

Prohibim a les Associacions Catòliques de Beneficència la celebració de festes en teatres, cinematògrafs, places de toros i hotels amb pretext de pendre el tè, o reunions semblants i mundanes, així com els balls i festes de la flor, tot això organitzat per a la recollida de cabals; i de la mateixa manera prohibim les representacions fetes en teatres pels socis o aficionats de tots dos sexes, per afavorir ropers, hospitals, asils o altres institucions per l'estil, ja que tot això és molt poc conforme amb l'esperit cristià, i sobre dispaar amb aquest pretext als que no solen concurrer a tals diversions, els fa dilapidar molt diner i no poden atraure la benedició divina sobre les institucions per a les quals s'organitzen.

Barcelona, 23 de març de 1921.

† RAMON, Bisbe de Barcelona

teixen a fer absolutament impossible l'audició de les produccions interpretades. Ja no s'accontenten amb enraonar: mengen, demés, llaminadures, que hom ha de treure del paper. Entre la remor del sudit paper (o millor dit, «papers») i la fressa insistit de la conversa, esdevé ja impossible de gaudir, ni un sol moment, del delicat encís de l'art dels sons. En aquest cas, per què organitzar concerts (i ens situem des del punt de mira dels «aficionats») i per què assistir-hi?

Wilhelm Backhaus és innegablement un pianista notabilíssim. Però no ens agrada pas sempre, ho confessem. Al nostre entendre, toca sobretot molt bé la Fantasia cromàtica i fuga, de J. S. Bach, i la Romança (transcripció Backhaus), del Concert en mi menor, de Chopin. En canvi, executà la Sonata en re menor, op. 31, núm. 2, de Beethoven, sense matisos, i, sovint, sense ritme ni accents. Per què? Per què no servir-se del seu mecanisme admirable, facillíssim, per a exterioritzar de falsos completa el que existeix en el fons

També es pot citar, orelem, la interpretació que el notable pianista alemany ens oferí de la conegudíssima Balada en la bemoll, de Chopin, com un exemple que no cal pas seguir. Per què aquest desafortunat ritme que tant s'allunya de l'ideal de Chopin, i per què aquesta cursa folia, d'evident mal gust, vers l'efectisme tothora fàcil?

Escollint aquestes interpretacions que, més que flors pures de l'esperit, semblen concepcions grotesques o caricaturesques de les produccions belles, hom esdevé malhumorat i evoca el record... d'Ernest Reyer i de les seves «fòbies».

L'Associació de Música «da Camera» anuncia per al divendres el segon concert Backhaus.

Esperem la segona audició per a formular un judici més complet a propòsit de Wilhelm Backhaus.

F. LL.

Excursionisme

L'excursió a Girona que l'Ateneu Enciclopèdic Popular organitza per al dia 10 del vinent abril, ultra l'interès que desperta per les bel·leses arqueològiques que es visitaran a la històrica ciutat, té per objecte estreynar els vincles entre els elements excursionistes de les diferents localitats de Catalunya, feina essencial per al major èxit de l'Aplic Excursionista de Catalunya que se celebrarà aviat.

Per al dia 10 del vinent mes d'abril ha organitzat l'Ateneu Obrer de Barcelona una excursió col·lectiva a Blanes, Lloret i Santa Cristina.

D'ACTUALITAT PALPITANT

El problema ferroviario en España

per

Don Francesc de A. Cambó

2 pessetes l'exemplar

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

CONSELL AL PALAU

Madrid, 31, 2 tarda.
Aquest matí s'han reunit els ministres al Palau sota la presidència del Rei.

Al Consell hi han assistit tots els ministres d'uniforme.

El Consell ha durat fins prop de les dues.

El senyor Allendesalazar ha donat compte dels informes rebuts de províncies, amb l'objecte de fer davant el Rei un resum de la situació social de tot Espanya en encarregar-se del poder, després de l'assassinat del seu antecessor.

El President ha fixat la seva atenció en les informacions de Catalunya, on segueixen plantejats intensament els problemes del sindicalisme d'acció, i de la crisi del treball.

Ha parlat després de la repressa de les sessions de Cortes i dels debats ja desenvolupats al Congrés.

Així mateix ha al·ludit els plans parlamentaris del Govern, anunciant que en el pròxim Consell seran aprovats alguns projectes que seran sotmesos a les Cambres per a veure si amb ells es pot normalitzar en el que sigui possible el desequilibri actual de la vida nacional.

Ha parlat breument el cap del Govern dels assumptes estrangers.

LA CONTESTACIÓ AL MISSATGE.—PRESENTACIÓ DE CREDENCIALS

Els ministres, després del Consell, han romàs al Palau, esperant l'arribada de les Meses del Senat i del Congrés, que havien d'acudir al migdia per a remetre al Rei les contestes de totes dues Cambres al Missatge llegit a l'obertura de Cortes.

En efecte: en les carrosses de l'Alta Cambra, escortades per forces de cavalleria, ha arribat a les dotze menys cinc minuts la Mesa del Senat, amb el seu president, senyor Sánchez de Toca, passant a la cambra reial.

Amb el Rei hi havia el Govern i els palaus de guàrdia.

A la Mesa del Senat i als senadors designats per la Cambra per a pendre part en aquest acte, s'hi han unit a la porta del regí alcàsser bon nombre de senadors.

Ha llegit la contesta al Missatge el senyor Sánchez de Toca, i el Rei ha encalçat amb aquest i ha conversat amb alguns senadors.

A dos quarts d'una, i amb igual solemnitat, ha anat al Palau la Mesa del Congrés, amb la presidència del senyor Sánchez Guerra, el qual ha llegit al Rei la contesta del Missatge.

A l'entrada i a la sortida del Palau les forces de la guàrdia exterior han tributat a les Meses de les Cambres els honors corresponents.

El Govern ha abandonat el Palau, llevat del ministre d'Estat, que s'hi ha quedat per a assistir a la presentació de credencials dels nous ministres d'Hisenda i Subeín.

La del nou representant d'Holanda s'ha celebrat a la una de la tarda i a un quart de dues la del ministre suec.

Els dos ministres han presentat llurs credencials al Rei i aquest els ha felicitat, conversant amb ells breument, per a oferir-los totes les facilitats que necessitin per a l'exercici de llur càrrec.

Els nous representants diplomàtics han anat al Palau i tornat a llurs respectives legacions en carrosses, del Palau, escortats pel secció de cavalleria.

L'ESPARA

Segons notícies rebudes al ministeri d'Estat, el cuirassat «Espana» ha arribat a Valparaíso, un cop aprofitada la via marítima que se li produïren en l'ocident sofer.

El dia 6 d'abril empenirà la tornada a Espanya amb l'infant don Ferran.

A L'AMBAIXADA DE BELGICA

A la legació de Bèlgica, elevada a la categoria d'ambaixada, s'hi ha celebrat una recepció diplomàtica, assistint-hi tots els ambaixadors i ministres acreditats a Madrid i l'alt personal del ministeri d'Estat.

EL SUORE

La «Gaceta» publica una Real orden, la part dispositiva de la qual és la següent:

«Primer. — Que a partir del primer de abril pròxim els falicantes de anar a l'obra de establir al sistema regulador de rate article

en les capitals de província i poblacions assimilades, a fin de que pudiendo adquirirse dicho artículo libremente por los comerciantes y el público en tales almacenes, resulte mantenido el precio que actualmente rige para ese artículo en cada una de las provincias.

Las dudas que sobre dicho precio surjan serán resueltas por este ministerio que aplicará inmediatamente su determinación.

Segundo. — El Gobierno se informará constantemente de los precios del azúcar en el extranjero, para determinar el a que resultaría el azúcar importado en España con la franquicia arancelaria, o sea pagando la misma cantidad que para el régimen establecido en la Real orden de 24 de diciembre anterior para las introducciones extranjeras, a fin de que nunca rebaje el precio del azúcar en nuestros mercados el que resultaría de mantener el régimen que según la mencionada Real orden espira el 31 de marzo corriente.

Tercero. — Que a partir del primero de abril pròxim solo podrán admitirse con el régimen arancelario que estableció la Real orden de 24 de diciembre último los cargamentos despachados con conocimiento directo para puertos españoles y comprendidos en manifestaciones visados en puertos de origen hasta el día 31 del corriente mes, siempre que a su llegada a España se declare para el consumo, e igualmente se aplicará el beneficio del derecho reducido a las existencias de azúcar que se hallaren en los depósitos francos y de comercio y se declarasen para el consumo hasta el día 31 inclusive del pròxim mes de abril al azucar que no resulte comprendido en las condiciones anteriores se les aplicará a su importación el derecho arancelario de 60 pesetas por 100 kilos, e igual cantidad devengarán en concepto de arbitrio el que se importe del puerto franco de Canarias.

EL DRET DE DUANES

Madrid, 31, 4'15 tarda.

La «Gaceta» publica la següent Real orden:

«S. M. el Rey (q. D. g.), confor-mándose con lo propuesto por esa Dirección general, se ha servido disponer que el recargo que debe cobrarse por las Aduanas a las liquidaciones de los derechos correspondientes a las mercancías importadas y exportadas por las mismas durante el mes de abril pròxim venidero, cuyo pago haya de ser efectuado en moneda de plata española o billetes del Banco de España en vez de hacerse en moneda de oro, será de 33'01 por ciento.

Lo que de Real orden, etc.»

CONCERT

Anit passada al Circol de Belles Arts donà un concert el Trio Hispànic, format pels notabilíssims artistes Lluís Bonaterra (piano), Lluís Píxot (violí) i Ricard Píxot (violoncel), obtenint un clamorós èxit.

El Trio Hispànic se presentarà aviat al gran públic.

MANIFESTACIONS

DEL GOVERNADOR DE BARCELONA

«El Liberal» publica una declaració que el senyor Martínez Anido ha fet a un redactor seu que aquestes dies ha passat per Barcelona.

Comença per negar que hi hagi entre lle i el Govern la més petita discrepància, així com també que s'estigui exercint una repressió brutal. Co que passa és que quan es va encarregar del Govern civil, el Sindicat Unió tenia amonitzats els obrers dignes i rebu; condemnats de cartes d'aquesta demanant-li que posés terme a aquest estat de coses social.

El sindicat, que no ha estat sinó una entelequia per la ignorància o l'egany dels més per una minoria, va començar de recaptar cotitzacions que en algunes setmanes pujava a la xifra de 800.000 pesetes, i quan els obrers es percataren que aquest diners no servien per a fins socials, començaren de negar-se a donar les quotes i aleshores es recaptà a trets.

Per a justificar la inversió dels diners es plantejaren algunes vagues parcials, en societats poc nombroses.

Jo — diu — vaig fer fracassar aquestes vagues i d'ancà que jo governo no n'hi ha d'altres que les originades per la manca racional de treball.

Condemna tant a l'Unió com al Lliure i a tot, dos els dona el mateix tractament.

Per una reacció naturalíssima, obelint a una idea biològica, els obrers, els veritables obrers, els que volen la pau i el treball, sense que això sigui suposar-los resignats i governamentals, en veure's emparats i defensats pel Govern civil, es van enar-dir, prengueren altes, es deixaren portar pels d'una ànima de represàlia. Potser que van pensar que no n'hi hauria prou amb l'acció oficial per acabar amb el terrorisme, i com a resultat de tot això, un dia tinguérem notícia que s'havia iniciat una contraofensiva armada, sota les banderes de l'anomenat Sindicat Lliure.

Si bé els fins de l'Unió són l'explo-tació i l'anarquia i els del Lliure la defensa, i per a l'esdevenidor el res-tabliment de la normalitat, als dos he perseguit i els perseguixo amb el mateix zel.

Precisament acaben de caure a les nostres mans uns quants individus del Sindicat Lliure que han mort a uns altres de l'Unió a Màlaga.

El remei està que es declari amb tota urgència la sindicació obligatòria.

Declarada la legalitat del Sindicat, és senzill la viabilitat de l'acció. Desapareixeran automàticament moltes de molesties; cauran pel seu propi pes una porció d'arguments platònics que ara s'esgrimixen amb eficàcia per al proselitisme entre certes mentalitats.

Una vegada fet això, cal acudir amb mà de ferro a les necessitats dels mercats.

La política de proveïments és urgentíssima.

Encara que siguin els anys, no cal oblidar que també hi ha sindicats d'acció empenyos per dificultats econòmiques.

LES FORCES DE L'EXERCIT

Madrid, 31, 5'15 tarda

El ministre de la Guerra ha llegit al Congrés el següent projecte de llei:

Artículo primero. Se fijan en 199.745 hombres las fuerzas del ejército permanente durante el año económico 1931-1932, sin contar en esta cifra los individuos del Cuerpo de Invalidos y de la Penitenciaría militar de Mahón.

Artículo segundo. Se autoriza al ministro de la Guerra para elevar temporalmente dicha cifra si lo considera necesario y para conceder en determinados periodos las licencias que precise el efecto de que los gastos no excedan de los créditos consignados en el proyecto.

PENSIO

La comissió permanent d'Hisenda del Congrés, ha dictaminat favorablement el projecte de pensió a la vídua del senyor Dato i l'exempció de drets de l'assembada pensió.

LA MINORIA REPUBLICANA

En una de les seccions del Congrés s'ha reunit la minoria republicana presidida pel senyor Lerroux.

S'ha examinat la situació actual i el plantejament del debat polític, acordant-se que quan els cabdills de les diverses fraccions liberals ho facin, definixi el senyor Lerroux l'actitud del partit republicà davant les circumstàncies actuals.

SENAT

Madrid, 31, 5'15 tarda.

A les 3'40 comença la sessió, presidint el senyor Sánchez de Toca.

Al banc blau, el president del Consell i els ministres de Foment, Gràcia i Justícia i Treball.

El ministre de FOMENT comença saludant la Cambra i s'excusa amb el senyor Arroyo per no haver assistit abir a la Cambra quan explana la seva interpellació sobre el problema agrari.

Avui — diu — m'apreuro a contestar a S. S.

Reconeix la importància del problema agrari, l'abast del qual al costat de la producció nacional reconeix el Govern, i per això li presta l'atenció que mereix.

El Govern no desatén el problema agrari i la política que en aquest aspecte ha iniciat va encaminada principalment que l'abastament d'Espanya quedi assegurat.

En quant a l'alt, el Govern no ha

d'oposar-se que s'exporti el sobrant. En la qüestió del blat es procura que el preu del pa no tingui alteració, però sense deixar d'atendre també els interessos de l'agricultor.

Ultra els problemes agrícoles n'hi ha d'altres que requereixen també el consegüent estudi.

El marqués de HERMIDA. — Però que sigui aviat.

El ministre de FOMENT. — Aviat, molt aviat, tan aviat com sigui possible.

Dirigit-se al senyor Arroyo li diu que l'aspecte jurídic de la propietat agrària és eminentment polític i que en aquesta qüestió el Govern ha de concretar-se a escoltar tot el que s'exposi.

El dir que la terra ha d'ésser d'aquells que la treballen, marca una orientació, però res més.

El Govern té d'acatar l'ordre jurídic preestablert.

S'estén en consideracions sobre el problema agrari, tractant de la divisió de les terres i de la possibilitat que el bracer es convertís en propietari.

També parla de la socialització de les terres, creient-la inadequada i absurda en aquest aspecte.

El problema agrari precisa resol-dre'l serenament.

Contesta a altres punts del discurs del senyor Arroyo, referents a crèdit i ensenyament agrícola i a la repoblació forestal i reconeix la importància de tot això, i per això demana a la Cambra que apoi i impulsi l'obra que en aquest sentit empenydrà el Govern, presentant els oportuns projectes de llei.

El PRESIDENT diu que la interpellació plantejada passarà a l'ordre del dia.

Els senyors GULLON i GUILLEN SOL, recorden un prec formulat al ministre d'Hisenda plantent-se que no hagin estat atesos.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Se suspèn la sessió per a passar el Senat a reunir-se en seccions.

Represa la sessió es dona compte del resultat de les seccions, es fixa l'ordre del dia per a demà i s'aixeca la sessió.

CONGRES

Madrid, 31, 4'15 tarda.

Sobre la sessió a dos quarts de quatre, sota la presidència del senyor Sánchez Guerra.

Al banc blau hi ha els ministres de la Guerra i Governació.

La Cambra està quasi deserta.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Jura el càrrec de diputat el senyor Martínez Rodríguez.

El ministre de la GUERRA llegeix diversos projectes de llei.

El senyor ORTEGA GASSET apoya la proposició incidental relativa al restabliment de les garanties constitucionals.

Demana al Govern que faci tornar el país a la normalitat constitucional, de la qual es troba allunyat ja fa dos anys.

Començaren per suspendre's les garanties constitucionals per Decret per a la província de Barcelona i després s'extengué la suspensió a tot Espanya.

Creu que està vulnerat l'article 17 de la Constitució, puix aquest sols autoritza la suspensió per terme reduït i quan circumstàncies excepcionals ho demanen, però de cap manera es pot admetre que es doni caràcter permanent a l'estat anormal en que ens trobem.

Les Cortes s'han reunit diverses vegades en els dos últims anys, i no obstant cap acord han pres sobre la matèria.

La situació de Barcelona no és motiu suficient per a tenir en suspens la Constitució a tot Espanya. Quins motius hi ha ara per aquesta suspensió de garanties? Si la Constitució no va a regir més que quan estigui dominada la vida espanyola, i per què serveix? Perquè la Constitució és precisament per a la lluita, per a la propaganda política, oral i escrita, per a garantir els drets dels ciutadans a actuar en la vida pública.

Però els governs troben més acor-

dati tancar les Cortes i suspendre les garanties per a governar.

I després ens lamentem que no hi hagi opinió? Com té d'haver-n'hi, amb aquestes procediments?

S'ha d'establir el domini de la Constitució, puix la permanència de l'actual anormalitat constitucional constitueix un veritable cop d'Estat.

Alguns elements conservadors estan creguts que aquestes alarmes dels liberals són exagerades, i altres adoptaran un gest de displicència davant les nostres demandes. Però tan mal, perquè han de comprendre que la vida moderna no es pot desenvolupar amb les traves que aquestes mesures restrictives posen.

Se'ns considera, als que figurem aquí, com excessivament avançats, quan les nostres idees són ja conservadores en altres parts del món.

En les qüestions obreres hi ha una gran incomprensió per part de les classes conservadores, que han seguit una política equivocada. Davant del problema sindicalista han optat per negar el sindicalisme i així han sobrevingut derivacions funestíssimes. En aquesta conducta hi ha molt de parcialitat i com natural conseqüència han vingut els odis patronals i els conflictes creats per la repressió.

Als marges d'aquesta política conservadora ha nascut el crim que avui ensagna els carrers de les ciutats espanyoles.

S'ha perseguit les associacions obreres sense motiu. Aquí està el cas dels obrers andalusos, els quals han estat objecte de tota mena de vexacions. Per això ha servit la suspensió de les garanties constitucionals.

La premsa pateix també les conseqüències d'aquesta mesura, puix en realitat no existeix la llibertat d'impremta, ja que s'exerceix la prèvia censura, que impossibilita tota propaganda; i quan no hi ha censura es denuncien els periòdics i se'n recullen les edicions.

No fa molts dies he hagut d'anar a un jutjat a declarar com a periodista per la denúncia d'un periòdic que va recollir unes manifestacions fetes per mi en aquest saló.

Recentment s'ha prohibit als periòdics que parlessin de determinat assumpte, i per una ordre de la policia se'ls ha amenaçat amb suspensió si no acataven les seves dísposicions.

La Constitució ha d'ésser respectada per tots els espanyols i els governs han de donar l'exemple d'aquest respecte, per l'obligació que tenen de fer que la legalitat es compleixi sèripre.

El ministre de la GOVERNACIÓ li contesta.

Madrid, 31, 5'15 tarda.

Considera el senyor Bugallia la proposició apoïada pel senyor Ortega Gasset com un incident del debat que s'està desenvolupant aquests dies.

No admet la suposició de la il·legalitat de la suspensió de garanties constitucionals perquè el decret està dictat amb fonament de llei. Tampoc hi ha infracció legal en la permanència d'aquesta mesura, puix no fou aquest Govern el que la va pendre.

El senyor PEDREGAL. — Aleshores no hi haurà manera de tornar a la normalitat.

El ministre de la GOVERNACIÓ. — Ja hi anirem. Ara tinc de consignar que a aquest Govern no li correspon cap càrrec. Del Decret se'n donà compte a les Cortes.

El senyor ORTEGA GASSET. — He dit que no es prengué acord.

El ministre de la GOVERNACIÓ. — Això no rec que sigui motiu de càrrec per a aquest hi per a cap govern.

El senyor PEDREGAL. — Doncs, ho serà per a la Mesa.

El ministre de la GOVERNACIÓ. — La Mesa no dictamina; per això es nomenen comissions.

El senyor PEDREGAL. — Doncs la Mesa és l'encarregada de fer complir el reglament.

El ministre de la GOVERNACIÓ insisteix que aquestes coses no incombeixen al Govern.

Creu que a Andalusia, en aquesta moments, fa tanta falta com a altres regions la suspensió de garanties, fins al punt que si no existís una suspensió la proposaria ara.

Allí és on millor resultat dona. Els registres domèstics a Andalusia han

donat un resultat aprofitadíssim. I aquests registres no s'haurien fet tan eficaçment com ara sense suspensió de garanties.

Quant a la premsa, diu que es procedirà amb tota la legalitat, puix sempre a la recollida precedeix la denúncia del fiscal. Això no vol dir que alguna vegada no es cometi alguna extralimitació.

Quant al cas esmentat pel senyor Ortaç Gasset, diu que fins en els Parlaments estrangers és taxatiu el text legal per a prohibir al propi diputat declaracions que només pot fer dins de la sala de sessions.

No creu que la suspensió de garanties produïx molèsties a la premsa. Fa avinent que a l'estranger es fan registres domiciliaris, però aquí no es poden fer sense suspensió de garanties.

El senyor ORTEGA GASSET. — I les deportacions?

El ministre de la GOVERNACIÓ. — En això s'exagera molt.

Respecte a la suspensió de societats obreres, repeteix el que va dir ahir, contestat al senyor Guerra del Río, i expressa el seu propòsit de rectificar aquells errors que s'hagin pogut cometre.

(Jura el càrrec de diputat el senyor Pl i Suñer.)

El senyor ORTEGA I GASSET rectifica. No s'explica que el ministre trobi justificat el decret de suspensió, quan el propi article 17 de la Constitució assenyalava el transitori de la mesura.

No creu que n'hi hagi prou amb haver donat compte a les Corts del decret. Per a persistir la suspensió de les garanties constitucionals cal un acord parlamentari. La Constitució només autoritza la vigència d'aquesta mesura coactiva per decret, quan estan tancades les Corts i amb caràcter transitori.

Insisteix en les seves anteriors manifestacions.

Termina dient que les paraules del senyor Bugallal són la confirmació d'aquest criteri.

El ministre de la GOVERNACIÓ també rectifica i diu que el dret de reunió està perfectament emparat.

El senyor PRIETO. — A 20 pasos del ministeri de la Governació està clausurat el Centre Telegràfic.

El ministre de la GOVERNACIÓ. — No podem resoldre-ho tot en un moment.

Afegeix que avui hi ha diaris francament punibles, que comencen anomenant-se republicans i acaben per fer una tasca violenta, comunista i revolucionària.

(Es van animant les tribunes.)

Exposa l'esperança de poder arribar aviat pel camí que porta el Govern a la normalitat.

Madrid, 31, 6'15 tarda. El marquès de VILLABRAJIMA s'ocupa dels processos de suspensió d'ajuntaments portats a cap durant els treballs electorals pel senyor Bugallal i diu que a instància d'aquest abans d'ahir es donà una ordre telegràfica a tots els fiscals perquè apel·lin contra els autes de sobreseïment dictats pels jutges d'instrucció.

Combat fortament aquesta ordre, que impedeix la reposició dels municipis indegudament suspesos.

El ministre de la GOVERNACIÓ diu que és la primera notícia que té d'aquesta ordre i es resisteix a creure la seva existència.

Per tant, nega que ell l'hagi sol·licitada.

El marquès de VILLABRAJIMA pregunta al cap del Govern si l'ordre existeix i la manté.

El senyor ALLENDESAZAR contesta amb evasives.

El marquès de VILLABRAJIMA pregunta que demà vingui el ministre de Gràcia i Justícia per a interpellar-lo sobre el particular.

Ordre del dia.

Segueix la interpellació del senyor Prieto sobre el terrorisme.

El senyor MAURA comença per dir que l'actual estat de coses, a judici seu, es deu a haver-se omès coses que ell aconsella i haver-se'n fet d'altres, potser encertades, però contra la seva opinió.

A tot això cal afegir-hi les naturals perturbacions portades a tot el món per la guerra.

Creu molt greu la situació actual. Manifesta que els seus antecedents són ben coneguts i res pot afegir-hi ja ha expressat reiteradament les seves opinions.

Si el que es vol és continuar l'actual estat de coses, fer que el Govern representi un partit, l'únic espanyol — diu — amb el qual no es pot comptar és amb mi.

Ja he dit com vull jo governar, i en això em ratifico.

Bones proves de respecte he donat a les opinions estranyes, amb el meu silenci, escoltant coses contra les quals protestava en el meu tur intern

Les úniques forces per a governar són les positives d'un Govern, la força de l'acció.

Manifesta que el poder públic fa dos anys que es troba en un mínim encallament i per treure'n cal el sacrifici dels governants, que han d'anar al concert necessari per a desfer antifeixistes que hi ha plantejades. Aquest concert només s'aconsegueix amb el coneixement de la pròpia consciència.

Referint-se a l'última crisi, diu que des de la cambra regia anà a casa seva i es tancà, sense parlar amb ningú, fins que s'hi reuniren les persones a les quals cità, perquè no volia que sobre ell s'exercís la més petita influència.

Afegeix que ell creia que no calien pactes, ni desitja la disgregació de cap partit, mentre li prestessin la necessària assistència per a governar. El primer — diu — que va fer aquest oferiment vaig ser jo.

En la reunió estava jo sol, i hi vingué el senyor Ossorio i Gallardo precisament perquè en les seves propagandes té dites coses moltes de les quals jo no comparteixo. Per això estava allí.

El Govern cal fer-lo amb els antecedents i amb les condicions que es tenen, però el Govern ha de desil·lusionar-se de partit i de compromisos. I això es pot fer amb patriotisme.

Tot això ho vaig dir jo en aquella reunió.

En la dita reunió hi hagué qui, essent part principalíssima de la concentració, no estava en la disposició d'anar que jo necessitava veure en els congressos; i com que jo era sobirà per a apreciar-ho, en veure que no trobava en la reunió la coincidència espiritual que jo cercava, vaig declinar l'encàrrec de formar Govern i vaig anar-ho a comunicar al Rei.

Tant de bo els que us troben al banc blau tingueu molts encerts. (Murmurs.)

El senyor BÀRCIA creu que les paraules del senyor Maura tenen gran importància sobre el moment polític, perquè contribuïràn a fer la necessària divisió política que avui es requereix.

Afegeix que la política espanyola en aquests moments travessarà el cim d'una de les més grans crisis.

Li diu al senyor Maura que el substancial d'aquest debat està en què digui qui discrepa i perquè discrepa, puix cal parlar amb claredat.

En la tasca realitzada es parlà de coincidències en algunes qüestions, però el senyor Maura, com a feliç motiu, presentava la qüestió social.

Madrid, 31, 9'15 nit.

I aquesta és — diu el senyor BÀRCIA — la situació de Barcelona, que és un problema a la vegada d'ordre públic, d'ètica i d'autoritat, i és el fonament d'Espanya, i tots recorden la famosa frase d'En Maura sobre la extirpació del que rebrotés. I això, que no digué al cap del banc blau, no ho pogué realitzar, perquè dissortadament, allò ha rebrotat. (Grans murmurs.)

La concentració no era possible com la imaginava el senyor Maura, perquè no es poden coordinar els criteris dels senyors Romanones, Cambó i marqués d'Alhucemas.

Aquest Govern es troba aquí per raó de necessitat, però la crisi interna del partit conservador està plantejada. (Arriba el comte de Romanones, i la seva entrada és acompanyada amb murmurs.)

El criteri del senyor Maura porta en ell mateix la dissolució dels partits i fins de llurs ideologies. Això portaria una dictadura civil.

Es dirigeix al comte de Romanones, i li diu que patriòticament està d'acord amb la ideologia del senyor Maura.

El comte de ROMANONES. — Demano la paraula.

El senyor BÀRCIA. — Aleshores, a mi no em cal sinó esperar les manifestacions de S. S.

Compartint pensaments amb el senyor Maura hi havia el senyor Cierva. Aquest assistí a la reunió i també per impulsos patriòtics feu el seu quart de conversa, i es va orientar vers el partit conservador. Nosaltres tenim dret a que S. S. digui en aquesta qüestió el que deu a l'opinió pública.

Termina demanant al Govern que exposi el criteri que tingui per a reprimir, en l'ordre polític, la situació de Barcelona. (Bé en diversos indrets.)

El senyor MAURA rectifica i diu que el que ell demanava era el compromís d'honor per a fer el que s'hagués de fer, costés el que costés, però res de compromisos de partit ni d'acords concrets, perquè això no enclou les qüestions generals i de l'acord a la seva execució hi ha mil lligams de mal camí, i en ell moltes tavernes, i algunes de molt tancades.

Per mi, la part important era voler. Jo no em vaig oposar a l'exploració de qüestions; alguna se'n va exposar, però jo no en vaig proposar cap, puix repetixo que l'essencial és voler, i volent es resol tot.

El comte de ROMANONES diu que acudí a la crida del senyor Maura perquè ho creia tan honorós com indeclinable.

Afegeix que no creu que el senyor Maura el cridés perquè fos un maurí més, puix com a tal, dubto molt que m'obris els braços. No creia que necessités hipotecar el seu esdevenidor ni renegar del seu passat.

Afegeix que hi ha hagut més d'un Govern presidit pel senyor Maura, i afegeix que aquest ho el cridava per a fer tasca conservadora.

Digué el senyor Maura que allí hi havia dues persones que significaven coses contràries a la política espanyola: En Mella i jo. Ens cridava, sens dubte, per a mirar si ens posàvem d'acord en algunes coses concretes.

En veure les fesomies dels reunits, vaig restar convençut que els propòsits del senyor Maura restarien frustrats. Jo creia que perdien el temps, però no volia actuar d'obstacle; jo creia fàcil posar-me d'acord en la qüestió aranzelària i en la parlamentària; però n'hi ha una en la qual és difícil la coincidència. Quina és? La que pot anomenar-se el problema del terrorisme a Catalunya.

Jo sabia que segurament, si es formava el Govern, estaria d'acord amb el senyor Maura, que era amb el qual més m'interessava. (Murmurs.)

Ja sabia que algú pensaria que en acudir a la crida del senyor Maura havia oblidat el meu passat, però respecte a això estava segur, perquè sabia que en la qüestió social la justícia s'aplicaria sempre dintre del dret. Per mi, el que vulgui la Constitució que s'apliqui. (Bé en alguns indrets.)

Jo en tot això tenia plena confiança amb el senyor Maura. No es va constituir aquell govern, i jo era on estava, perquè com més anys passen, més liberal sóc. (Murmurs llargs.)

El senyor PRIETO intervé i diu que el senyor Maura es troba aquí en la situació d'un esperit atarmat, però mai patís.

Es refereix a la reunió celebrada a casa del senyor Maura i diu que els allí congregats, o eren els representants de sectors d'opinió importants, o no eren res.

Es natural pensar que es creés que s'havia congregat allí el més selecte de la intel·lectualitat espanyola.

Ha declarat el comte Romanones que per a ell fou honorosa la crida. Per què, doncs, no posar en el mateix cas honoros altres representacions de la Cambra, com els senyors Alba, Alhucemas, Alvaréz?

S. S. les coses més transcendents, senyor Maura, les deixa qualsevol confuses, però quan vol, ho posa ben clar, i avui només ha deixat veure clar que ha convertit el senyor Ossorio en un illot solt a la mar maurina. (Rialles.)

Es del tot impossible obligar els congregats que compromessin llur honor al sacrifici de llurs conviccions. El mateix comte de Romanones ha declarat que mai les deixaria, perquè ha d'ésser liberal. Per això és inadmissible la posició del comte de Romanones. Com havia de combinar les seves conviccions, referent al terrorisme barceloní, amb les dels senyors Cierva i Bugallal, que eren a la reunió?

El comte de Romanones és el més perfecte psicòleg, perquè per les cares dels reunits, coneix que no hi hauria acord. És que es feien l'ullet? (Rialles.)

El que jo dic és que el primer convençut de la impossibilitat de l'intent era ell.

Insisteix que no hi ha justificació per a no cridar a la reunió els senyors Alba, Alhucemas, Alvaréz, i perquè no dir-ho al senyor Lerroux.

El senyor LERROUX. — Per què no, havent cridat al senyor Mella? (Rialles.)

El senyor PRIETO. — I tampoc significava res per a S. S. el propi cap d'aquest Govern, el segon d'a bord? (Més rialles.)

Però, deixant de banda tot això, la part essencial és saber perquè no s'arribà a un acord en aquella reunió.

El senyor CAMBÓ diu que aprofitarà l'ocasió per a tractar d'una crisi més greu que l'última i que afecta als Governats passats, a l'actual i probablement als esdevenidors.

Heu trobat — diu — grans dificultats per a explicar als estrangers la tramitació d'una crisi espanyola, mentre que us és fàcil explicar les estranyes.

Es que aquí tenim una concepció especial de la política.

El senyor Maura és un dels homes més assabentats del que passa, i en reunir-nos a casa seva ens proposà un Govern com els que es formen a tot arreu del món, com el que es formen a Anglaterra. (Grans protestes.)

Els sembla als que m'interrompen que un Govern així format no tindria majoria parlamentària? (Més protestes.)

Doncs jo dic que el concepte de Govern que proposà el senyor Maura s'exposà a un francès o a un anglès i ho comprenen perfectament. Desgraciadament, a Espanya no sentim amb la intensitat que en altres països la gravetat que travessa la humanitat.

En aquests països s'aconseïa subordinar els plets de partit als de vida que estan plantejats en tots ells. (El senyor Bastiero interromp.)

S. S. farà la mercè de concedir que si hi ha homes que tinguin una significació ideològica jo sóc un d'ells.

El partit conservador anglès té majoria a la Cambra, i Chamberlain ha hagut de fugir de dirigir-la, perquè en les circumstàncies actuals cal anar abans a altres coses, adhuc contràries a aquest partit.

Jo vaig acudir a la crida del senyor Maura i ningú hi havia més persistent que jo en el propi judici. Sempre he combatut el torn pacífic dels partits, però no l'existència d'aquests, puix jo actuo en nom d'un partit polític.

El que jo combató és aquesta artificialitat que divideix els espanyols en dos partits que no serveixen per a canalitzar masses d'opinió, sinó que constitueixen un grup d'homes que troben la raó de llur existència en el gaudi del Poder.

A Bèlgica hem vist governar quinquennis el partit liberal i després quinquennis el partit catòlic, però és perquè allí els partits són una realitat i tots els ciutadans estan adscrits a un d'ells. Aquí no existeix això.

Vingué la Restauració, i en ella s'arribà a un perfeccionament mecànic de torn per a donar menjar als amics. En aquest període s'ha consumat la decadència d'Espanya. Aquesta l'any 1876, després de les guerres civils, era un factor en el món; però vingué la pau i en ella es treballà la decadència d'Espanya. I és que la pau no és un fi, sinó un mitjà, perquè sota el seu símbol hi ha el floriment de l'agricultura i de la indústria. Però la política del torn dels partits portà la insurrecció de les colònies.

L'any 1876 Espanya era el novè país del món i en 1914 era el 16, en el comerç, i alguna cosa semblant li ha passat en la indústria i en la Marina mercant.

El senyor LERROUX. — Aquest és el protès de la Restauració que fa un home que ha estat ministre del Rei. (Grans murmurs.)

El senyor CAMBÓ. — Jo vaig ésser ministre per la meua història i amb ella continuo.

Reconex el gran sacrifici que significa per als actuals ministres l'acceptació del Poder, puix coneix les grans dificultats amb què han de topat.

En la vostra gestió — diu — podeu comptar amb el nostre concurs, si manifestem no va contra l'interès públic. (Murmurs.)

Contestat al requeriment del senyor Guerra del Río, diu que no tenia el propòsit d'entrar en aquest debat, però ho fa per a contestar a aquest requeriment.

Els regionalistes no senten grans desigs de provocar debats sobre el terrorisme a Barcelona, ni ho senten els que han viscut aquesta tragèdia de Barcelona. Duten de l'eficàcia d'aquests debats parlamentaris, perquè en la situació de Barcelona veuen grans complexitats i veuen amb terror l'esdevenidor.

No parlaré de les causes de la situació, perquè hauria de parlar com a home de partit i no crec això oportú en aquests moments.

Abans pensava, i ho vaig dir aquí, que la política del senyor Martínez Anido era una conseqüència fatal de polítiques anteriors i que aquesta política era un mal necessari que havia de cessar en el termini més curt possible. Havia d'ésser un pont per a arribar a la normalitat jurídica.

Ja aleshores vaig parlar de la gravetat de la perduració del sistema.

Se'm pregunta si crec que ha terminat el temps que vaig concedir i jo contesto que fa setmanes que ha passat, però crec que ha de fixar-se per resolucions de Govern. Tinc la seguretat que a Barcelona el senyor Martínez Anido pensa el mateix.

El problema de Barcelona té una gravetat excepcional, i en la seva solució una urgència tal, que cap se li pot igualar.

En la conducta política no es poden donar regles, com es donen en

l'art de tocar el violí; però li dic al Govern que si jo estigués aci la meua obsessió seria la d'arribar en el termini més curt possible a Barcelona a un règim tal que permetés aixecar la suspensió de les garanties i la brevia censura; i si el Govern no pot aconseguir-ho aviat ha de declarar el seu fracàs. (Grans murmurs.)

Cal que a Barcelona s'arribi a una normalitat del dret sense passar pel crim.

Per a això el Govern té autoritat per a tot, inclosos per a arribar a la sessió permanent. El que no ha de fer és romandre creuat de braços.

El senyor CIERVA intervé, i diu que durant alguns anys ha vingut patrocinant la necessitat de concentrar les forces conservadores d'Espanya.

Recorda que quan es dissolgueren les passades Corts, malgrat figurar en el programa ministerial quelcom que pugnava amb els seus compromisos públics, va donar facilitats perquè els seus amics s'apropessin al Govern.

Poc temps abans de l'atemptat contra el senyor Dato, jo vaig fer gestions per a la concentració, i la vigília de la seva mort se celebrà una conferència que fou preliminar d'altres que s'havien de celebrar després.

Es proposà la formació d'un Govern presidit pel senyor Maura, i vaig procurar convencos. Sobrevingué la crisi i vaig acudir a la reunió de casa el senyor Maura. Allí vaig trobar persones de recta intenció, però jo seguia pensant en la realitat política del meu país i que hi havia congruències unes Corts.

Jo vaig dir en la reunió, ço que havia dit al Rei de la necessitat d'una concentració conservadora per a resoldre amb unanimitat de criteri els grans problemes nacionals. L'experiència així m'ho indicava, recordant ço que va passar amb aquell Govern de 1917, en el qual cada dia sorgien discrepàncies. El mateix va passar amb l'anomenat Nacional, que no va poder arribar a resoldre els quatre punts que s'havia traçat, en el seu programa.

Amb aquests ensenyaments de l'experiència, vaig dir que reia la meua voluntat a la del senyor Maura, però no el convenciment. Si així podia entrar en el Govern hi entraria, però si havia de sotmetre el convenciment, m'abstindria d'entrar-hi.

El senyor Maura em va contestar que coneixia la meua lleialtat i que respectava la meua decisió.

En aquella nit vaig tenir la valentia d'aconseïllar al senyor Maura que declinés, però em vaig sobreposar i vaig callar.

Ja veieu que estic confessant-me davant el Congrés.

Jo dubtava del convenciment dels conservadors pel que es pretenia, i el senyor Maura va declinar. Espanya va perdre l'ocasió que les forces conservadores, dirigides pel senyor Maura, figuresin en el Govern.

Es va resoldre la crisi, i aquí estic. Som un Govern interí? Per què? Pot el senyor Maura ésser la major garantia d'èxit al front de les forces conservadores, però el senyor Maura no ens ha d'hostilitzar i ens ajuda sempre que sigui precis. Aleshores, per què som un Govern interí? (Murmurs.)

Ho he sentit dir a diversos oradors. Crec haver-ho sentit dir al senyor Cambó.

El senyor SABORIT. — Es que s'ho creu S. S. (Rialles.)

El senyor CIERVA. — Vull que se'm digui perquè som interins: tenim majoria parlamentària i estem disposats a escometre grans problemes nacionals. Mentre no fracassem, no se'ns pot censurar. Espereu-vos a què actuem.

El senyor CAMBÓ. — Ja ens espereu.

El senyor CIERVA. — No contesto només a S. S.

El senyor PRIETO. — Està contestant al senyor Maura. (Rialles.)

El senyor CIERVA segueix dient que no comprèn com el senyor Cambó parl del món estranger i proclami que no poden governar els grans partits, quan després proclama la necessitat de l'existència d'aquests. Això pot ésser un axioma polític que li permeti conservar al senyor Cambó la seva personalitat política per a guanyar-se a totes les coalicions. (Murmurs.)

Creu que hauria estat un gran bé serrar certes atropaccions a les grans masses nacionals conservadores.

No trobo just que només es doni la culpa als partits de torn de la Restauració, de la decadència d'Espanya.

Demana el concurs de totes les forces conservadores de la Cambra i agraïx ço que ofereixen, si bé condicionat, els regionalistes.

(Segueix a Darreres informacions)

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El nou Govern als Estats Units i problemes que té en front

Fa tot just quatre dies que hi ha hagut el canvi de govern en el país, i sembla que els periòdics vulguin donar al poble la sensació de què estan a punt d'acabar-se les penes, més o menys greus, que d'un temps ençà sotzeixen els EE. UU.

Es veritat que el nou govern sembla que comença amb una activitat que, o no tenia, o aparentava no tenir, en els seus darrers temps, el govern Wilson.

Era encara en les cerimònies de la presa de presidència, que Harding ja hagué de posar atenció en la qüestió que nasqué entre Costa Rica i Panamà, donat, sembla, a una agressió armada inferida per la primera a la segona d'aquelles nacions. Poc es va parlar de l'assumpte. El fet és que, en l'actualitat, sembla ja finalida la qüestió. Es veu que la paraula, opinió, o ordres dels EE. UU. en elles, són veritablement de pes.

El fet, que, potser, no té cap particularitat, s'es apuntes un èxit en el nou règim.

En la presa de presidència, Harding llançà un discurs, el qual fou ben rebut pel país, ja que en ell s'hi tocaven totes les qüestions que més interessaven en l'actualitat, i s'afegien les orientacions o programa que es projectava seguir respecte d'elles. I aquest programa és precisament el que es veu insistentment aconsellant, i que es considera com a profitós per al país.

Sens cap dubte que deu ésser coneguda ja la característica d'ell. Entre altres coses, es proposava en ell mantenir els jornals a nivell actual, fent el possible per a evitar la baixa que marcadament apareix arreu dels Estats Units.

I, veritablement, aquest de la situació econòmica interior, deu ésser el problema que més ha de capitar als homes d'estat nord-americans.

La posició luxuriant de tota la indústria del país, que prevalgué durant la guerra, després de la guerra ha ben passat del tot, sembla, per als Estats Units. La crisi de producció que flagella Catalunya, ho fa també amb intensitat als Estats Units. Probablement abans que a Catalunya es va sentir aquí la crisi de què el món es dol.

Els primers de sentir-la foren els productors agrícoles. Aquells, els productes dels quals són primers, s'escaparen de la depressió en el comerç, però vingué la fi de l'estiu, cap allà al setembre passat, i, en posar en el mercat les més importants col·lites americanes, morres, blat, cotó, tabac, sucre; i aquests productes, que s'havien pujat amb els jornals més cars, que mai el país havia vist, jornals que fins aquell mateix moment havien anat amunt, anaren cada dia cotitzant-se a preus progressivament descendents. No hi valgueren per a res les mesures defensives que prengueren els col·lectors. La resistència a vendre fou al primer que acudir. En els Estats del Sud, el centre del cotó i del tabac, les desercions a aquesta mena de defensa contra la situació, foren castigades, en més d'un cas, amb ben faltes violències, per part dels altres col·lectors capaçs econòmicament de resistir a vendre. Encara que no tant violentament, passà el mateix amb les grans produccions bladeres dels estats centrals i del nord. Es féu més anormal encara la cotització del dòlar, i els preus de tots aquests productes d'exportació encara més cap avall. Els productors, que fins al mateix moment de vendre havien tingut els preus pujant, i que mai havien produït tan car, hagueren de vendre al preu que pogueren. Infinitat de bancs de pobles agrícoles, el més gros volum de negocis dels quals és en préstecs, alg pagesos sobre llurs col·lites, reberen també les conseqüències de la situació. Com a resultat final, la collita dels Estats Units, tot i ésser més grossa que l'any anterior, fou valorada globalment en 9.000 milions de dòlars, contra 14.000 milions l'any 1919.

Després d'aquest començ, s'estenqué la depressió a tota la producció, i les que havien aparegut amb

la guerra, que tancaren. Grans companyies que reduïren la seva producció, i que no repararen a tancar una o algunes de llurs plantes. I les cases exportadores, totalment paralizades.

Correlativament, la mà d'obra tècnica, la surant, que aquí abunda com enlloc, en ésser més nombrosa, per manca de treball, s'ofereix més barata.

Tot seguit, les grans indústries, portades, ja sigui per la regnant situació, ja sigui per la necessitat, o ben possiblement per les ganes d'acabar amb la boja cursa dels alts jornals i alts preus, que heretaren de la guerra, s'afanyaren a reduir en respectables percentatges els seus de llurs empleats fixos. A l'ensem, les grans manufactures, que sobresurten en el món industrial del país, anunciaren respectables rebaixes, en llurs respectius productes. El fet real, és que s'està ara en una cursa ben marcada de descens, però potser no tan enèrgica com fou la puja.

Al mateix endemà del canvi de president, en el mateix diari que llegírem el propòsit de Mr. Harding de mantenir tant com es pogués els jornals que l'estiu passat arribaren al màxim mai abans conegut, llegírem una nota de Xicago, d'una indústria que anunciava una reducció de 25 % en els seus dels seus empleats. No féu més, a nosaltres, que posar-nos de relleu el propòsit per una part i la realitat per altra. La indústria era la de carnis; i era la reducció, anunciada pels «big five packers», com es coneix aquí la mena de trust de comerciants de productes alimentítics, que dirigix el famós Armour. Aquestes cinc companyies representen una pila de milers d'empleats, escampats en les seves diferents cases de manera que el problema és important. I com que els obrers protesten i amenacen fer vaga, ve' aquí què tot per guir el nou Govern tindrà ocasió per intervenir. Tot seguit, el secretari del Treball, Mr. Davis, s'ha posat d'acord amb una i altra banda litigant per a parlar de la manera d'arranjat la qüestió de la millor manera possible, deixant-los a tots contents. L'associació dels empleats de la carn (hom diu que passen bon xic dels 50 mil empleats), ha tramés els seus representants a Washington, i els patrons han fet altre tant. Sembla que tenen ganes d'arranjar-ho.

Igualment sembla que el Govern vol prendre's seriosament aquesta qüestió, igual a la que amenaça els empleats carritaires.

El ministeri constituït per Mr. Harding ha estat molt ben acollit per l'opinió. Alguns dels seus homes són ben coneguts, se'ls reconeix valua. Mr. Hughes, pel departament d'Estat, és potser el que ha estat més ben acollit. Després, Mr. Hoover, en el departament de Comerç, es creu que hi farà un bon treball, donada la capacitat, que la seva actuació durant la guerra va posar de relleu. I després, Mr. Davis, secretari del Treball, el qual procedeix de les unions de treballadors de l'acer, es creu que està també de bona posició per a fer un bon paper.

Ara, que tots plegats tenen problemes no pas senzills per a resoldre. Hom espera que resoldran a gust de tothom aquesta disputa entre el capital i el treball, de què hem donat compte. Però els obrers creuen molt bonic i necessari que es rebixin els preus dels productes; ara, que en què que fa referència als jornals, ja és una altra cosa. Aquests estan molt bé, alts com es troben.

Nosaltres ho veïem un xic difícil; però aquest país, que té totes les coses meravelloses, podria fer aquesta meravella dels jornals cars, i els productes barats; i tot el món li donaria les gràcies!

R. SALA.

Sant Francisco de Califòrnia.

El Congrés d'aproximació franco-espanyola

París, 30. — Aquesta tarda surt cap a San Sebastian el ministre del Treball, M. Daniel Vincent.

El ministre assistirà a la sessió d'obertura del Congrés d'aproximació franco-francesa, que presidirà el

A la Cambra francesa

París, 30. — Durant la discussió, a la Cambra dels diputats, de les dotzaves provisionals per al mes d'abril, un diputat ha preguntat al Govern què hi ha de cert en els rumors que han circulat sobre ofertes d'Alemanya per a posar en el Nord i Est de França obrers i material alemanys per a la reconstrucció.

El senyor Loucheur contesta que el Govern alemany no ha pres cap iniciativa respecte la mà d'obra, i que, quan es reuniran els perits convocats pel Govern francès, un representant del Sindicat téu oferiments inadmissibles, reclamant el dret a la vaga. Les negociacions entaulades entre la Confederació general del treball francesa i els sindicats alemanys, durant l'any actual, han arribat a la mateixa conclusió.

El Govern francès, diu, no podia de cap manera subscriure semblants acords.

Demuestra els esforços que féu el ministre per a obtenir remeses de material, els quals s'estrellaren contra la inèrcia i la mala voluntat sistemàtiques.

Les peticions que es feren a Alemanya de material arriben a cinc mil milions i les remeses no arriben sinó a quatre milions de marcs.

El Govern alemany, en emetre propostions, exigeix preus dues vegades més elevats que els que rageixen a l'interior d'Alemanya per aquells materials. Tot el que Alemanya diu a aquells respecte, és completament inexacte, puix que la comissió pogué comprovar, per a les remeses de fusta, que es ofertes eren irrisòries.

Ni mitjançant la mà d'obra ni per les remeses de materials, volgué Alemanya contribuir al restabliment de les regions devastades.

El senyor Loucheur es pronuncia contra les declaracions del senyor Simons quan digué en el Reichstag que l'Alemanya estava disposada a cooperar a l'obra de restauració d'aquelles regions i demostrà el ministre que tot es reduïx per als alemanys a posar en punt un sistema per a la construcció en sèries, sistema que podria ser adaptat a les construccions franceses.

A Spa, les propostions que es feren fou demanar al Sindicat internacional que procedís a la neteja i a la restauració de les regions devastades; heu aquí totes les propostions pseudo-concretes del Govern alemany.

El que sí és exacte és que cada vegada que el Govern alemany fou posat en condicions de fer indicacions concretes, es posà de manifest la seva mala voluntat.

S'admira el ministre que el representant de la Confederació general del treball francesa anés a Ginebra a firmar un acord amb els sindicats alemanys, sense comptar per a res amb el Govern.

Aqueix contracte, afegeix, conté clàusules inacceptables per a França. L'orador afirma que els alemanys no feren cap oferta fora de les puerilitats de Londres i Spa.

Molts diputats de les regions devastades vènen a fer constar llur protesta contra l'emprament eventual de la mà d'obra alemanya, puix que les poblacions sentien veritable repugnància a tornar a entrar en contacte amb aquells que els feren sofrir tantes vexacions. — Havas.

La missió comercial russa a Roma

Roma, 30. — La missió comercial russa topa amb grans dificultats per a estajar-se.

Els amos d'hoteles i els propietaris s'han negat unànimement fins ara a donar estatge o a llogar una casa a la missió, amb tot i que aquesta s'ofereix a pagar solament per l'estatge tot el valor de la casa a pes d'or.

Amb tot i certs requeriments oficials dirigits als amos d'hoteles i propietaris, tots han contestat que consideraven anti-patriòtic estajar als representants del Govern de Moscou. — Havas.

Els Estats Units i Mèxic

Washington, 31. — El Govern nord-americà s'ha dirigit al de Mèxic exigint la detenció i càstic dels assassins de tres ciutadans yanquis morts recentment. — Havas.

Regates angleses

Londres, 30. — Avui s'han celebrat les famoses regates a rem, entre els equips de les Universitats de Cambridge i Oxford.

Ha guanyat l'equip de la Universitat de Cambridge. — Havas.

Temptativa de restauració monàrquica a Hongria

L'ex-emperador Carles marxa cap a Budapest

Viena, 31. — Segons notícies rebudes per la majoria dels diaris vienesos, ha estat proclamada la dictadura militar a Steinamanger a favor de Carles de Habsburg, ex-rei d'Hongria, el qual ha pres personalment la direcció del moviment dictatorial, havent nomenat al coronel Lehar comandant en cap de les tropes.

Pròximament quinze mil homes, o sta gairebé la meitat de l'exèrcit hongarès està d'aquesta manera sota les ordres de l'ex-emperador, les tropes del qual estan disposades a marxar cap a Budapest sota la direcció de l'esmentat coronel Lehar i del comte Sigrai per a portar al rei d'Hongria al solí per la força de les armes, si és necessari. — Havas.

Viena, 31. — S'ha comprovat que l'ex-emperador Carles arribà a aquesta capital el dia 25 a la tarda en l'express. Presentà un passaport estranger que l'acreditava com a funcionari de la Creu Roja. — Havas.

Viena, 31. — Als cercles polítics es creu que l'acte de l'ex-emperador Carles obegix a influències estranyes. Es creu que ha estat víctima dels seus consellers i cortisans, que han donat falses notícies sobre la situació d'Hongria.

Altres opinen que Alemanya desitja col·locar els Habsburg en situació difícil i suscitar incidents desagradables a l'Europa central. Per altra part no falta qui opina que la repòsició de l'ex-rei d'Hongria seria l'acte preliminar del restabliment de totes les monarquies germàniques destronades. — Havas.

París, 31. — La premsa es mostra satisfeta del fracàs de la temptativa de restauració monàrquica a Hongria.

Tots els diaris aproven l'actitud dels representants dels Govern aliats, en recordar al regent d'Hongria que l'Entente s'oposa en absolut a la pujada de nou al tron del dit país de cap Habsburg.

Le Matin, parlant d'aquesta qüestió, diu que no es tracta de cap manera d'oposar-se al principi inclòs de la restauració de la monarquia, sinó evitar a tota costa possibles complicacions, i fins, potser, hostilitats a l'Europa Central, la qual cosa seria molt dolorosa, ja que ara els països de l'Entente estan, per obra de llurs Govern, tractant de resoldre d'una manera pacífica tots els problemes pendents, satisfent equitativament les exigències i les necessitats econòmiques, financeres, etc., de cada poble.

Tots els diaris demanen que els països interessats en el Tractat que es firmà al Trianon el ratifiquin ràpidament, per a tancar així el pas a les maquinacions i a les intrigues de la monarquia. — Havas.

París, 31. — A totes dues Cambres ha estat aprovat el projecte de dotzaves provisionals per al mes d'abril. — Havas.

París, 31. — El diari L'Intransigeant publica un despatx que amb data d'avui li ha estat tramès de Budapest, en el qual s'afirma que els ministres de Romania, Iugoslàvia i Txecoslovàquia, declararen ahir al Govern que presideix l'almirall Horthy que llurs Govern respectius considerarien com un «casus belli» la temptativa de restauració monàrquica realitzada per l'ex-emperador Carles i demanarien la immediata expulsió del dit personatge.

El cap del Govern els escoltà atentament, i després els donà tota mena de satisfaccions. — Havas.

París, 31. — Sobre l'assumpte de la temptativa de restauració monàrquica a Hongria s'estan portant a terme actives negociacions per part dels Govern de Viena, Praga, Roma, Bucarest i Belgrad. — Havas.

Londres, 31. — L'Agència Reuter diu que els governs dels països aliats estan d'acord en absolut sobre l'actitud que han d'adoptar en la qüestió de l'ex-emperador Carles. — Havas.

Praga, 31. — El Govern txecoslovac, davant l'intent de l'ex-emperador Carles, està realitzant enèrgiques gestions prop de Budapest, i al mateix temps està preparant una intel·ligència amb els Govern de Belgrad i Bucarest, amb l'objecte que els tres Govern realitzin una gestió col·lectiva prop del Govern d'Hongria.

Els Govern de París, Londres i Roma seran informats d'aquestes negociacions.

També el Govern txecoslovac està tractant amb el d'Austria sobre la dita qüestió. — Havas.

París, 31. — El diari Le Temps diu que el senyor Briand firmà ahir un telegrama circular dirigit als representants de França, en el qual els recorda que ja expressà clara i terminantment la seva opinió respecte al restabliment a Hongria dels Habsburgs.

El Govern aprova en absolut la gestió feta a Budapest pels tres comissaris aliats, gestió per la qual queda una vegada més advertit el cap del Govern hongarès de la voluntat de l'Entente sobre aquest particular.

Substituïnt — afegeix Le Temps l'ex-emperador Carles pel seu fill o per un altre príncep qualsevol d'aquesta Casa, potser així serien menys garantits els interessos dels Habsburgs, però no per als aliats.

Són molts els que es pregunten com pogué el Govern de l'almirall Horthy assentir a aquestes negociacions amb l'ex-emperador Carles, puix en desaprovant el retorn del dit ex-sobirà al tron d'Hongria no havia de negociar per a res amb ell. — Havas.

París, 31. — Le Temps publica el següent despatx de Viena: De les notícies rebudes de Steinamanger es desprèn que la situació ha canviat per complet a favor de l'ex-emperador Carles.

Els pagesos acuden en massa a la dita població, sent manifestacions de lleialtat envers l'emperador i celebrant processons pels carrers, en les quals, juntament amb les sagrades imatges, porten els retrats de l'ex-emperador Carles i de l'ex-emperadriu Zita.

Afegeixen que el comte Andrássy atenga el poble en nom de l'ex-emperador Carles.

Aquest assiat a la noça d'una dama d'honor de l'ex-emperadriu Zita que contragué matrimoni amb el capità Pronay, essent objecte de diversos omissions.

L'ex-emperador es mostra oposat a que marxin tropes contra Budapest, puix vol evitar l'efusió de sang tot el que sigui possible.

Alguns cicles polítics es diu que les negociacions entaulades pel comte Andrássy i el ministre hongarès Gratz, sembla que han donat el resultat d'inclinar l'almirall Horthy a cedir el lloc a l'ex-emperador Carles. — Havas.

Paris, 31. — Le Temps publica el següent despatx, que es refereix a successos desenvolupats anteriorment:

Budapest. — L'almirall Horthy i els membres del Govern esperen que l'ex-emperador abandonarà el territori hongarès el més aviat possible.

Als centres polítics demanen l'abdicació de l'ex-emperador Carles i la instauració en el tron del Príncep hereu Otto, de 2 anys d'edat, amb una Regència formada pel Príncep d'Hongria, el cardenal Czenoch, l'almirall Horthy i el comte Andrássy. — Havas.

Viena, 31. — Es té per probable que l'ex-emperador Carles esperarà, a la població on s'ha detingut, el resultat de la sessió que ha de celebrar demà l'Assemblea Nacional d'Hongria.

Segons diuen alguns diaris de la nit, l'ex-emperador ha declarat que tractarà amb el Regent, Sr. Horthy, només que sobre la base següent:

«Corona del Reialme d'Hongria única i exclusivament.» — Havas.

Viena, 31. — Els diaris anuncien que s'estan concentrant trenta cinc mil soldats iugoeslavs a la frontera, disposats a marxar a la primera ordre, amb el propòsit d'impedir per tots els mitjans la restauració monàrquica a Hongria. — Havas.

Cap comunista terit

Berlin, 31. — En ser conduït aquest matí a la Prefectura de policia el cap comunista Silt, el qual exerceix important paper a la primera vaga d'electricistes de Berlín, va intentar, segons diuen, escapar-se, disparant-li aleshores els policies alguns trets i ferint-lo de gravetat. — Havas.

La vaga de minaires anglesos

Londres, 31. — Aquesta nit, a les nou, seguia sense trobar-se solució per a impedir la vaga general que els minaires plantejaran avui a les dotze de la nit. — Havas.

Londres, 31. — El Comitè executiu de la Federació de minaires s'ha reunit avui amb els representants ferroviaris i d'obres de transports de la Triple Aliança, exposant quin és llur criteri davant el conflicte plantejat.

Després va parlar el secretari dels ferroviaris, el qual manifestà la seva opinió que l'actual estat de coses és indicatiu d'una temptativa injustificada de reducció general dels sous.

El referit Comitè executiu ha convocat per al dimecres pròxim una Assemblea extraordinària de delegats, per a fer-hi donar les mesures que han de prendre's per a solventar la situació.

Per la seva part, la Unió d'Obrers de Transports ha convocat per al dimecres a tots els Comitès de tots els Sindicats afiliats a la Federació de Transports. — Havas.

El moviment comunista alemany

Munster, 31. — El treball ha estat reprès als tallers de la casa Krupp. Hi ha tranquil·litat absoluta a la regió de Bormen. Els revoltosos intentaren volar l'estació del ferrocarril, però ho va impedir l'oportuna intervenció de la policia.

A Dortmund s'ha reprès el treball a la totalitat dels tallers. — Havas.

Berlin, 31. — Millora la situació a l'Alemanya central.

Els comunistes han ocupat Viha, prop d'Amern, i s'han apoderat de l'alcaldia i del pastor protestant, als quals han empresonat, demanant una forta quantitat pel rescat. — Havas.

Enterrament del cardenal Gibbons

Baltimore, 31. — L'enterrament del cardenal Gibbons ha tingut lloc amb gran solennitat, assistint a l'acte una gran gentada, entre la qual figuren representacions de totes les religions i sectes i classes socials.

A la comitiva figuraven pastors protestants i rabins, que han vingut expressament de tots els indrets dels Estats Units i del Canadà.

Durant la cerimònia i autoritzat per decret especial del Papa, es va executar una marxa fúnebre gregoriana, que no es toca ni es canta mai, sinó en les grans cerimònies de la Capella Sixtina. — Havas.

L'ofensiva grega

Constantinoble, 31. — El comunicat d'Anatòlia, de data 23, diu:

Al front de Usak-Brussa, han estat rebutjats tots els atacs de les tropes gregues, venint-se aquestes obligades pels contraatacs dels kemalistes, a retirar-se a llurs anteriors posicions.

Al front de Ismid, sols hi ha ha-

gut luites de patrulles i reconeixements a la regió de Kaudra.

L'Assemblea d'Angora ha votat un projecte cridant a files immediatament els cupus corresponents als anys 1911, 1912 i 1913. — Havas.

Esmirna, 31. — El front grec passa en l'actualitat per Ismit-Bilecik fins Ada-Bazar.

Els turcs continuen en possessió de Eskisheir i ofereixen aferrissada resistència. Les pèrdues són molt importants per ambdues parts. — Havas.

La qüestió del desarmament

Berlin, 30. — El ministre de Negocis estrangers contestà, amb data 26, a la Nota que amb data 18 de l'actual li dirigí la comissió interaliada sobre la qüestió del desarmament, dient que necessita conservar part de l'artilleria a les fronteres poloneses i russes per a garantir la seva defensa i seguretat, i negant a la comissió de control el dret de prohibir-li ho.

Després, atorga que aquesta qüestió la trametrà a un tribunal arbitral. — Havas.

Viviani a Washington

Washington, 30. — El senyor Viviani ha conferenciat aquest matí amb el secretari d'Estat, Mr. Hughes.

Aquesta tarda serà rebut oficialment pel president dels Estats Units, Mr. Harding. — Havas.

Washington, 31. — La població ha fet a M. Viviani una afectuosa rebuda.

El secretari d'Estat, Mr. Hughes, i M. Viviani han celebrat una conferència que ha durat dues hores, tractant dels grans problemes actuals que afecten a ambdós països.

M. Viviani manifestà al president Harding que era portaveu de les amoroses salutacions de França per a Nord-Amèrica.

L'entrevista entre les dues personalitats fou cordialíssima. — Havas.

Dimissió d'un ambaixador americà

Paris, 31. — Li telegrafien al «Petit Parisien» des de Londres que l'ambaixador americà a Toquiu ha presentat la dimissió. — Havas.

Representat kemalista a Roma

Roma, 31. — Ha arribat a aquesta capital Bereir Sarni, representant diplomàtic del Govern kemalista. — Havas.

La dissolució de les Corts italianes

Roma, 31. — Segons «La Tribuna», el Consell de ministres ha aconsellat al rei que ordeni la dissolució de les actuals Corts. — Havas.

Atemptats dels sinfeiners

Dublin, 31. — Continuen els atemptats dels sinfeiners, causant nombrosos morts i danys materials.

Hi ha hagut alguns intents de des-carrilament a les vies ferries, que afortunadament han resultat infructuosos. — Havas.

La Conferència internacional de la Creu Roja

Ginebra, 31. — Sota la presidència del senyor Adoor s'ha reprès la Conferència internacional de la Creu Roja. El representant d'Espanya ha ocupat un lloc a la vice-presidència, i el de Portugal entre els secretaris.

Els irlandesos de Nova York

Nova York, 31. — En una reunió que celebraven els extremistes irlandesos foren tant el dictari que els oradors llançaren contra Anglaterra i els propòsits subversius manifestats pels reunits que la policia es va veure obligada a dissoldre l'Assemblea.

Els irlandesos protestaran de ja mesura radical adoptada per l'autoritat. — Havas.

Els obrers italians

Roma, 31. — Segons «L'Avanti», els obrers d'una important manufactura de Torí han desistit de llur actitud revolucionària, sol·licitant dels patrons la represa dels treballs en les mateixes condicions que abans de la vaga. — Havas.

Els sense treball a Alemanya

Berlin, 31. — Segons dades oficials, el nombre dels sense treball a tot el territori del Reich puja a 428.000. — Havas.

El carbó de Westfàlia

Berlin, 31. — El preu del carbó westfalià s'ha fixat en 25 marcs la tona. — Havas.

Les sancions econòmiques

Paris, 31. — A «Le Petit Parisien» li comuniquen de Londres que Lloyd George ha telegrafiat a lord Harding les instruccions per a l'aplicació ràpida de les sancions econòmiques. — Havas.

La Creu Roja a Ginebra

Ginebra, 31. — Han començat les sessions de la Conferència internacional de les Societats de la Creu Roja. — Havas.

De l'atemptat de Milà

Roma, 31. — Les indagacions practicades per la policia semblen haver demostrat que l'atemptat del teatre Diana, de Milà, fou degut a un complot tram a la redacció del periòdic «La Humanitat Nova», la impremta i oficines del qual han estat embargades per la policia. — Havas.

Defenses kemalistes

Constantinoble, 31. — Les últimes notícies rebudes d'Anatòlia refereixen que les reraguardes kemalistes estan treballant amb gran activitat en l'organització d'una segona línia de defensa, havent estat cridats a files amb urgència cinc contingents més. — Havas.

Congrés antimilitarista

Paris, 31. — Telegrafien de Londres al «Petit Parisien» que durant els dies de Pasqua es va celebrar un Congrés antimilitarista internacional a La Haia, en el qual va prendre part Alemanya.

Els delegats alemanys que assistien al Congrés i que havien entrat en territori holandès sense passaport, han estat conduïts a la frontera i expulsats. — Havas.

La mare de la Reina d'Espanya

Munich, 31. — La princesa Beatriu de Battenberg ha sortit aquest matí cap a París, on romandrà dos dies després dels quals sortirà cap a Londres. — Havas.

Obrers alemanys en vaga forçosa

Berlin, 31. — El nombre d'obers en vaga forçosa el dia primer de març era de 428.000. — Havas.

La Conferència internacional de la Creu Roja

Ginebra, 31. — Sota la presidència del senyor Adoor s'ha reprès la Conferència internacional de la Creu Roja. El representant d'Espanya ha ocupat un lloc a la vice-presidència, i el de Portugal entre els secretaris.

El senyor Adoor ha dit que la Creu Roja dels Soviets no havia respost a la invitació que se li havia dirigit a lamentar l'absència dels delegats de França i Bèlgica, motivada per la presència dels delegats alemanys. — Havas.

L'Assemblea Nacional hongaresa

Budapest, 31. — L'Assemblea Nacional ha estat convocada per abans de l'expiració de les festes de Pasqua. — Havas.

Incendi a Toquiu

Shanghai, 31. — Telegrafien de Toquiu que l'incendi que va esclatar a la nit del dia 26 a la barriada nord-est de Toquiu, ha destruït més de mil cases, tres Bancs i importants establiments industrials.

A conseqüència del sinistre, més de 50.000 persones han quedat sense alberg. — Havas.

Alemanya i la Comissió de reparacions

Berlin, 31. — El «Berliner Tageblatt» diu que al ministeri de Negocis estrangers es treballa en la redacció de la contesta a la nota tramesa al Govern del Reich per la Comissió de reparacions, relativa a l'avaluació de les prestacions efectuades per Alemanya als aliats.

Un d'aquests dies i després de sotmetre a l'aprovació del Govern serà tramesa la dita resposta a la Comissió de reparacions. — Havas.

Nunci apostòlic a Madrid

Roma, 31. — Ha estat nomenat Nunci apostòlic a Madrid, monsenyor Tedeschini. — Havas.

La situació a Petrograd

Helsingfors, 31. — L'Agència Reunion diu que s'ha aixecat l'estat de siti a Petrograd, però que no obstant això, continuen exercint el comandament les autoritats militars, prohibint-se l'entrada i sortida de viatgers, els quals són vigilats per forces de la guàrdia roja. — Havas.

El conveni postal de Madrid

Paris, 30. — El Senat ha ratificat aquesta tarda el conveni postal signat a Madrid el 30 de novembre de 1920.

Amb aquest acte el conveni queda ja ratificat per part de França. — Havas.

Propaganda sovietista

Estocolm, 31. — Registrades per ordre del ministre de Duanes tres caixes dirigides a un conegut agent sovietista s'ha trobat gran quantitat de follets destinats a la propaganda a Itàlia, França, Espanya i altres països.

Un diari d'Estocolm diu que el govern sovietista té el propòsit d'establir a la dita capital el centre d'agitació cap a Europa. — Havas.

Els Amics de la Instrucció

Ahí tingué lloc al Foment del Treball hi posarà, per la seva banda, tota de la Societat «Amics de la Instrucció».

La secretària, donya Maria Baldó de Torres, va llegir la Memòria; En Manuel Folguera i Durán, president de la Protectora, féu una magistral dissertació pedagògica, i el Dr. Agell, que presidia, féu el resum. S'anunciaren els premis que es concediran en el vinent concurs pedagògic.

Hi assistí una concurrència selecta i distingida, abundant-li les dames.

Agressió

A quart d'onze del matí d'ahir, se sentí un tret al carrer de les Corts can'onada al de Llansa. Acudiren alguns agents d'autoritat i trobaren un minyó ferit, al qual fou transportat al dispensari d'Hostafranca.

Tenia una ferida penetrant de bala al costat dret, de pronòstic reservat, sense ofici de sortida.

El pacient es limità a dir que l'havien agredit uns desconeguts i amb aquesta explicació el fei prenia caràcter d'atemptat social. Però després s'ha sabut que es tractava d'una disputa entre gent de mal viure.

El ferit, Josep Basconia Valls, de 18 anys, sense ofici, habitant Peralcam, 10, fou portat a l'Hospital de la Santa Creu.

Els Jocs Florals d'enguany

COMPOSICIONS REBUDES

(Acabament)

157. L'aplegada d'ovelles. — Pastoret, d'on vens — de la muntanya de veure el temps.
158. Via Crucis. — Fortitud.
159. La Salve. — Cadunt altis de montibus umbræ. Virgilius.
160. Cançó de la campana vella.
161. La mare vella. — Com un pom de violes. (Popular).
162. Entorn de la masia. — Figures i paisatges.
163. La festa d'or. — Ginesta i més ginesta.
164. Toc d'avis.
165. Quarosma. — Jesucrist.
166. Conte d'una tarda d'abril. — Idilli barceloní.
167. Santa paraula.
168. La millor. — Còdol-dret.
169. Lletra de recordança.
170. Rondalla. — Quan vindrà la perfecció de l'home?
171. Quarta estació. — Divendres Sant 1915.
172. Tenebres. — Lux.
173. Porcellanes velles. — Mes bonheures delicats sont faits de porcelaine... A. Semain.
174. Dolces visions. — Esclats.
175. Floralia. — Garianda.
176. Sol solet. — A l'espessa.
177. La seu barcelonina. — Els un estoig que guarda les reliquies i joies, pels segles aplegades per l'honorar a Déu.
178. Melodia de maig. — Claror.
179. La gitana. — Conte psicològic.
180. El meu poblet. — Vida rural.
181. L'amor i l'amor. — Monòleg.
182. Cistell de fruites. — Del Paradís terrenal.
183. Els ulls de la dona amada.
184. Preguera de l'amor inconegut. — «Féu, oh Senyor, que l'estimada sigui...» J. Carner.
185. De la verge Abisag i el Rei David. — Bíblica.
186. Golgs en llor de Santa Maria Magdalena.
187. Primavera. — Natura i amor.
188. Cançó de la Moreneta. — Ofrena a Maria.
189. Ballada autumnal. — Valga'n Déu, vall.
190. La nit del misteri. — Nadal.
191. Pastoral. Tríptic.
192. Clars de lluna i raigs de sol. — Amor.
193. Joles. — Evocacions.
194. Rosa del Folló. — Glossa.
195. Intima. — Records.
196. Muntanyencs. — Entre flors naixen amors.
197. La draga. — Aires de ma terra.
198. La Maria del Fonoll.
199. El veritable Remel. — El veritable remel de la Humanitat és Jesucrist.
200. Espigoleig. — (D'un llibre en preparació.)
201. Noiet Amor. — Emmalaltit.
202. Nota d'estiu. — Quasi lluna plena.
203. De la vida pàgessa. — Fides.
204. Cant de Pasqua Florida. — «En la flour de mis an». Mistral-Mirello.
205. L'escolanet de Sant Just. — «In illo tempore».
206. A una vella tomba. — «Beati mortui qui in Domino moriuntur».
207. La Veu del Poeta. — Epístola horaciana.
208. Elogi de maig. — «C'est le mai — C'est le mai — C'est le mai joli de mai».
209. Ballada trista.
210. Sacrifici. — De l'antiga Roma.
211. El pi de les tres branques. — Pi miracle.
212. La Casa Vella. — Hostes que vindran — de casa et treuran.
213. La manera de pescar un marit i ser feliç. — El cap i cua.
214. El país il·luminat. — Meridional.
215. Les fronteres.
216. Conferència sobre Mossèn Cinto.
217. Romanç del caçador perdut. — Basarda.
218. Cançons camperoles.
219. Garces de mar. — Déu té un bastó.
220. Una noia de fora. — No em pescarà qui voldrà.
221. Ullades de sol. — Esplats.
222. Fred a l'ànima.
223. El poeta tísic. — Esfollant brots d'amargura.
224. Oració de la nit. — «Domine, ut videam».
225. Cant a la meua ciutat. — Un altre goig mon anhel no voldria.
226. La veu epitalàmica.
227. Dos sonets. — Del primer esclat.

LLETRES I LLIBRES



ELS MARGES

"La Cançó del Vell Carbrés", poema dramàtic de Ventura Gassol

Davant l'escena clàssica, fou ignora el que podríem dir-ne l'atmosfera dramàtica. Voluntats ben clares, ben definides, ben ordenades cadascuna envers el seu fi, lluitaven entre elles: es justificaven en raonaments i es produïen en accions; el mateix imbuïment hi era raonat, implicava una determinació i constituïa per tant quasi un acte.

El joc actiu de l'escena, tenia dins l'esperit de l'espectador un reflex també actiu en un fluctuar de l'adhesió. Com el conflicte es desenvolupava seguint una línia lògica, era trobat justificat en cadascun dels seus moments per a tots els moments anteriors. Una necessitat de claredat, feu acostar aquest espectador a l'escena: per tal que res, ni el comentari, no restés volant, imprecís o informat, un espectador ideal i concret alhora, formava una barrera entre els personatges i el públic. Tal fou el cor, mandant del públic al marge de l'acció; el que és més, reservori vivent de raonabilitat, de sentit comú, de prudència irònica, adhoc de noves motivacions per a l'acció, per si damunt l'escena el joc esdevenia al·lucinant i desmuntat. El cor era en suma el límit del mateix drama, com ho era, en tant que opinió formulada, del públic.

En cert teatre ultra-romàntic, en canvi, tota coordinació entre espectador i personatges del drama, quedava romputa. Damunt l'escena xocaven voluntats aplicades a objectes difinits, sinó abocades dins de sentiments sense fi. Adhuc quan sobre aquesta raó s'exercia, per traçar camins a la voluntat, una part restava per colonitzar, una part naturalment infinita, que plena de suggestions es perdia en ombra i misteri. De cada acte de raó avoriat, se'n despronia un residu d'inefable, que s'escampava per l'escena congreint s'hi en una com atmosfera dins la qual es diluïen tant les voluntats dels personatges com les reaccions reflexives de l'espectador. Sota el pat d'aquesta atmosfera, la necessitat d'un desenllaç que satisfés la raó desapareixia naturalment. Difumant tots els límits, el desenllaç no podia ser una fita última i decisiva, com ho era en el drama clàssic. Més aviat aquella atmosfera, esdevinent cada cop més densa, acabava cloient-se damunt el conflicte, com una ona inenarrable. Les fantasmes que els personatges s'havien creat, acabaven mestres úniques de l'escena. L'espectador se'n tornava oprimat, com si amb llurs mans inaferrables elles li estressessin el cor.

Hem presentat tant l'una com l'altra tendència en llurs línies més crues, carregant-les si es vol; en llurs esquemes extrems, perquè en ressaltés més fàcilment el contrast que ens interessa. Però si el teatre clàssic quan pecava era més aviat per un excés d'aquella racionalitat; Eurípides admetia s'endinsava talment en les crulles dialèctiques que calia una intervenció superior s'hi subia perquè tal·les al nus; el teatre modern quan s'embulla és més aviat per aquest altre cantó de l'inefable.

Bona part del que avui pren el tíol — que per a un clàssic hauria estat incomprensible — de "poema dramàtic", no cerca en ell sinó una excusa per fer passar el misteri sota notables formes líriques.

En el drama, tan discutit, de Ventura Gassol: "La Cançó del Vell Carbrés" talment s'esdevé. Però el mateix drama, fet curiós, vol ésser ensem una valenta reacció contra el domini del misteri. I així, enclou, en tant que realització artística pura, una pugna irreductible: l'harmonia, en suma, n'és comoguda des del mateix fonament.

JORDI MARCH.

COMENTARIS

L'ALTA LLIBERTAT. Poemes, de Clementina Arderiu. — Editorial Catalana.

El costum fa el cor desagrat. Ens va identificant d'una manera amb els elements de la nostra domèstica felicitat, que arribem a no veure'ls. Podríem dir que l'abraçada amb aquests goigs familiars, de tant apropament, ens en priva la perspectiva. I ve que ja només tornem a veure clara la benaurança que tenim tot dia, en moments de gràcia, en els quals, per misterioses lleis d'espiritual meteorologia, la claror de la vida torna desentelada, bestifica i florida. El llibre de Na Clementina Arderiu de Riba és fet en moments d'aquesta gràcia donada.

El que dèiem fa que, per adonar-nos de la pau que sura entre les parets de casa, necessitem sortir-ne i mirar el tràfic dolç dels passos dels nostres i el sol damunt les plantes del nostre terrall, de fora estant, des del balcó foraster, amb la perspectiva que hi dona el desentelament renovador del sentit. Com un balcó així és la poesia de "L'Alta Llibertat". És un seguit d'hores despertades a la companyia de lo domèstic elevat a idea, i a la valor dels efectes avaluats.

Atinem en la figuració legendaria de la muller que «lla i canta» alhora. Amb igual dolçíssima harmonia són nats aquests versos, en els quals, tant com ben seguida la idea i entremesos uns amb altres els conceptes, hi és amorosa i noble la tonada. Llegim "La imatge clara":

Ara que el dolç amat amb mi fa via que molt s'es acalat el sospirar, que no sé quin camí se m'anuncia sinó el goig de la mà dintre la mà.

Ara que tinc la casa assolada, lluny de les ombres i els carrers

ara que em sento tan acompanyada de la muntanya i els meus pins veïns;

ara que un tros de món veig sense i em dic: davant dels ulls quin bé de Déu!

ara que posseeixo tantes coses, sento que al fons de tot no hi ha res

No hi ha res meu, llevat d'aquesta que suava jo em feia dintre la pit.

Tot el món dins de mi com el dolç incorpori i fremen de l'esperit!

I em cal se amiga de la imatge clara, i em cal així nodrir-la a bastament. Que fora de ma vida si la cara em girava la joia del moment?

Si l'amat, el company que jo triava, per la mort em fugia sense remei? Si la porta dels ulls se m'enroscava deixant mes hores nues de solet?

Per tu la voluntat se'm fa patosa, imatge que em governa l'esperit: fujo del baf cloït de nictesa i esbalano les portes del sentit.

a l'amplaia del món que es descobrella, a les coses més ziques i a les grans, a les que són llunyanes com l'estrella i a les que són a prop com els germans;

a l'amor que l'amat personifica i com el torb em pren i se m'endura... Espera així la mort no em dol ni mica: l'esperit viu d'allò que el cos li duu.

En el rimar, Na Clementina és tot-hora altament correcta. Si no s'hi coneix esforç tampoc no s'hi exhibeix l'habilitat, com és el cas d'altres poetes, en l'obra dels quals hi és visible, cobrant d'això llur poesia una àcida i gosada gràcia. El de Na Clementina Arderiu més aviat és el prestigi de la idea trobant el seu escola-mant, simplement, en rima adequada.

La mateixa que de guàrdia en els

amplis versos que hem copiat és, sense desmereixement, graciós d'altra manera, en la mètrica curta de l'«Anacorentica» o en «El Pèndis».

El cas hi és traduït a generalització enlairada, en aquesta poesia. Mitjançant ella tornem a rebre l'lició de pregar, de mantenir confiança, de mirar el món, en el més senzill, amb l'entusiasme gloriós de les ànimes pures, i d'una dignitat encarada i valenta davant la vida. Per això, en haver llegit, sense sol·levar un estat d'ànim idealista, i no ens costaria d'artitzar afirmacions d'aquelles que si no són expressió de veritats positives (que en sabem de les veritats) ens procurem almenys el goig renovador d'agenciar la vida amb petits sistemes imaginaris que la refresquen i són un exercici saní per a la ment. La realitat del món prové de la paraula (aquella Paraula que ja existia abans que tot) i a la paraula revé. Ella té missió d'anar creant les realitats, tornant-les aquella frescor de l'ésser primer, a fi que no es migri dins llur pròpia materialitat. Els poemes són els dispositius de la paraula que el Creador deixa en ells, perquè així com cal un Déu a les consciències, calen nùmens a la realitat. Un d'aquests nùmens trobem en la Clementina Arderiu.

AMOUR ET PAYSAGE, de J. M. Junoy (traduït de català). — Impr. A. Arús. Barcelona.

D'aquests poemes avant-guardistes en diríem els poemes de la sensibilitat. Ja de bon principi, els de Catalunya ens han suggerit qualificatius ultra el de poemes. Ens han inquietat a parlar del dibuix, de la química, de la geometria; perquè dins d'ells s'hi aplega una elegant connexió d'arts que no és pas pura emoció poètica. Si és poesia és una poesia amb traces de pensar en els efectes que pot produir sobre la sensibilitat. Per això hi ha dibuix i hi ha alambí i política.

En aquest llibre d'En Junoy, en francès, però amb unes quantes peces en català, entremig, la repartició de cada visió, concepte, o boc de concepte en tres ratlles separades en forma de versos, no sembla sinó una intenció més d'elegància. Encara que més modestes en la forma, nosaltres també en diríem calligrames.

Llegim les següents, cada una d'aquestes peces de tres ratlles; prescindim de l'elegant separació sospiradora en versos, i ens semblaran altres tantes anotacions breus de la llibreta d'un novel·lista refinat; llavors de poesia; siluetes escurades i manysagues d'un esteta àvid de perfil nu i d'espai:

pensée
ourlée de noir
au fond de mon cocktail d'oubli.

tendre lierre
grimpant autour de mon cœur
delabré.

al través del temps i de l'espai
tibia encara la mà de la teua mà,
curull l'esguard encara del teu es-

guard.

Hautes montagnes couronnées de saparavent sombre

[pins
de mon amour.

Aquesta darrera sembla el començament esbarjós d'una peroració dels temps romàntics, i la imatge hi és pulcra i punyent amb la dolcesa perduda de les frases anarades de rosada d'amor.

El destacament, la nuditat amb que ens són oferts aquests pseudo-fragments, només un en l'ampla blancor de cada plana, és una seqüència més d'aquell conjunt d'intencions que constitueixen la mètrica del nou mestier de Poesia, el qual (ja ho dèiem davant dels calligrames, i ara davant d'aquestes exquisides que també ens plau nomenar calligrames) un dels clàssics preceptistes qui nomenen Aristòtil o Horaci, qualificarien, segurament, d'«Art nova». I potser s'hi acostarà: una fillole d'altres arts, i adhuc nodrint-se de deixes de la taula de les ciències.

Cosa nova, cosa temptadora, poms d'essència de la sensibilitat! Però alerta, i deixeu-m'ho dir, encara que no tan bé, a la manera vostra:

Gare que la vigueur essentielle
distraite ne glisse et se noye
au fond de ces cocktails de volupté.

Una empresa patriòtica

Amics dels Bells Llibres

L'afició al bell llibre és cosa tradicional a Catalunya. Les nostres catedrals, tan intervingudes i amades pel poble, que feia de llurs claustres, solennitzats per les ombres dels grans morts, racer dels aspectes més vius de la vida gremial, guarden la llibreria com l'executòria de llurs anhels de perfecció.

Així, en ple sagie de ferro, quan tota Europa s'estremia en la pau creixent de l'any 1000 que paralitzava la construcció de temples i reduïa a la inèrcia els cervells i els braços, amb el convenciment que tot era inútil davant la fi pròxima del món; aquí, en terra catalana, floria l'escola de Vie, com un Hantó encès en les tenebres de l'Europa occidental.

A ella venia, des de l'Auvernia, Garbert, l'home extraordinari qui, després abat de Bobi i mestre de Reims, reunia els estudiosos de tota l'Europa cristiana, saciant llur sed amb l'aigua cospada a Catalunya, i, més tard, Pontifex Suprem amb el nom de Silvestre II, fou el campió de la cultura pels erms d'aquells dies.

La fama de la Biblioteca de Vie s'estengué pel món, oblidat de conservar les obres antigues i incapaç de produir-ne de noves.

Més tard, les grans abadies, tan nombroses aquí, on el feudalisme secular prengué ben poca ufana, donen a llurs germanes en art romànic i ogival un exemple d'austeritat i humil senzillesa, però es lliuren, amb dispèndia embriaguesa, a la possessió dels bells llibres. Així va formant-se, com una perla meravellosa, la biblioteca de Poblet, en la qual tenien relleu gran, però no únic, els 4.322 riquissims volums enquadernats en taüt, amb l'escut del generós Mecenàs del monestir, don Pere Antoni d'Aragó, duc de Cardona i virrei de Nàpols.

L'amor al bell llibre s'havia estès tant que, tot just inventada la impremta, venen a Catalunya els grans deixebles de Gutenberg establint els obradors, don surten obres que agermanaven l'alè de l'inventor i l'espiritualitat sacsejada dels centres culturals del Nord, amb els reflectiments del nostre humaníssim ambient mediterrani, saturat de plaçada cultura llatina.

Els noms de Votell, Spindeler, Luchner, i el gran Rosenbach són estels després del sol de Magòncia i vinguts a il·luminar les terres catalanes. Aquí trobaren tan bona acollida i tingueren llurs obres tan comprensiva acceptació, que s'hi quedaren, produint les meravelles tipogràfiques que, malgrat els temps escolats damunt seu i el perfeccionament de la tipografia moderna, encara ens encisen com a joies definitives d'un art nobilíssim.

D'aquests mestres és ella la impremta catalana i d'aquestes fonts raja la tradició de bellesa que il·lustra les seves produccions. Així no és estrany que els nostres tipògrafs sabessin mantenir-se a bona altura durant anys i anys, fins que, perduda la personalitat nacional, es perd l'esplendor de l'art, com es perden les noblesses de tots, encara que resistint-se aquell potser més que cap altre.

Venen després anys de foscoria, el segle XVII, la nostra captivitat de Babilònia, sense esperances de tornar a la ideal Jerusalem reconquerida, plana feixuc damunt l'estemordida consciència nacional. Sembla que tot és mort en l'esperit i en la faç de Catalunya. Sembla que la redempció és impossible.

Però als recones de les desertes biblioteques, vera els amples i desgarrats finestrals que miren a Orient, com per instint, algun monjo vetlla, abstrèit, damunt d'un infol o d'una caria documental, algun doctor de Cervera — tal volta massa menyspreada si es té en compte l'estat de la cultura en les altres Universitats espanyoles — investiga costums i codis, Així, al Bellpuig de les Avellanets, el P. Caresmar recerca i escriu, escriu i recerca, amb màxima competència, menyspreador dels atacs de la ignorància; son company el Pare Pasqual, forma un Museu on abunden els incunables i els documents, i els Pares Martí i Finestres escriuen obres fonamentals, i a Cervera, els Dou, Finestres i Gallissas, formen als Balmes, Milla i Fontanals, Torres Amat, Bofarull, Monturiol, que han de presidir el desenvolupament de Catalunya.

En la Renaixença, el llibre és el factor principal, i una vegada represa la plenitud de la consciència de pàtria, el bell llibre és l'escut de noblesa per a la producció intel·lectual del desenvolupament.

Els noms de Marian Aguiló, Joan Oliva, R. Miquel i Planas i Eudald Canibell i altres biblioteques catalanes, qui, no contents amb la possessió i estudi dels bells llibres, n'han publicat de nous amb bon gust i riguesa que els feia germans dels nostres incunables, poden parangonar-se amb els dels grans impressors estrangers de l'època actual, com les nostres societats de biblioteques competeixen en fervor i comprensió amb les d'altres països més poderosos per la riquesa i el nombre.

Darrerament, la impressió de bells llibres catalans s'havia ressentit massa de les conseqüències generals de la impremta. Desapareguda la «Societat Catalana de Biblioteques», ja del bell llibre català només en floria alguna mostra, deguda a l'esforç isolat d'algun esperit selecte.

Per això, uns quants entusiastes que no podien veure sense neguit que Catalunya no ocupés el lloc que li correspon com a editora de bells llibres, s'han aplegat per a fer més fecunda la iniciativa de cada un i l'esforç de tots.

Les bases de la societat Amics dels Bells Llibres, són les següents:

«Ens proposem la publicació en forma artística i amb materials de luxe d'obres cabdals de la literatura catalana moderna, inèdites, o bé d'obres ja conegudes, però no existents avui en llibreria».

Els exemplars dels llibres que es publicuin aniran numerats a la premsa i segellats. A cada inscrit se li reservarà sempre el mateix número, que correspondrà a l'ordre en què es rebien les inscripcions.

Les primeres obres seran:

Joan Alcover: «Poemes». — Edició completa. Contindrà: Cançons de la sorra, Elegies, Endreces, Jovianes, Poemes lírics, Proverbis i Varia (aquesta darrera secció, amb moltes composicions inèdites). Publicades sota la cura d'En Miquel Ferrà. Volum de 300 planes, tamany 225 x 140 mm, amb una coberta a tres colors i alguns risos, tot dibuixat exprés.

Artur Masriera: «Les Syracusanas o les festes d'Adonis». — Traducció, part en vers, del famós idili de Teòcrit (amb un pròleg, notes literàries i filològiques a una bibliografia); il·lustrada per Francesc Labarta amb nombroses composicions i viatges a quatre colors.

Magi Morera i Galicià: «Hores Il·luminoses». Amb un pròleg de Joan Maragall. — Tercera edició, considerablement augmentada.

Joan Maragall: «El Comte d'Arma». — Amb il·lustracions d'estil romàntic, gravades expressament en bolx, sota la direcció de Josep Pi Joan.

Victor Català: «Recull de poemes».

Josep Carner: «Tria de Sonets».

Els subscriptors rebran un petit butlletí mensual, amb les notícies que puguin interessar-los respecte a l'entitat, i en el nombre final hi anirà una llista de tots els adherits.

Les obres que el fonsin editades en les condicions habituals i amb mires mercantils, representarien en llibreria un import de 120 a 150 pessetes als Amics dels Bells Llibres no els costaran més de 80 pessetes, que podran pagar:

a) Totes d'un cop, reduint-se a 80
b) En una quota de 30 pessetes i 12 de 5.

Els que adoptin alguna d'aquestes dues maneres, rebran com a regal un volum de poesia catalana, a triar entre:

M. Morera i Galicià: «XXIV Sonets de Shakespeare», edició de bibliòfil en paper de fil i a dos colors.

M. Morera i Galicià: «Selecta de Sonets de Shakespeare».

Alfons Maseras: «Eglogues», edició de luxe en paper de fil.

c) En sis quotes de 15 pessetes, que aniran pagant en rebre els volums. Mitjançant un conveni amb la casa Oliva de Vilanova, impressor, Casanova, 169 (qui s'encarrega d'estampar la sèrie i d'administrar-la), s'ha assegurat la regular aparició dels llibres cada dos mesos.

L'apartat del volum «Poemes», de Joan Alcover, ha estat el millor elogi de l'empresa dels Amics dels Bells Llibres, perquè és una obra mestra de bon gust tipogràfic.

Creiem que tots els amants de les lletres catalanes i de la bona presentació dels llibres dels nostres grans autors, miraran amb ulls d'afecte primordial l'empresa de la Societat.

MIGUEL CAPDEVILA

BIBLIOTECA LITERARIA

Tres anglesos s'esbargen

JERONE K. JERONE

Traducció de M. Ferrando i J. M. Mustieles

Preu: 3'50 pessetes

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Divendres, 1 d'abril de 1921

El nostre metge

EL senyor comte de Bugallà és un dels màxims prohoms de la política vella. Hereu del senyor González Besada, té el patrimoni polític més quantitatiu de tota l'Espanya caciquista. El senyor comte de Bugallà, a més a més, és un dels tres o quatre aspirants al cabdillatge del partit conservador idoni. El senyor comte de Bugallà, per fi, és l'actual ministre de la Governació, i, per tant, és el que, en nom de l'Estat espanyol, hauria de governar i administrar eficaçment les diverses ciutats i terres d'Espanya. Per a dir-ho més clar: ell és, per als mals socials i polítics de Barcelona i de Catalunya, el metge oficial de capçalera, potser una mena de metge forense.

Mentre el centralisme ens obliga a raure dins la seva germanitat homogenia, el menys que podria fer seria posar-nos en bones mans de metge i no defraudar-nos amb les medicines.

El metge en cap, el senyor ministre de la Governació de l'Estat centralista, ha fet unes declaracions que són una declaració d'incapacitat personal d'ell i de tot el sistema. Les publiquen tots els diaris; les prenem de *La Epoca*, de Madrid, orgue del partit conservador.

El senyor comte de Bugallà parlà amb els periodistes del terrorisme a Catalunya. I deia: *No puede ser un consuelo que esos crímenes se cometan en los pueblos y no en Barcelona.* Feia poc que el governador civil d'aquí, identificat amb el Govern, segons deia el susdit Ministre al Congrés, assenyalaria com un èxit de la seva actuació que ja gairebé no es cometien atemptats a Barcelona; que havia d'eixir-ne i escampar-se pels pobles, per a cometre'n.

Continua el senyor comte de Bugallà: — *Lo que ocurre es que en los dos Sindicatos, que tienen una organización legal y están dentro de la ley de Asociaciones, hay algunos elementos terroristas, contra los que, seguramente, nada pueden las propias Juntas directivas.* Vet ací un paràgraf que en cadascuna de les seves ratlles posa en evidència l'absoluta desconexió que, dels problemes socials de Barcelona i de Catalunya, té el senyor Ministre de la Governació.

I després de dir que la receta no es nada clara, acaba pidolant-ne una, com si parlés de l'oposició estant. *Lo que falta — diu — es que nos dieran la receta para acabar con lo de Barcelona, porque eso es un poco más difícil que encontrar motivos para censurar al Gobierno.*

Com? Després d'haver dirigit unes eleccions i d'haver intentat la captació del poder a benefici d'un partit homogeni, després de tants mesos de governar, el Govern idóneo confessa que no té solució ni criteri respecte el problema terrorista i social de Barcelona i de Catalunya?

Un Govern no té dret a demanar a les oposicions ni el respectable públic que li facilitin fórmules de govern. És ell qui té la missió de cercar-les i de trobar-les i d'aplicar-les. I si no en troba o no en té o no les aplica o no hi reïx, la seva missió subsidiària és la de deixar el Poder, traspasant-lo a qui sapiga i vulgui governar. El Govern, si de cas, hauria de preguntar, confés i convicte del seu fracàs i de la seva incapacitat: — Qui està en condicions de substituir-me? — Però encara és actual l'episodi de la darrera crisi, en el qual, precisament els polítics que integren l'actual Govern, impediren que pugés al Poder el senyor Maura.

Més, encara, vistes les coses en llur conjunt, ço que procedeix seria que l'Estat centralista, el fracàs del qual és evident, deixés que Catalunya i que Barcelona es governessin elles mateixes, podent-se triar el metge i les medicines.

La Universitat

A l'Institut de Barcelona per al Segon Ensenyament de la Dona (Institut General), demà, dissabte, donarà la seva primera conferència sobre "Psicologia de la adolescència", començant a dos quarts de set de la tarda, la inspectora d'Ensenyament primari, Ne Leonor Serrano de Xandri.

Dels Mossos d'Esquadra

Els de La Granada del Penedès, requerits per l'alcalde de la localitat per a la conservació de l'ordre en el local del Sindicat Agrícola i Cooperativa "Unió d'Agricultors", establerta en aquella població, posaren a disposició del Jutjat municipal els veïns Serafí Escoda Sabaté, Pau Colomé Cols i Cristòfol Bertran Solé, majors d'edat per haver entrat al dit local

pretenent alterar l'ordre i maltractant de paraula al conserge.

Els de Monistrol han posat a disposició del Jutjat d'Instrucció de Manresa, que la reclamava en causa sobre furt, a Montserrat Miralda Galí, de Sallent i veïna de Monistrol.

Els de Mollet auxiliaren el Jutjat municipal de la localitat en les diligències amb motiu de recollir el cadàver de la veïna Maria Rovira Serra, de 38 anys, casada, la qual, estant al seu domicili, prengué equivocadament una quantitat d'àcid corrosiu creient-se que era vi, i li ocasionà la mort.

Els del Pla del Penedès denunciaren al Jutjat municipal de La Vidre, subjectes per danys a la propietat.

Els del Prat del Llobregat posaren a disposició del Jutjat municipal de Gavà el subjecte Adolf Tavesoni Venècia, italià, per haver-li ocupat un sac que contenia 300 escarxofes que manifestà haver pres del a propietat que don Pau Fajals té en aquell terme.

La Diada Nacionalista d'Arenys de Mar

Segons anunciarem, diumenge vinent se celebrarà a la vila d'Arenys de Mar la inauguració oficial de la Joventut Nacionalista. El programa d'aquesta solemnitat és el següent:

A dos quarts de deu del matí: Benedicció de la bandera de la Joventut, apadrinant l'acte, el diputat a Cortes pel districte, senyor baró de Güell, i la seva distingida esposa, donya Maria de Ricart, baronessa de Güell.

A les deu: Ofici solemne a la parroquia. En serà celebrant el reverend senyor arxiprest, doctor Josep Rigau, corrent la part coral a càrrec de l'Orfeó Serafic i predicant el doctor Lluís Carreras, catedratic del Seminari d'aquesta ciutat.

A les dotze: Sardanes a la plaça de l'Església per la cobla «Els Montgrins».

A les tres de la tarda: grandios miting al Saló Doré, prenent-hi part eminents oradors nacionalistes. Parlaran, entre altres, els senyors Carrasco, Raguer, Rosés, Morera i Galticia i baró de Güell.

A les cinc: Sardanes a la plaça de l'Església.

A les deu de la vetlla: Audició solemne de sardanes al Saló Doré.

El programa que acabem de reproduir ha despertat gran entusiasma a tots els pobles del districte, havent promès llur assistència nodrises comissions de tots els centres i representacions del ajuntaments.

Tot assegura, per tant, que la diada es veurà concorregudíssima, i que intensificarà encara la ja intensa actuació de la novella entitat.

Amics de la Poesia

Els Amics de la Poesia celebraran la cinquena sessió del present curs el dilluns vinent, dia 4, a dos quarts de sis de la tarda, a la sala de festes de l'Hotel Ritz.

Aquesta sessió serà consagrada a la poesia i la música dels trobadors provençals. El senyor Cumella, de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, hi llegirà obres de Giralt de Bornell, Gausseim Faidit, Giralt Riquier, Bernat de Ventadorn i Mistral. Durant la segona part donya Concepció Badia d'Agustí hi cantarà diverses composicions populars, entre elles la «Bella provençal» (segle XIII) i la coneguda i exquisida «Canço de Magalí», interpretant, a més a més, melodies de Marcabru, R. de Vaquerias, Jaume Rudel, Giralt Riquier i altres trobadors.

No cal dir que el programa de la sessió anunciada (amb la qual els Amics de la Poesia inicien una orientació nova que donarà més eficàcia i plenitud a llur actuació) ha estat acollit amb viu interès per tots els devots de la poesia i la música provençal.

La festa del Sometent

EXPOSICIÓN DE LES NOVES BANDERES

Avui, a les sis de la tarda, s'inaugurarà a les Galeries Layetanes l'exposició de les banderes del sometent de Barcelona, que s'han de beneir el dia 24 d'abril.

A l'acte hi assistiran les autoritats, així com també les senyores que les ofereixen al sometent.

Seguidament quedaran exposades al públic fins el dia 15 d'abril.

Noves Junes

Havent celebrat junta general la Lliga de Propietaris de Montornès i Vallromanes, en el local que la dita Associació té en l'esmentat poble, per a l'elecció de la Junta Directiva, ha quedat constituïda en la forma següent:

President, don Andreu Gassó Vidal; vice-president, don Pere Barangué; secretari, don Joaquim Layret Rosell; tesorero, don Baptista A. Comamala; comptador, don Frederic Esteve; vocals, don Esteve Riera, don Josep de Argila, don Joaquim Vivó, don Lluís Casante, don Isidre Comas i don Agustí Corbera.

A Suïssa i a Espanya

(Algunes semblances i divergències interessants)

Itàlia i Suïssa sustenten a la Conferència de Barcelona diversa doctrina quant a navegació fluvial. La raó és que el Tessino, riu que travessa el llac Major, en sortir de la regió alpina, per anar al Pó, i que té molta importància com a via de navegació, neix en territori suís. La Conferència es troba, doncs, respecte de Itàlia, en aquest punt, en posició semblant a la nostra respecte de Portugal. La doctrina suïssa és la d'amplitud. La italiana, la de la restricció. És clar que a nosaltres ens convé la primera i ens perjudica la segona.

El Pó és un riu magnífic, superior, pels aventures que ofereix a l'home, a tots els de la nostra Península. El seu curs torrencial és curt. A poc de néixer entra a la gran planícia del Nord de Itàlia, i corre, millor dit, relleixa en ample llit, amb un declivi que no arriba, en molts indrets, a vint centímetres per quilòmetre. Amb els seus afluents i amb els canals que a través de la planícia ha construït la indústria humana, forma una xarxa de vies navegables, que ultrapassa la de tots els nostres rius plegats.

D'aquí ve, en gran part, la riquesa i prosperitat de la Itàlia septentrional, de la qual pot dir-se que és filla del Pó.

Pel seu marge esquerre reb aquest tribut de les neus i de pluges alpines, que, passant per llacs magnífics, famosos en el món per llur bellesa, li porten el ja esmentat Tessino, l'Adda, l'Oglio i el Múlcio.

Per bé que a Suïssa només li pertany un tros insignificant del llac Major i la navegació del Tessino té, dins de les seves fronteres, una importància gairebé nul·la, ha defensat el que considera un dret seu, amb tota tenacitat.

Per a Espanya, el tema és d'importància molt major, per les raons que ja he exposat.

Què han dit, respecte d'ell, els comissionats espanyols? Quina doctrina han sustentat?

D'això, per ací, no se'n sap res. Per aquí, se'n sap alguna cosa?

Amb tot preocupacions més greus que les que pot originar la navegació del Tessino tenen amoninat al poble suís en aquests moments.

En primer lloc, la creixent crisi econòmica. El nombre de fàbriques tancades i d'obres parats augmenta constantment. Parats del tot, hi ha més de 43.500 obrers. Afegint-hi els que estan parats parcialment, arriben a la xifra respectable de 143.000. Les indústries metal·lúrgiques són les més castigades. Venen en segon terme les tèxtils i les de rellotges. També les construccions estan paralitzades.

L'estadística, per cantons, atorga el lloc primer a Zurich, amb un nombre aproximat de 27.000 vaguistes, complet i parcial. Després ve Saint-Gall, on la indústria de rantes agnitza, amb 17.000. Segueixen Soleure i Berna.

Per a la indústria hotelera, la que produïa majors rendiments a Suïssa (un capital de 1.200 milions de francs, que rendia el 8 i mig per 100), les perspectives són sumament desfavorables. Interleken, la joia de l'Oberland, gairebé deserta l'any passat, deserta seguirà enguany, si el canvi es manté a l'altura actual. El Gran Hotel Metropol, el segon de la població, líquida. Davant meu tinc l'anunci de la venda del seu luxós mobiliari. I quants d'altres a tota la Suïssa!

Aquí mateix, a la vora de Friburg, es venen l'edifici i el mobiliari de

l'Hotel-pensió de Bourgoz, per fallida de l'empresa. El fornós edifici, situat en un magnífic paratge, es posa a la venda en pública subhasta, pel tipus de 70.000 francs.

Altres hotels prefereixen llogar llurs establiments a preus módics. En Champex, al camí del Gran Sant Bernat, davant del Gran Combin (una de les més majestoses muntanyes dels Alps), es lloga tot un hotel, amb trenta cambres per a dormir i quaranta llits, per 1.800 francs. Allí, a la vora, altres dos hotels, admirablement situats, estan a la disposició de qui vulgui ocupar-los, l'un amb 25 llits, i amb 15 l'altre, per 1.200 i 1.000 francs de lloguer, respectivament.

L'enemic major de la indústria hotelera és el canvi: Valent cada franc suís deu marcs, cinc liras, dos francs i mig francesos i vuitanta corones, aproximadament, és natural que quasi tota l'antiga clientela en quedi emmampada. I no parlem dels russos, hongaresos, romanesos, etc., etc.

La moneda espanyola, que és de les que menys perdien, sofreix una depreciació d'un 18 a un 20 per 100.

La proporció entre l'or i el metall, en els Bancs respectius, no justifica la diferència.

En acabar l'any passat, hi havia 2.456 milions de pessetes, en números rodons, dipositats a les caixes del Banc d'Espanya. Afegint-hi 583 milions de moneda de plata, i tenint en compte que el paper en circulació representava 1.925 milions, la garantia metal·lítica era de quasi 72 per 100. Aquesta proporció es manté, aproximadament, fins avui dia.

Ara bé, així mateix a darreries de l'any passat, el compte del Banc Federal Suís era el següent:

Or i plata: 662 milions de francs (en números rodons).

Bitllets: 922.624.000 francs.

La garantia metal·lítica era, per tant, 71,78, això és, mica més mica menys la mateixa que la del Banc d'Espanya, d'on es dedueix clarament que la diferència del canvi no s'ha de cercar per aquesta banda, ni tan sols després del darrer augment de la garantia del Banc Federal, que, avui per avui, arriba al 75 per 100.

Tampoc l'explica la crisi industrial, tota vegada que, en ambdós països es nota amb parella intensitat.

Ja he dit que la depreciació de la nostra moneda es deu al deficit crònic, a la insensata campanya del Marroc (una de les causes del deficit) i al desordre social i polític, que ens dona tota l'aparència d'una nació que va a la bancarrota moral i material.

El franc suís està alavore per l'absoluta normalitat social i política, i pels grans i continuats esforços que es fan per a lluitar amb la crisi i amb el deficit.

III

Però, Suïssa té en contra seva la situació geogràfica. Per ella, ven en perill constant la seva neutralitat, majorment d'ençà del dia 1 d'horra en que la passada guerra trenca la situació diplomàtica creada pel Congrés de Viena l'any 1815. Ara s'ha descobert que el cap de l'Estat Major suís, el coronel Sprecher, hagué de fer mil equilibris per mantenir Suïssa neutral, abans del conflicte i en el conflicte, negociant amb l'Estat Major austríac, amb En Foch i amb En Ludendorff, sempre d'una manera molt perillosa i compromesa.

Però, aquest assumpte, llegidor amic, bé mereix article especial. Què da, amb altres de no menor interès, per a la meua propera carta.

Conçal de REPARAZ

Friburg, març de 1921.

Polítiques

LA JOVENTUT NACIONALISTA

OBREIRA

La Joventut Nacionalista Obrera ha tramès al conseller senyor Puig i Esteve un ofici, felicitant-lo per la proposició presentada al Consistori, en homenatge als nacionalistes catalans Mataró i Larrea, que moriren defensant la independència de l'Argentina. A l'ensenya, l'esmentada Joventut, en aquest document, prega a En Puig

i Esteve que felicitin als altres consellers que aprovaren la susdita proposició.

També ha tramès aquesta Joventut una felicitació al senyor Carrasco, per les seves radicalíssimes paraules, pronunciades en la interpellació del baró de Vivar, en presentar-se la proposició d'homenatge a En Mataró i En Larrea.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

La Conferència de Barcelona

XXIV sessió plenària

LA SITUACIÓ DELS TRANSPORTS PER PAÏSOS

A les 11.25 ha començat la sessió plenària, presidida per M. Hanotaux, el qual ha manifestat a la Conferència que el Secretariat tenia ja en son poder tots els informes que, relatius a la situació general dels transports en cadascun dels països representats, havien estat sol·licitats, al començar la Conferència, a cadascun dels delegats d'aquests països. Donada la impossibilitat de donar lectura a aquests informes en l'Assemblea, considera que és excessiva extensió i nombre. M. Hanotaux ha proposat, designar dos delegats perquè estudiïn aquests informes i presentin un «raport» a la Conferència, resumint a grans línies la tasca de les comissions delegades.

Han estat designats els senyors Mag. glorino Ferraris, vice-president de la Mesa, i don Salvador de Madariaga, de la delegació espanyola.

EL VOT DELS ESTATS NO ADHERITS A LA S. DE N.

A una pregunta del senyor Pusia (Estonia) sobre la situació en la Conferència dels Estats que com Estònia, Letònia i Lituània foren invitats sense ser membres de la Societat de les Nacions, el president ha ordenat la lectura d'un informe de la Comissió jurídica a propòsit d'aquesta qüestió, qual informe estima que la pràctica seguida fins el present per la Conferència donant als representants dels dits Estats, el dret de parlar i votar en les sessions tant plenàries com de Comitè com donant-los entrada en les subcomissions de la Conferència, està perfectament d'acord amb l'esperit de la resolució de l'Assemblea.

L'informe cita alguns casos en els quals no s'ha d'autoritzar el vot a aquests països.

L'Assemblea ha aprovat l'informe.

REUNIO DE COMISSIÓNS

La Presidència ha donat compte a l'Assemblea que la Comissió per al Projecte de ferrocarrils es reunirà tots els matins des de dos quarts de deu a la una de la tarda, i la Comissió del es vies navegables de les tres de la tarda a les vuit de la nit, ambdues en la Mancomunitat.

EL REGIM INTERNACIONAL DE FERROCARRILS

S'ha reprès després la discussió general sobre el conveni de les vies fèrries.

El senyor Barbosa Carneiro (Brasil) ha dit que les xarxes ferroviàries brasileres són cridades a representar un gran paper en ço que esguarda a les relacions entre Europa i els països de l'Amèrica Meridional, constituint, damés, el camí més curt entre les costes de l'Atlàntic i del Pacífic. Per aquest motiu el Projecte de conveni ferroviari interessa molt al Brasil. Aquest projecte és acceptable, però, pel moment convé no avançar més, ja que la situació dels països sud-americans i particularment la del Brasil no es pot considerar a ferrocarrils és molt diferent de la situació d'Europa i de l'Amèrica del Nord. El problema ferroviari presenta en l'Amèrica del Sud dificultats econòmiques, i financeres que Europa no ha de veure. El Brasil està encara en període de construcció; les xarxes brasileres no estan encara unides entre si.

El senyor Carneiro examina l'articulat del projecte, estudiant-lo des del punt de mira de la situació geogràfica, econòmica i política del seu país, i acaba desitjant arribar a un acord.

El senyor Ortúño, de la delegació espanyola, ha començat dient que havia d'informar a l'Assemblea de tres qüestions d'interès nacional que preocupen Espanya fa molt de temps. La primera és el ferrocarril directe dels Pirineus a Algeciras.

La segona l'amplitud de la vida espanyola.

I la tercera la situació d'Espanya respecte al conveni de Berna.

Referent al ferrocarril Pirineus-Algeciras, de suma importància, ja que és el camí d'Europa a Amèrica i Àfrica, ha dit que estava ja terminat el projecte entre la frontera i Madrid i estudiat el traçat Madrid-Toledo-Sevilla-Algeciras.

Amb relació al segon punt (major amplitud de la via espanyola), ha manifestat que existeixen dificultats a veure per a unificar o uniformar el traçat o la resta de l'europeu. En 1844, quan es construí la via espanyola, es creia, en fer-la, 23 centímetres més ampla que la del altres països, obtenint una major capacitat de transport i major estabilitat per als trens ràpids. És innegable que el nostre traçat obliga a corbes majors, que en un país accidentat com el nostre causen enormes despeses. També és innegable que constitueix una tanca per a la circulació entre la Península i la resta d'Espanya.

Exposa diverses raons de caràcter econòmic, contràries a la internacionalització de les nostres xarxes quant al traçat es refereix. Diu que el Govern espanyol es troba en la impossibilitat, pel moment, de transformar la seva via, malgrat el seu desig de facilitar al trànsit. Tenint en compte el que ha manifestat, diu que la delegació espanyola ha presentat una esmena a l'article tercer del Conveni de les vies fèrries, en el sentit que Espanya no pot, per ara, comprometre's a modificar l'amplada de la seva via.

Quant a l'adhesió d'Espanya a la Convenció de Berna, manifesta que fa temps que el Govern espanyol està en relació amb l'Oficina Central de Berna. Jo he afirmat—expressa el senyor Ortúño—que el Govern espanyol estudia la qüestió amb interès, a l'objecte de veure les dificultats que presenten les concessions actuals dels camins de ferro a Companyies particulars en virtut de lleis especials. Serà, doncs, necessari sotmetre la qüestió al Parlament.

El senyor Ortúño ha terminat dient que la delegació espanyola desitja vivament l'adhesió d'Espanya al Conveni de Berna, el qual, en principi, està en harmonia amb les aspiracions del Pacte, ja que és la supressió de les fronteres per als transports internacionals per camins de ferro.

El senyor Avramovich (Sèrbia), ha exposat la situació especial del seu país, donades les raons de caràcter geogràfic, econòmic i de política interior i exterior, tocant al problema ferroviari que es debat. Ha assenyalat les dificultats aplicades del Conveni a la seva nació i ha dit que acceptava, no obstant, en principi, el projecte que va a ésser discutit.

El senyor Lankas de Trono-Elovàquia ha manifestat que el seu país acceptava la Convenció de Berna amb algunes modificacions obligades. Aquesta Convenció no és suficient. Ha dit que havia d'estudiar-se la unificació de les tarifes com a mesura, per a facilitar els transports internacionals. S'ha declarat partidari del Conveni amb certes esmenes que tendeixen a precisar les obligacions dels Estats.

M. Hanotaux ha declarat terminada la discussió general del projecte del Conveni ferroviari i abans d'afixar la sessió ha fet avinent que aquesta tarda, a les tres, havia de reunir-se la subcomissió, composta d'onze delegats, que fou nomenada per a estudiar i unificar les proposicions índia i franco-portuguesa, referents a excepció del Conveni del Trànsit per a certs països.

S'afixà la sessió a dos quarts de dues.

EL REGIM DE LES VIES NAVEGABLES

Ahí, la comissió per a l'estudi del projecte de Conveni de vies navegables, continuà la discussió de l'article primer, desenvolupant-se un ample debat a propòsit d'aquest article i especialment motivat per la definició de rius internacionals continguda en el seu text.

En el curs del debat sorgiren dos principals assumptes de vista: el del general Mance (Gran Bretanya) que ha fet constar que la internacionalització d'un riu, al efectes d'aquest conveni, no presuposa el seu control o administració, sinó que ha de deixar-se això als països riberans. El segon punt de vista ha estat el del delegat alemany Seeliger, el qual ha dit que la definició del llibre verd, que té en compte circumstàncies jurídiques i tècniques, ha d'ésser amplada, tenint en compte també les circumstàncies de caràcter econòmic que poden concórrer en tot riu que es vagi a internacionalitzar.

Avui continuarà la discussió d'aquest article, el més important del conveni, ja que, de segons com quedí redactat, depèn la major o menor ju-

risdicció o amplitud del conveni que es discuteix.

LA SITUACIÓ ECONOMICA D'AUSTRIA

El Comitè Financier de la Societat de Nacions s'ha reunit aquestes dies a París per a estudiar la forma d'executar l'acord pres per la Conferència Internacional de Londres sobre la situació d'Austria.

En el curs de la sessió del 17 del proppassat, mes de març, els governs de França, Gran Bretanya, Itàlia i Japó, seguidament prengueren nota de l'acceptació pel Govern austriac, de confiar el control dels seus ingressos susceptibles d'ésser afectats amb garantia, al Comitè Financier de la Societat de Nacions, per tal de fer possible a Austria l'execució del sistema de crèdits internacionals adoptats per la Conferència Internacional de Brussel·les. En virtut d'aquesta acceptació, i amb l'objecte de portar a cap aquest sistema, van pendre l'acord de suspendre provisionalment els drets i privilegis relatius al seu deute resultant del Tractat de Saint Germain.

El Comitè Financier de la Societat de Nacions, estudiarà en el curs de la seva reunió, les condicions per a les quals serà possible encarregar-se del control de certs ingressos austriacs, per tal de permetre l'aplicació de la decisió presa a Londres.

Les informacions de «La Vanguardia»

El senyor Puig i Cadafalch, a propòsit d'un sol publicat al diari de Barcelona «La Vanguardia», ha manifestat:

— Els quilòmetres 11 i 12 de la carretera de Cornellà a Fogas de Tordera no estan, efectivament, en l'estat de conservació de la majoria de les altres vies de les quals té cura la Mancomunitat, especialment la resta de la dita carretera fins a Sant Andreu, i per això precisament el contrast és major, havent-se d'advertir que la part arranjada ho ha estat amb resultat evidentment satisfactori, amb pedra de la mateixa classe que la que hi ha acompanyada actualment; però cal tenir en compte que d'un temps ençà el trànsit, especialment d'automòbils turístics i camions, s'ha intensificat en tal forma, que, malgrat totes les previsions amb les escasses facilitats i recursos que la Mancomunitat ha pogut obtenir de l'Estat, és fa difícil aconseguir avençar-se a l'acció destructora d'aquell majorment quan, com en el cas present, tant el sudit tram de carretera de Can Tunis a Sant Andreu, com la de Gràcia a Manresa, vénen suportant la major part del tràfic que seguiria per les carreteres generals de l'Estat, les quals haurien de servir a Terrassa i Sabadell si aquestes no estiguessin fa molt temps en estat intransitable.

De Societat

Ha estat demanada la mà de la senyoreta Anna Jorquera per al jove don Nicolau Maspons i Anglases.

Regna gran animació amb motiu del ball organitzat en honor dels senyors delegats al Congrés Internacional, que tindrà lloc a l'Hotel Ritz, demà a la nit, i els beneficis del qual es destinaran a una entitat interaliada de caràcter benèfic.

Demés dels llocs indicats poden adquirir-se tickets en els diversos Bancs anglesos d'aquesta, a la Companyia de Regadiu i Força de l'Ebre (Departament Comercial, planta baixa), als senyors Morgan, S. A. Ronda de Sant Pere, 37, i a l'Anglo-Espanyola d'Electricitat, Pelayo, 12.

FIVE

Els serveis de l'Estat

S'ha cursat el següent despach: «Director Comunicacions. — Madrid. — Ventidós imponentes telegramas protestamos respetuosamente por la lamentable pérdida de tiempo motivada por el personal que diligente imposibilitado atender público. — Martí Bonet.»

Teléfonos de la Mancomunitat de Catalunya

En la sessió del Congrés del primer de març de 1921, el servei de telèfons de la Mancomunitat de Catalunya va merèixer de don Daniel Riu, diputat a Corts per Tremp, determinats comentaris, als quals interessa contestar, no havent-ho fet abans per trobar-se les Corts tancades i per a treure de la polèmica la vivacitat a vegades de sorpresa de les respostes ràpides.

El senyor Riu afirma: a) Que durant els últims cinc anys la Mancomunitat disfrutava d'un monopoli per a la construcció de línies telefòniques a Catalunya.

b) Que d'aquest monopoli se n'ha servit per fer negoci.

c) Que no ha construït sinó en els pobles de la ribera i pla, on la construcció és més fàcil.

d) Que en el districte muntanyós que ell representa no s'ha instal·lat un sol telèfon.

Creiem pertinent una rèplica que deixi les coses en son lloc degut i permeti mesurar la fantasia que el dit senyor diputat hagi introduït en la seva argumentació.

En contestació observi's:

A a) La Mancomunitat disfruta d'una concessió «no millor» que la de qualsevol dels concessionaris urbans de tot Espanya. Aquesta concessió comprèn l'àrea externa als cercles de 15 quilòmetres de radi que tenen per centres: Sabadell, Tarragona, Reus, Girona, Valls, Llívia, Cervera, Mataró, Puigriac, Centelles, Manresa, Castelfruct, Palamós, Tortosa, Vilafranca, Guadalupe, Granollers, Mora d'Ebre, Figueres i Puigcerdà, i 10 quilòmetres Barcelona. És a dir, tot el territori on havia volgut aparèixer a explotar el servei telefònic. Dintre d'aquest territori tenia l'exclusiva durant cinc anys. Tot concessionari d'urbans, la te durant 20 al seu recint.

Tots els concessionaris de les àrees circulars referides han pogut construir el que els ha semblat convenient, com així mateix l'Estat a Granollers i Mora, durant els últims 5 anys.

I es pot preguntar si la proporció de construccions en les àrees indicades, de ramdament segur, que comprèn tot el vital i concentrat de Catalunya està en proporció amb ço que la Mancomunitat ha fet a l'estendre 5.000 quilòmetres de línies i establir 330 centrals i estacions a l'exterior i fora del radi d'acció d'aquelles.

A b) La Mancomunitat no fa negoci. Però té administració. No creu que un servei públic pugui dependre d'arbitraris recomanacions d'aquests o aquells personatges atents primordialment a l'interès particular i no a l'interès orgànic, necessitat de la més estreta mesura i regla.

Així fa que havent gastat uns 4 milions de pessetes tregui un rendiment anual de 800.000 pessetes, malgrat explotar les àrees més desèrtiques i les distàncies majors. Mes si es descompte la despesa d'exploració, 497.885 pessetes, l'interès i amortització del capital i la del material, tractant-se de concessió d'interval limitat, s'invita a la més elemental aritmètica del senyor Riu per a demostrar-li com és equivocat el seu comentari.

Per a reduir en el possible l'esforç, que podia excidir de llur capaci-

tat, s'ha demanat sempre als Ajuntaments interessats petites subvencions a fi de mancomunar els esforços i obtenir una obra gran amb unitats petites. Els Ajuntaments han respost sempre amb entusiasme, menys a les regions per on el senyor Riu surt diputat.

A c) El senyor Riu sosté que la Mancomunitat té telèfons solament als pobles de la ribera i al pla. El senyor diputat (que deu tenir, com a tal, coneixements profunds de Geografia) no ignora sens dubte quina és la topografia de les comarques on es troben, per exemple: Ribes, Sant Joan de les Abadesses, Camprodon, Mollet, Setcases, Caralt, Núria, Planols, Fornells, Puigcerdà, Alp, Balnear, Martinet, Montellà, Arístot, Arseguell, Castellnou de Carolse, Seu d'Urgell, Les Lloses, Borredà, Vilada, Berga, Vidrà, Santa Maria de Corcó, Santa Fè, Basella, Torà, Clurana, Tremp, Pobla de Segur, Camarasa, Port-Bou, Perthus, Agullana, Darnius, Massanet de Cabrenys, Cadagües, La Junquera, Santa Coloma de Queralt, Cardener, Solsona i molts més que podrien citar-se'n.

A d) En el districte que el senyor Riu representa, que té aproximadament 25.000 habitants, tenen telèfon a la seva disposició els pobles d'Os de Balaguer, Camarasa, Sant Llorenç de Montgat, Avellaner, Ager, Tremp i Foradada, i no s'ha pogut començar la construcció de la línia a Pobla de Segur, no obstant tenir la Mancomunitat preparat el material, per no haver fet encara remesa aquell Ajuntament dels pels convinguts. La major part de les altres poblacions han rebut les bases d'instal·lació. És de creure que si no contesten és perquè algun els deu haver dit que tindrien telèfon sense el petit sacrifici que se'ls demana. Aquest, per a Tremp, per exemple, consistí en 3.000 pessetes. La línia Balaguer-Tremp, per a donar-los comunicació costà 79.200 pessetes. Doncs bé: Tremp encara no ha pagat les 3.000 pessetes convingudes, excepció única entre tots els pobles que han completat sense dificultat d'interpretació ni tràmits, els compromisos formalment adquirits.

Don Daniel Riu afegeix que la Mancomunitat s'oposa a que l'Estat construeixi línies telefòniques. Serveixi's don D. Riu assabentar-se de la contestació a la instància de Vilaller, de data 29 de març de 1920, i veurà que, si parla per informació, la hi han donada equivocada. Quant al servei de les línies municipals que l'Estat ha establert, la Secció corresponent posa, si ho desitja, a la seva disposició determinats oficis de pobles que les disfrutaven, en els quals expliquen els resultats del servei, contingut que és com el senyor Riu (per sona, per altra part, de talent i mèrit poc comuns) pot fàcilment suposar. I això no vol, en cap cas, suposar la més lleu censura per al treball de l'abnegat Cos de Telègrafs, del mèrit i excel·lent disposició del qual no pot dubtar-se.

Precisats els elements de raonament, d'acord amb la realitat, queda reservat al llegidor si el judici de conclusió pot ésser d'acord amb ço que el senyor Riu sosté o precisament al contrari.

L'actualitat social

LA CAMBRA OFICIAL DE LA INDUSTRIA

La Cambra Oficial de la Indústria, de Barcelona, ha tramès a Madrid, els següents telegrams:

«Excmo. Sr. Presidente Consejo de Ministros. — Madrid. — Cámara Oficial Industria, ante infundada campaña de ciertos elementos, debe manifestar V. E. su satisfacción por la dignísima actuación del Gobernador de Barcelona, Sr. Martínez Anido, considerando su permanencia al frente de la provincia como una garantía insustituible para la consolidación de los prestigios del Poder y de la obra de pacificación social de la ciudad, que con tanto celo prosigue. — Respetuosamente la salud. — Juan Puig Marcó, presidente accidental.»

«Excmo. Sr. Ministro de la Gobernación. — Madrid. — Cámara Oficial de la Industria felicitó V. E. por su acertada intervención en el Parlamento en defensa de la brillante actuación del Gobernador de Barcelona,

del interpretación del general sentir de la ciudad, que ve en el Sr. Martínez Anido la encarnación de los altos prestigios de la ley y de su más justa aplicación. — Juan Puig Marcó, presidente accidental.»

ELS DEPENDENTS ADROGUERS

El Consell del Montepio Societat «La Unió Ultramarina», ha fet avinent que està disposat a què l'acord recentment pres en la Comissió Mixta relatiu a l'obrimet i tancament dels establiments afectats a l'esmentat ram, a les vuit del matí i a les vuit de la vetlla, es compleix rigorosament.

En l'actualitat, van cursades infinitat de denúncies dels patrons resolts al compliment del nou horari.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicants, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma.

La mort de Déodat de Séverac

A Ceret, on feia anys que s'havia retirat, ha mort l'il·lustre compositor Déodat de Séverac.

Per a l'art francès és una pèrdua immensa i irreparable; com Bizet després de «Carmen», Séverac desapareix en plena florida d'un geni musical que no havia donat tot el fruit i que feia pressentir una abundosa collita d'obres cabdals. Per una estranya coincidència, Déodat de Séverac morí gairebé el mateix dia que el fill il·lustre del Lauragès, En Jean-Paul Laurens, són quasi compatriotes. Fougereaux és molt a la vora de Saint-Felix, i si el pintor havia servat de l'horitzó natal una impressió lluminosa que sabé fer vibrar en moltes de les seves obres, el músic consagrà la seva vida artística a la glòria de la Terra d'Occ, en els effluvis de la qual puja el millor de la seva inspiració.

Airet vers la música per una vocació irresistible, que la seva família, enamorada de l'art, afavorí, després de brillants estudis fets a Sorèze, d'una oposició a la Facultat de Dret, i una breu estada al conservatori de Toulouse, a la classe de M. Hugouneuf, el qual, a cop d'ull, endevinà les excepcionals facultats del seu deixeble, de Séverac, en 1896, marxà cap a la Schola que obria les portes, presentant-se entre els primers deixebles de Vincent d'Indy, formant part del curs que agrupava a Marit, Albert Dupuis, Labey de Castéra, i d'altres.

Els anys d'estada a París foren anys de treball constant i de formació completa. De Séverac s'assimilà tot allò que a un músic li cal conèixer: durant aquest temps publicà els seus primers assaigs, que atragueren l'atenció dels intel·ligents vers la seva persona, però l'enyor del seu estímul Languedoc no el deixava, i sense escoltar les sol·licitacions afectuoses que l'empenyien a pendre part en el concurs de Roma, prengué ben aviat el camí de Saint-Felix, fent-ho de madurar en la calma i l'aïllament de la naturalesa dels germans que s'agitaven en son cervell creador. Aquesta germans donaren «Le Chant de la Terre», «En Languedoc», el «Chœur du Moulin», representat a l'Òpera Comica, l'any 1909, i una multitud de melodies.

Per aquest any, i amb el propòsit de preparar «Hélégabale», destinat a les afores de Béziers, de Séverac s'establí a Ceret, prenent-lo per país adoptiu i del qual no s'allunyà sinó poques vegades per anar a visitar els pares i amics que tenia a Saint-Felix i Toulouse. Els horitzons ceretans feriren la seva sensibilitat, inspirant-li «En Cerdagne», «Sous les lauriers-roses», i d'altres obres, no acabades, per desgràcia. Perquè la mort ha vingut a sorprendre'l en plena febre creadora: feia temps que tenia entre mans un drama líric sobre un llibre del poeta Marc Lafargue, tret d'«Antibes». Aquesta obra gairebé ja era acabada abans de la guerra, però l'inevitable afany de perfecció que dominava el mestre, feu que sotmetés la seva obra a una darrera i minuciosa revisió. Deixa també inacabada una comèdia lírica, «Le Roi Parda», i un poema simfònic titulat «Les grenouilles qui demandent un roi». Una altra obra, en la qual de Séverac feia anys que anava madurant amb gran fe, queda acabada solament. Havia de portar per títol «Méditerranée» i havia d'ésser una mena de vasta composició simfònica amb cors i danses. Esperem que uns plàdors reuniran aquests fragments dispersos, tots ells d'una inspiració insuperable, i que tot el que podrà ser publicat o representat vindrà a engruixir la garba tan rica que deixa de Séverac.

Avui és impossible jutjar el lloc que ocupà en la música francesa, però es pot assegurar que serà gran i sobretot personal, perquè és innegable que l'originalitat és una de les setes principals qualitats, originalitat tant d'inspiració com de factura, cada vegada més distanciada del debussyisme, que, de moment, tanta impressió sembla que havia fet a son esperit. El seu estil, una mica complex al principi, propi de tot neòfit, s'havia anat aclarint progressivament: els raigs del sol mediterrani, que escalfant la seva feconda de la seva inspiració, havien cremat les herbes adventícies que havien po-

gut ofegar la bella i noble brotada dels tanyers novells.

El seu amor pel país d'Occ, aconduint-lo a l'ombra dels seus cloquers, dels quals ell tan amava els rústics trillatges, i al peu dels pujols suau-ment ondulats de la gràcia dels quals ha passat a la seva música, aquesta amor salvaguardà les seves qualitats natives. París no l'atreia gaire; la seva senzillesa i la seva rectitud no s'avenien amb l'ambient en què regnen la intriga i l'arrivisme. De Séverac deixà sempre que les seves obres lluitessin per ell i no ell per les seves obres. La seva probitat artística troba la merescuda recompensa amb les nombroses simpaties i amb la cordialitat de les amistats que es guanyà. Quan es creà a Toulouse la Lliga «Occ», de Séverac en compartí la presidència amb d'Antonin Perbosc. La personalitat de Séverac era popularíssima i havia estat aclamada en els festivals, en els quals En Ricard Vinces i el professor Mestre donaren a conèixer les seves obres al gran públic. A totes les esglésies de Toulouse es canten motets de de Séverac; darrerament a l'orfenat de la Grande Allée, s'executa per primera vegada una de les seves últimes produccions, «O sacrum convivium», escrita dintre l'estil de la millor tradició polifònica.

Descansi en pau el noble artista, l'amor, que tan amava la nostra terra.

La Garrotxa

SERINYA. — Esplèndida, a tot ser-ho va resultar enguany la festa d'Homenatge a la Vellesa, que va celebrar aquest poble, que, per variats títols, es mereix el d'ésser amant de la cultura.

Es va celebrar Ofici solemne a les deu, amb sermó al·lusi al vell, ocupant aquests llocs de preferència en el presbiteri, entre les autoritats, i l'acte públic d'homenatge als més vells del poble pels seus i una gentada immensa congregada en la plaça, distribuït-se 500 pessetes de la Caixa de Pensions, donades als vells de Serinyà com a premi d'estímul, per ésser un dels pobles que ve celebrant la festa des de llur institució, tots els anys, amb gran esplendor; essent repartides als deu més vells de la població, en llibretes de 50 pessetes cada una.

Es féu tramesa del premi Illa, anomenat d'honor, de 25 pessetes, a la família que amb més amor bagués tractat els seus vells durant el passat any, essent agraïda Narcisca Oliveras, vídua de Soler, la qual fou molt felicitada pel públic, i amb un parlament del rector, fundador de la festa, don Joan Tusell, presentant a la família com un model i enaltint l'amor al desvalgut.

Féu un eloqüent discurs, en defensa dels vells, el jutge, membre del Patronat, don Joan Solana.

Per últim, es va obsequiar als vells amb un banquet, a la casa rectoral, pagat pel president de la Junta d'homenatges, don Miquel Dillme.

Festes com aquesta dignifiquen als pobles i són dignes d'ésser imitades.

La Costa

ARGENTONA. — Les festes de Setmana Santa i Pasqua han estat diferents de l'any passat, puix gairebé no es van veure forasters, llevat d'algunes famílies de la Colònia Estiuca que tots els anys vénen en semblants diades.

Les cases Xicus i Suaci han començat de fer el servei de passatgers en automòbil, des de Mataró.

El Centre Instruït Regionalista està d'enhorabona. Han ingressat trenta joves, fugitius del caciquisme, perquè senten més callu al costat dels que estimen com a bons catalans a la seva Pàtria.

Els nous elements es proposen a fer la primera festa catalana el dia de Sant Jordi.

Els iniciadors d'aquesta collita, senyors Domènec Creixell, Francesc Lladó i Lluís Alsina, junt amb la Junta directiva del Centre passaren a saludar al president de la Mancomunitat, que es trobava entre nosaltres, en les passades festes, el qual, molt content, agrai la visita.

La nova carretera i pont segons afirmacions del contractista, pel mes de maig estarà acabada. Aleshores si que aviat tindrem el tramvia, ja que segons notícies, ja tenen el material, i molt guanyarà aquesta fermosa població.

Festa dels homenatges a la Vellesa a Canet de Mar.

La festa anual dels homenatges a la vellesa, l'ha celebrada enguany aquesta laboriosa vila llevantina, per quinta vegada, en mig del major entusiasme.

Un estol de damelles recorregué des de primeres hores del matí els carrers de la vila, demanant, a canvi de la flor que oferien, una almoina pels vells pobres.

A dos quarts de deu del matí arribaren, procedents de Barcelona, les delegacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis i de l'Institut Nacional de Previsió, essent rebudes per les autoritats civils i eclesiàstiques i un nombre de concurs, traslladant-se seguidament a la Casa Comunal.

Autoritats i invitats es dirigiren, a les deu, al Santuari de la Misericòrdia, on se celebrà una solemnitat religiosa, després de la qual tornà la comitiva a la Casa Consistorial, essent, davant la mateixa, tocades, per la banda, diverses composicions musicals.

A la uns de la tarda foren, els delegats de la capital, obsequiats amb un esplèndid dinar.

A la sala teatre del Cinema Canetenc va tenir lloc, a les quatre de la tarda, l'acte d'homenatge als vells.

Occuparen la presidència, l'alcalde de Canet, don Ramon Rodon; el canonge de la Seu gironina doctor Pou, en representació del Vicari capitular; el Rvmd. econom de la vila, mossèn Joaquim Bonafina; els senyors Lleal i Mon i Pascual, en representació, respectivament, de la Caixa de Pensions i de l'Institut Nacional de Previsió; el senyor Palanques, de l'Ateneu de Sant Joan Despí; diversos regidors i altres distingides representacions.

Obri l'acte el senyor alcalde, donant la benvinguda a les autoritats i delegacions, ponderant la significació de la festa.

Seguidament, el secretari féu la proclamació dels dos vells pensionats enguany, mercès a la generositat de la Caixa de Pensions i al concurs de tot el poble, anomenats Bonaventura Sors i Joaquina Delmau, de 77 i 83 anys, respectivament, els quals passaren a ocupar llocs preferents a la presidència, juntament amb els vells pensionats en anys anteriors, i el que ho era enguany, En Pere Llatzer, en virtut d'haver-li estat concedida la pensió vitalícia creada a perpetuitat pels hereus de confiança dels consors Golart-Palau, a favor d'un sexagenari canetenc de condició humil.

Parlaren a continuació els senyors Palanques, de l'Ateneu de Sant Joan Despí; Foré, del Patronat local; Lleal, de la Caixa de Pensions; Mon i Pascual, de l'Institut Nacional de Previsió; i Rvmd. senyor econom, tots els quals, des de distintes punts de mira, glossaren l'alta transcendència de l'obra social que realitza la Caixa de Pensions, a Catalunya i a Balears, remarcant com la festa dels Homenatges a la Vellesa, cada any més arrelada i estesa arreu de la nostra terra, constitueix un altre magnífic de la seva actuació fonament espiritualitzadora. El canonge doctor Pou resumí els parlaments, assenyalant el caràcter cristià d'aquesta obra de reparació i de justícia social envers la vellesa desvalguda.

Tots els oradors foren ovacionats pel nombre de concurs que omplia el local, aixint tothom de la festa folo-somni, i amb desigs de reproduir-la amb novells entusiasmes, els anys venidors.

La Joventut Nacionalista de Valls

Aquesta Joventut ha celebrat assemblea general extraordinària, a fi de constituir en la mateixa una Secció d'Esports, una d'Amics de la Sardana, una Comissió de Cultura i de proveir càrrecs del Consell Directiu.

Aquest queda constituït de la següent forma:

President, don Pere Llobera Carol; vice-president, don Francesc Alentorn Ballestà; tesorero, don Joan Martí Català; vocal, don Ramon Rodon Robusté; secretari, don Pere Milet Rada; vice-secretari, don Josep To-

mas Dalmau, i vocal agregat, don Josep Serra Porta.

Els individus que formen aquest Consell Directiu són els encarregats de la Comissió de Cultura.

Per a la Comissió d'Amics de la Sardana s'han nomenat: don Enric Vilalta, don Josep Planas, don Eduard Queralt i don Pere Jubany.

I la comissió organitzadora de la Secció Esportiva queda formada per don Francesc Torner, don Francesc Badia, don Hedefons Pamies, don Josep Maria Clos, don Rafael Martí i don Joan Feliu.

Aquesta Joventut, que ha donat un fort impuls vital a l'activitat vallesana, té organitzats una sèrie d'actes culturals, patriòtics i recreatius, que prometen un èxit igual al gros èxit obtingut durant la passada Quaresma, amb la celebració d'un cicle de conferències, que fou d'unànime simpatia.

A la nit del mateix dia es ballaren sardanes i un lliut ball de societats.

Per al vinent diumenge, dia 3 d'abril, hi ha anunciada una conferència del fotògraf don Pere Català Pie, sobre la «Història de la fotografia».

Aviat, de pas per aquesta ciutat, en una excursió que faran a Poblet els senyors López-Picó, Milla-Raurell i altres, faran una visita a aquesta Joventut, havent promès que llegirien algunes poesies.

Pla del Llobregat

HOSPITALET. — En aquesta fermosa vila, on tan sovint hi tenen un bell eslot els ideals patriòtics i els sentiments humanitaris, es va celebrar el passat diumenge de Pasqua Florida la Festa dels Vells, organitzada pel Patronat local d'homenatge a la Vellesa, la qual, per espai de sis anys, es veu solament abellida amb l'èxit brillant que li dona l'ambient popular, fent-la esdevenir altament digna i esplendorosa. I enguany aquest acte ha constituït una manifestació grandiosa, que ha palesat d'una fàcil ben colpidora, els nobles sentiments d'Hospitalet.

A les deu del matí va tenir lloc a l'església un Ofici solemne, cantat per l'Orfèu parroquial, amb acompanyament d'orgue.

E naquesta solemnitat religiosa, el reverend Pere Batlle, econom, va pronunciar una magistral oració sagrada. La nau de l'església era plena, esguardant-hi les autoritats i nombrosos vells.

Després, en el saló de sessions de la Casa Consistorial, es va celebrar la VI Diada d'Homenatge als Vells.

Presidiren l'acte, el diputat de la Mancomunitat En Massó i Llorens, l'alcalde En Just Oliveras, el reverend econom, el jutge municipal, la Junta del Patronat i diverses personalitats, demés de representacions de les entitats de la vila.

Aprop de l'estrada consistorial hi havia en lloc d'honor més de 40 vells.

El vocal de la Junta del Patronat, En Vicens Rocosa, va obrir l'acte, pronunciant un parlament, en el qual va glossar la humanitària finalitat de la festa, demostrant la seva transcendental importància, i la valor que tenia aquella manifestació de tant dignes sentiments, per a Hospitalet i per a Catalunya.

Els alumnes dels col·legis de nois i de noies llegiren parlaments i poesies en lloança de l'acte, i cadascun d'ells fou forçat a aplaudir.

Els alumnes de l'Escola Catalana Dr. Robert hi anaren amb la seva magnífica senyera, acompanyats pel Consell Directiu, pronunciant l'alumnat Morra, un excelent parlament.

El reverend econom, amb paraules vibrants d'emoció, va enaltir l'acte, i amb gran eloqüència va expressar la seva fermosa finalitat (Gran emoció.)

El diputat de la Mancomunitat, En Massó i Llorens, va començar el seu brillant parlament explicant la fàlguera impressió que li produïa la festa.

Després, amb eloqüent paràgraf, va demostrar la cura que té la Mancomunitat de tots els afers de Catalunya, i d'una manera especial en què es refereix a amparar els desvalguts, procurant sempre guarir a la nostra terra dels efectes funestos del centralisme.

Va esmentar els grans projectes de la Mancomunitat i va acabar dedicant un elogi a la Festa dels Vells.

El parlament d'En Massó fou coronat amb una xaridorsosa ovació, que va durar llarga estona.

A Santa Coloma de Queralt

Fidel a l'actuació cabdal de la Joventut Nacionalista, aquesta va donar a assaborir als seus consociats i famílies una brillant vetllada literària musical.

Va obrir l'acte En Francesc Balcells, president de la Directiva, assenyalant la cooperació d'entusiastes senyoretas, a les quals, en nom de la Joventut Nacionalista, els tributa la més pregonera admiració i agraïment més sincer.

Com a cos de la vetllada es destaquen «Quatre paraules sobre autonomia», per la distingida senyoreta Na Joana Carol; i «Un viatge a Santa Coloma de Queralt», admirable conferència, il·lustrada amb projeccions, original del secretari del Centre Excursionista Barcelonès, En Timoteu Colomines, llegida per En Marcel Riera.

El parlament de la senyoreta Carol és un pomell de flors, d'exquisida naturalitat, i d'un sentimentalisme aforable, essent objecte d'una forta ovació.

La molt notable conferència d'En Timoteu Colomines, llegida amb fervorós entusiasme pel distingit patriota senyor Riera, a fi «que aprenguem a considerar i estimar el molt bo que a casa tenim», fou també molt aplaudida.

Durant el curs de la vetllada, el quintet de la casa amenitzà intervals amb selectíssimes pàgines musicals, interpretades amb la justesa i sentiment que li són acreditats.

Ambs acompanyament del mateix quintet, els senyors Balcells, Carreiras, Boch, Llorens, Creus i Domingo cantaren admirablement la fermosa sardana «L'Empordà», i el nen Pomés la sentida melodia de la terra «Tan petit...», que va impressionar fonament al públic.

Llegiren poesies, amb gràcia inimitable, les distingides senyoretas Na Teresa Castells i Na Maria Palau.

També aconseguiren aplaudiments entusiàstics en la lectura de poesies patriòtiques i humorístiques, els senyors Balcells (Manuel), Lanou, Segura i Vallbona (Eusebi).

Una festa fermosa i plena, en la qual conqueriren ben guanyats aplaudiments tots els elements que hi prengueren part, i que féu sortir al públic entusiasmats, pel bon gust i sentit edificant i patriòtic de l'acte.

...

El dia 20 va donar la setena conferència quaresmal al Centre Nacionalista d'Eduard Estalella Brufau, nacionalista entusiasta, el parlament del qual era esperat amb ver interès.

El tema anunciat era el de «Concepte de Nacionalisme», que fou desenvolupat en la forma agradosa i senzilla d'un conte ingeniu.

Qualifica d'il·lusióisme l'esperar una evolució favorable a nosaltres en els governs centrals, per la qual cosa recomana fe, constància i entusiasme en l'empresa del conqueriment de les nostres llibertats, aduint el testimoni eloqüent de Joana d'Aro, qui amb els tres elements essencials aconseguí portar a terme sa tasca immortal.

Fou molt aplaudit i felicitat.

Vallès

GRANOLLERS. — Durant la passada setmana, la Sucursal en aquesta vila de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut, per imposicions, la quantitat de 61.633'90 pessetes, i ha pagat per reintegres, 14.581 pessetes, havent obert dues llibretes i comptes d'estalvi noves.

Pla d'Urgell

BELLCAIRE. — Organitzada per la Comissió Delegada de Bellcaire d'Urgell i de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, va tenir lloc en aquella població una conferència, en la societat cooperativa La Unió Obrera, a càrrec del P. Joan Roig, escolapi, desenrotllant el tema: «La família i l'Escola en l'obra de l'Educació».

La nombrosa concurrència que va assistir a l'acte va aplaudir moltíssim a l'orador.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

CONGRÉS

ACABAMENT DE LA SESSIÓ

Afirma que el Govern no usa ni farà d'altres coses que de la llei per a combatre els delictes terroristes, puix sap que aquest problema, com el social, no es resol sols amb la violència.

El primer deure del Govern és assegurar la vida dels ciutadans a tota Espanya, i per aconseguir-ho, ha de cercar tots els mitjans, però sempre dintre de la llei.

La vida espanyola no és la francesa, ni la italiana; tenim defectes, però volem curar-los a l'espanyola. Jo he passat algunes vegades la frontera i he apreciat que en aquelles poblacions estrangeres, si de lluny semblen millors que el nostre, d'aprop també tenen la seva. (Rialles i aplaudiments de la majoria.)

El senyor MAURA ha dit que en la seva proposta no hi havia res que s'oposés a que els conservadors s'agrupessin al seu voltant, i està clar — afegint al senyor CIERVA — que si els conservadors s'agrupen al meu voltant i en mi confiaven, seria per a seguir la política que jo imposés des del Govern. (Grans murmurs.)

El senyor SALVATELLA. — Ja era hora que ho digués.

El senyor CIERVA. — És indubtable que en els conservadors hi havia un gran anheli d'ésser dirigits per S. S. No hi hauria ningú que dubti de la meua admiració per S. S., però jo, pensant en la realitat, vaig haver de comprovar les dificultats de formar un Govern com el que es pretenia. Els conservadors, és segur que tenen el dret que Espanya arribi a les seves salvadores finalitats.

El senyor MAURA. — Ja he dit abans que el primer exemple d'abnegació el donava jo, però creia que no hi havia perquè pensar en cap dictadura, ja que les ordres del partit havien d'actuar-se. O les coses públiques no tenen arranjament o cal exigir als comerciants, als fabricants i als propietaris moltes abnegacions.

En paràgrafs que arrenquen murmurs, diu que ell no vol ni mai ambició ni capdillatge que hauria de ser una submissió si els dirigits no acceptaven les idees de salvació que ell preconitzava.

El senyor CAMBO rectifica.

Insisteix que ell creu que ja no són possibles els Governos que només representen l'interès de partit i que la restauració ha fet decore a Espanya.

El senyor CIERVA també rectifica breument.

El senyor ALVAREZ (don Melquíades), comença per considerar funesta per als interessos d'Espanya la coalició que projectava el senyor Maura per a governar.

Afegint que tenen raó els que combatien els vells partits, puix per molt que evolucionin, ja no poden respondre a les grans exigències de la vida nacional.

Jo em sentia identificat amb el criteri del senyor Cambó quan feia el procés dels partits de la Restauració. Els vells partits són llus ombres del passat, ja no cal parlar d'ells, perquè parlant-ne, s'enfonsa més l'abim que hi entra l'Estat i el país. Jo estic d'acord amb En Cambó i amb En Maura, i em sembla que també ho estic amb el comte de Romanones. (Rialles.)

Examina la forma de governar a l'estranger, on es recullen les experiències de la vida.

Però aquí les coalicions són impossibles de moment, o estorils i inter-cundes, perquè hi manca una legalitat ampla que permeti l'esbarjo de les idees i la intel·ligència entre els diversos partits.

A Bèlgica han pogut anar junts al Govern, catòlica, liberal i socialista, perquè el primer que van fer fou sentir la necessitat d'un estat democràtic i d'una revisió constitucional; però a Espanya seria impossible aquest Govern. A tot arreu està resol el problema constitucional, però aquí vivim encara en l'agitació d'un període constituent.

Vivim, fa dos anys, sense Constitució, després d'haver-la escollida els Governos. Les garanties estan en el paper però no en la realitat. Si per això, combatem alguns partits, com

volem que es formi aquesta coalició en que noblement pensava el senyor Maura?

Si la vida s'aturés, en la seva carrera, com diuen que s'aturà el Sol al manament de Josué, és possible que aquesta coalició podria ésser útil, però la vida segueix el seu curs i en el batallar de la vida es presenten avassalladors problemes.

No s'explica com el comte de Romanones pogués pensar, ni tant sols en hipòtesi, a col·laborar amb el senyor Maura. Si aquest — diu m'hagués cridat a casa seva, jo li hauria contestat que no podia assistir-hi. Com és possible que un home liberal pugui prestar-se a col·laborar amb elements de la dreta que somien amb la demència d'una dictadura militar? (Rumors.)

Això no podrà ésser, encara que ho digui el senyor Cambó, que com a profeta s'equivoca moltes vegades. (Rialles.)

Això, en la pràctica, seria una dictadura, i si amb ella s'hagués anat al monarca, estic segur, veillant pel bé del seu país, no hi hauria prestat la seva firma ni el seu consentiment.

Aquí hi pot haver una coalició conservadora, perquè tinguin majoria conservadora, i fora d'aquí, davant l'opinió pública, una coalició d'esquerra, perquè aquesta és la que reclama l'opinió pública. (Grans rumors.)

Jo també, senyor Cambó, he viatjat per l'estranger i he parlat amb il·lustres personalitats, i crec que els nostres homes públics, per llur talent, es poden amidar amb els estrangers, però no senten el patriotisme com aquests.

Aquí donem preferència a les coses petites i personals. A l'estranger no es fa així. Les coses petites s'obliden aviat i per això són superiors a nosaltres.

Ara vaig a contestar sobre co que se'n diu el problema capital d'Espanya: el problema de Catalunya.

Creo que no hi ha una gran divergència entre nosaltres: sobre el terrorisme, conformes que es castigui severament, observant escrupolosament la llei.

Jo m'explico que es demani més severitat en la llei i més rapidesa en el procediment, encara que no comparat aquest criteri, però no concebeixo una política que sotmeti la vida i la llibertat dels ciutadans a l'arbitrarietat, convertint la justícia en venjança. (Aplaudiments de les esquerres.)

Perquè això no és propi de països civilitzats, i només té una sortida: la del crim i a de a revocació.

Per decòrum d'Espanya, per interès d'Espanya, aquesta política no ha de continuar.

El ministre de la GOVERNACIÓ. — Això no és política, ni existeix.

El senyor ALVAREZ. — Jo m'atreveixo a dir que existeix, però cap de vosaltres s'atreveix a confessar que existeix per por de que vingui una altra cosa pitjor. El vicí d'origen d'aquest mal és la suspensió de les garanties. (Rumors.)

Jo no vull exagerar per no perjudicar interessos que estan per damunt de les nostres susceptibilitats.

Jo he reconegut en altres debats la necessitat d'apel·lar a aquestes mesures excepcionals, però amb la circumstància que siguin excepcionals i efímeres. Quan la suspensió de garanties és indefinida, resulta que les mesures excepcionals del poder públic són crims que es perpetren contra pacífics ciutadans, indefensos en llurs drets. Així resulta que estan disolts i clausurats sindicats i societats obreres i que es faci amb infel·lics sospitosos el que no es fa amb els delinqüents, conduint-los i deportant-los.

Repetixo que això no pot seguir ni un moment més.

Aquí es parlava que això estava mantingut per elements ocults. Ho han desmentit el senyor Guerra del Rio i altres. Doncs jo dic que és una demència creure-ho, perquè és impossible que hi hagi qui patrocini una cosa que ens deshonra davant tot el món.

Jo, veient tot el que passa, tinc la sensació que aquest és un Govern interí.

Als conservadors els diu que seguint amb llur actual procedir estan comproment els interessos nacionals, puix no estan en llur paper empenyent als liberals a accelerar el ritme.

Es plany que hagi quedat excloua la generositat de les normes de conducta, puix sense ella no es podrà

fer una obra de pacificació en el problema de Catalunya ni en cap problema obrer.

El senyor MAURA repeteix que ell veia el remei en el compromís d'honor d'oblidar records.

S'estranya que es parli de dictadura en una coalició en la qual s'obria una ampla deliberació de es personificacions de la política. El que passa és que es té una idea fementida del que són els partits.

Respecte els temps que no hi hagués majoria en un moment determinat, diu que ja sap el que fa un Govern quan això succeeix.

El senyor ALVAREZ diu que té la desgràcia de no entendre bé els discursos del senyor Maura i que necessita un curs d'hermeneutica per a comprendre'ls. Resultaria, segons el senyor Maura, que és més fàcil governar quan no hi ha acord. (Rialles.)

De manera que no és dictadura de manar a uns homes que accepten el compromís d'honor de fer el sacrifici de llurs conviccions?

No. Per a ésser homes de Govern cal ser homes de realitats.

Per això estic segur que aquesta fantasia que S. S. patrocinava, d'acord amb el senyor Cambó i altres, no pot ésser patrocinada per ningú que senti les responsabilitats de les necessitats del país.

El senyor MAURA insisteix en el seu tema i completa que el senyor Alvarez no pugui coincidir amb ell, puix avui ha estat conseqüent amb les manifestacions d'altres vegades l'ha sentit aquí.

El senyor ALVAREZ. — Sembla que S. S. té l'exclusiva de Thomassetge a la conveniència pública, formant un Govern heterogeni.

Una VEU. — També el comte de Romanones.

El senyor ALVAREZ. — Això sí que ens interessa saber-ho.

També el senyor Cambó digué des del banc blau que els regionalistes no tornarien al Poder, i ara ho intentaven. Sé que S. S. trobarà la manera d'explicar aquesta aparent contradicció. Però pensi bé el que diu, perquè podria creure's que la seva actitud només responia avui a una ambició. (Bé en alguns costats.)

Ja vaig que el senyor Maura somri com si estigués de Júpiter a l'Olimp, però nosaltres, a voltes ens riem de Júpiter, perquè no hi creiem. (Grans murmurs.)

Fa al·lusions als senyors Cierva, Romanones i Cambó, per a demostrar la impossibilitat de l'unió eficaç d'ells en un Govern.

Acaba dedicant elogis personals al senyor Maura, però afirmant que si s'arribava a formar aquest Govern que intenté, faria molt de mal a Espanya i a la monarquia.

El comte de ROMANONES diu que portem dues hores discutint sobre coses que no han passat de ser una temptativa. (Rialles i rumors.)

El senyor PRIETO. — Però, què li manté a S. S. anar a aquell fumador d'opi? (Més rialles.)

El comte de ROMANONES ategreix que ell en la reunió, va sacrificar co que era peculiar de la seva pròpia persona, però no podia mai comprometre el que pertany als seus amics. (Rumors.)

El senyor CAMBO diu que no compren com el senyor Alvarez reconeix que a gairebé tots els països d'Europa funcionen amb gran èxit Governos de l'estructura del que preténia formar el senyor Maura, i entén en canvi, que a Espanya seria una calamitat.

Suposa el senyor Alvarez que el Govern en el qual hi participin homes de distints ideals, ha d'implicar a Espanya el sacrifici d'aquests ideals. És que a Anglaterra, a França i a Bèlgica, els homes de distints partits que participen en un mateix Govern, no tenen tan arrelats llurs ideals, com puguin tenir-los els polítics espanyols. L'única explicació que a Espanya ha estat impossible el que es practica en altres llocs, està en l'afirmació que feia el senyor Alvarez, i que jo suscriu, que a l'estranger, parlant-se menys de patriotisme que a Espanya, es practica millor.

El senyor Alvarez em tira en cara la contradicció que significa l'haver declarat des del banc blau que jo no entraria en un Govern que no tingués per missió resoldre concretament el problema de l'autonomia de Catalunya, i l'haver estat disposat a formar part d'un Govern amb el senyor Maura, que no tenia aquesta missió. Reconec amb gust la contradicció,

puix es veritat que vaig formular aquella declaració i a complir-la vaig dedicar una intensíssima campanya, però mai vaig entendre que el servei honorat d'una causa exigís que els ideals que defensam s'hagin d'adaptar a les nostres declaracions i a les nostres posicions polítiques, sinó que vaig entendre sempre que hem de subordinar la nostra actitud al millor servei de l'ideal que defensam i jo que sempre he estat catalanista, que no he volgut ésser altra cosa que catalanista, que a la causa de l'autonomia de Catalunya he consagrat tota la meua vida, no m'he cansat de declarar en les meves propostes que l'autonomia no era un fi, sinó un mitjà per aconseguir el major progrés i la major civilització per a Catalunya, i davant la realitat actual, que presenta a Catalunya, i especialment a Barcelona, problemes gravíssims que estem examinant aquí, i de l'incertesa solució dels quals depèn el progrés i la mateixa vida de Catalunya i de Barcelona, jo li pregunto al senyor Alvarez, com entén que jo serviria millor aquest ideal i respondria millor a la meua convicció, si lluitant perquè s'instaurés immediatament un règim autònom a Catalunya, mentre els catalans estan lluitant en barrots irreconciliables, que s'assassinan com a feres, o associant-me a una obra de Govern per a restablir la pau i la normalitat jurídica a Catalunya, condició essencial perquè es pugui instaurar un règim de llibertat i d'autonomia.

El senyor ALVAREZ. — Sens dubte amb això últim, però; és que S. S. no podia formar part d'un altre Govern que no fos l'ideal pel senyor Maura? Se suspèn el debat i s'acaba la sessió a dos quarts de nou.

CONFERENCIA D'EN PI I SUNER

Madrid, 1, 1230 matinalada. A la sala d'actes de la Residència d'Estudiants, ha donat aquesta tarda una interessant conferència el catedràtic de Fisiologia de la Universitat de Barcelona, doctor don August Pi i Suner, referent al tema «La formació del concepte de sensibilitat trófica».

Entre la nombrosa i selecta concurrència, que ha escoltat la docta dissertació del doctor Pi i Suner, figuraven els doctors Medinabedia, Goyanes, Sacristán, del Rio Calanche, Hernando i altres molts.

El conferenciant comença fent un breu resum històric de la formació i evolució del concepte de sensibilitat interna.

Ja Leibniz parlava de la percepció fosca i l'atribuïa una gran influència en els processos conscients de la nostra efectivitat.

Condillach anomenava sentiments fonamentals de l'existència al conjunt d'impressions d'instintives que donen compte de l'estat de la personalitat física.

Leibniz, deixeble predilecte de Condillach, fou el ver precursor d'aquests afers, fins a tal punt que, malgrat el temps, la seva obra pot ser llegida encara amb gran fruit.

Cabanis parla de la conestesia com el nex entre la vida moral i la vida física.

L'estat actual dels nostres coneixements sobre aquesta matèria se deu fonamentalment a la tasca continuada i intensa d'una munió de fisiòlegs i part de Magdiu, el qual distingeix cinc classes d'impressions cinestésiques.

També els psicòlegs i psiquiatres han aportat una tasca interessant, principalment Ribot, Janer i Deamier Dumas, etc.

Una part principal de les impressions cinestésiques està constituïda per les impressions.

En Ramon Turro, l'eminent biòleg català, fou el que per primera vegada enunciat el concepte de sensibilitat trófica en la seva obra sobre «L'origen del coneixement».

Segons En Turro, no sols les impressions físiques, sinó també les químiques, produeixen sensacions cinestésiques.

La majoria dels fisiòlegs, a partir de Sdaffs, entre ells Lacarmine Curo, atribueixen a la fam un origen local.

En Turro, fundant-se en una sèrie de raons, no susceptibles de ser refutades breument, excusa la seva teoria sobre l'origen de la fam, atribuint ho a un excés de sensibilitat trófica.

Mancava la fonamentació experi-

mental de cap teoria. En Pi i Suner, amb els seus delzabats, ha tractat amb molt fatagosa de suministrar la base experimental necessària.

Ja en una conferència a l'Acadèmia de Medicina de Madrid, en 1916, posà a l'conferenciant el seu pla de treball, que després ha portat a terme en aquests últims anys.

El mucle, durant el seu treball consum glicosos, que ha de subministrar el fetge. Si se suprimeix, mitjançant una circulació artificial parcial l'acció humoral entre el fetge i les extremitats, d'un got, s'observa, si la conexió nerviosa roman íntegra, que produeix una descarrega de sucre a la sang.

Aquest fet prova d'una manera evident l'existència d'una sensibilitat trófica.

També ho prova la regulació de la respiració influïda per l'acció de l'acid carbònic a la terminació sensible del pulmó, ixi com l'acció central del grau d'acid sobre el bulbe cerebral.

Ha terminat el conferenciant fent ressaltar la importància cada vegada més gran de les deduccions de Turro i jutja que la frase que sembla banal que en l'home cal distingir dins del mateix l'home que pensa i l'home que menja encion un profund valor fisiològic.

El conferenciant ha estat molt aplaudit per la nombrosa i selecta concurrència.

DILIGÈNCIES JUDICIALS

El jutge que anten en el procés per l'assassinat del senyor Dato ha estat aquest matí al carrer de Fernández Oviedo, casa on tingueren els assassins tancada la moto abans de traslladar-la a l'hotel de la Ciudad Litoral.

El senyor de la Escalera va sotmetre al propietari de la finca a un detingut interrogatori, mostrant-li un retrat de Lluís Nicolau.

Com a resultat de la diligència ha quedat demostrat que l'amo de la finca del carrer de Fernández Oviedo no coneix al Nicolau i que aquest no intervingué per a res en el contracte d'arrendament de la finca.

El jutge ha donat permís a l'amo de la casa perquè d'ara endavant pugui llogar l'hotel a qui cregui convenient.

Aquesta tarda han parlat alguns periodistes amb el senyor de la Escalera, i aquest ha manifestat, referint-se a la inhibició, que en efecte, no l'ha demandada la jurisdicció de Marina, sinó ell mateix al seu requeriment, amb l'objecte de plantejar la qüestió de competència.

Ha afegit que fins ara no ha estat acceptat el requeriment dependent del Tribunal Suprem, el resolde aquest extrem.

Referint-se al sumari ha dit que tenia encara diligències per algun temps.

Per a dintre d'uns quants dies — ha terminat — es prepara una important detenció a Barcelona.

Han tractat d'interrogar dealls sobre aquest extrem, però el jutge desvia la qüestió ha dit:

— No puc dir res més, senyors.

El tramvia Barcelona - Sabadell

L'ESTACIÓ

Fa dies que, per autoritzades perzones, s'estan fent gestions a fi de poder aixecar l'estació del tramvia, a Sabadell, a la plaça del Duc de la Victòria, d'una manera definitiva, essent únicament precís perquè això es porti a cap, una cooperació directa del Municipi de Sabadell, o altrament, de les entitats econòmiques, car si s'aconsegueix aquesta cooperació, tenim entès que la Companyia del tramvia hi posarà per la seva banda, tota mena de facilitats.

Les obres de plantis de la via se'guen normalment, havent les darreres pluges impedit que es feia amb la llestesa que havien començat els primers treballs.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'n articles o notes tipificades la necessitat absoluta i sense la qual no ens és possible fer-ne el més petit cas; d'avaluar degudament els originals.

Municipi

Curset d'Hisenda Municipal

Conferència a càrrec de D. Domènec Palmijàvila.

El dia 23 tingué lloc a la sala del Consistori nou la vuitena conferència del curset organitzat per l'Associació de Funcionaris d'Administració local i Escola de Funcionaris, a càrrec del funcionari municipal don Domènec Palmijàvila, versant sobre el tema «Tracció Urbana».

Comença el conferenciant fent notar que fins l'any 1906, aquests ingressos figuraven disseminats en diferents partides del pressupost, fins que en 1903 queden ja definitivament incorporats sota l'epígraf de «Tracció Urbana».

Passa a estudiar els ingressos que comprèn, formant dos grups: primer, impost sobre carruatges de luxe, i segon: arbitris que graven la circulació, l'ocupació de via pública, col·lecció de rails de tramvies i altres.

La història de l'impost des de la seva creació per llei de 29 de juny de 1867, amb les modificacions hagudes per lleis posteriors, fins que, per llei de 3 d'agost de 1907, fou cedit definitivament als ajuntaments com a substitutiu, passant a ésser un recurs del pressupost municipal, essent l'Ajuntament qui l'administra i cobra.

Estudia la base d'impostició; el lloc per on es devenga l'impost, que és avui el del lloc d'ús del carruatge, en compte del del contribuent, i la seva liquidació i cobrança.

La tarifa és distinta, segons la categoria de població, i així Barcelona, quan l'agregació, es troba amb l'existència de les tres tarifes; però a partir de 1913, l'Ajuntament implanta la tarifa única, creient que no podrà subsistir la diferència entre uns i altres contribuents.

Els cotxes i cavalls de lloguer, paguen una quota moderada, puix que l'Ajuntament ha pres en consideració la realitat i l'esperit de les disposicions legals.

Lleixes profuses dades i estadis comparatius dels ingressos obtinguts en diferents anys, essent molt notable la línia ascendent de tals ingressos a partir de 1913, des de la qual data els cobra per administració directa.

Els diferents arbitris que cobra l'Ajuntament, vénen justificats per la contraprestació de serveis o aprofitaments especials, a canvi dels quals paguen a l'Ajuntament una taxa proporcional al valor de la utilitat.

Un d'ells afecta a l'estesa de rails de tramvies, i en aquest punt el conferenciant es declara partidari de la municipalització d'aquest servei, en què, ultra els rendiments financers, podria omplir aventatges socials: modificant les tarifes dels obrers, escolars que concorren als banys de mar, serveis de tramvies-furgons, per trasllat de cadàvers, correspondència i altres.

Fa esment dels diferents serveis que, ultra el de recaptació, presta Tracció Urbana, en relació a les dades que facilita als jutjats, guàrdia municipal i urbana, finques d'alcalde, organismes oficials i públic en general.

Aceba manifestant que la Tracció Urbana és la pantalla on es projecta amb tota exactitud la imatge i alt grau de riquesa i de benestar aconseguits per la ciutat, mercès al treball i a l'activitat dels seus fills.

Fou molt felicitat per tan notable i escolit treball.

Felicitacions a l'Ajuntament per la unificació de compres de bestiar.

La Cambra de venedors de mercats de Barcelona i sa província ha elevat una instància a l'Ajuntament sol·licitant la Comissió de Provelments per les seves gestions per aconseguir l'abaratiment de les carnes de bestiar bovi.

Així mateix el president del Centre gremial dels carnisers ha tramès l'acord del seu Consell Directiu manifestant que són contraris a les conclusions aprovades en el Teatre Fontova amb motiu de la connexió de les tarifes de mercats.

Venedors castigats

L'Alcalde, a proposta de la presència de Provelments, ha imposat una multa de cinc pessetes, a Antoni C. Montaña i una altra de 25 pessetes a Josepa Calani, ambdós concessionaris dels llocs núms. 106, 15 i 16 del mercat de Santa Caterina, per haver-se comprovat que venien carn de molto i de vedella a major preu de l'autoritzat.

La Secretaris de la Comissió Central de l'Ajuntament advertix que en

el «Boletín Oficial» de la província corresponent al dia 10 de l'actual i en la «Gaceta de Madrid» del dia 11, es publica l'annunci del concurs per a decorar la façana de les Cases Consistorials.

Els que vulguin presentar ante-proiectes hauran d'efectuar-ho dintre el termini de 45 dies següents a la publicació dels esmentats anuncis.

L'Alcalde ha delegat la seva representació en el regidor síndic senyor Puig Esteve per a la inauguració de curs que celebrará aquesta nit al Foment del Treball Nacional la Societat Barcelonesa d'Amics de la Instrucció.

El director de la Banda Municipal senyor Lamote de Grignon ha estat agraciad pel Govern francès amb el títol d'Oficial d'Instrucció pública.

A l'Orfeó Montserrat

HARMONIES MUSICALS

HARMONIES SOCIALS

L'última de les conferències d'abonament de l'Orfeó Montserrat, del Centre Moral Instructiu de Gràcia, anà a càrrec del publicista En Ramon Rucabado. El tema era: «Harmonies musicals i harmonies socials».

El conferenciant començà la seva dissertació, esmentant un tros de la vida de Sant Francesc d'Assís, en la qual es manifesta palesament la potència formidable que l'harmonia té sobre l'home.

Diu que la idea de reconèixer un sentit i un ordre superior és substancial a la idea d'harmonia, car reconeixent aquest poder superior, l'home s'hi sent subordinat i la subordinació és la posició exacta de l'home en la societat. Una idea plàstica d'això, la trobem en els concerts musicals, en els quals, l'harmonia ens recorda l'obediència i de l'obediència en neix el triomf.

En ells, cadascú hi posa el màxim esforç, i es produeix la bellesa obeeint a la lletra, a la música, al director. L'harmonia és l'holocaust d'una direcció superior i exterior, en la qual, resignant-se tota a no triomfar individualment, triomfen tots alhora.

Perquè la idea central de l'harmonia és la perfecció i la perfecció és el treball de domini de les pròpies facultats.

En una brillant comparació, entre l'acord musical i l'acord social, diu que en aquest, com en aquell, l'estridentia ve de les notes falses, que són els crims de superbia i rebel·dia, les venjances, els crims. Aquell que ofega una estridentia, perdona una injustícia, té el món una mica més harmònic a costa del propi sacrifici. Afirmar que objectivament l'harmonia és una reciprocitat, però subjectivament no és sinó l'esforç noble i persistent per acordar-se a un fi. Això ens demostra que el món té un concepte fals de l'harmonia, car en ell sentim dir: «Jo faré això, «si tu» fas allò». Aquest condicional és el que trenca l'harmonia, car ningú se sent «tu», i per això el cristianisme, essencialment harmònic, recomana abans que tot el propi perfeccionament, del qual en neix la caritat, que és la suprema harmonia.

Sant Francesc, el Sant de la Caritat, és el ran poeta que compon el cant al Sol i a les criatures lligant-les a totes amb els harmoniosos diàlegs del cant.

Es per això que en les luites socials d'aquell temps, ell fou el pacificador per excel·lència, per tal com la gran antitesi de la lluita social és l'harmonia.

L'orador, amb paraula profunda i emocionada, esmenta el bellíssim exemple d'harmonia, esdevingut fa poc a Barcelona, quan el germà d'una de les víctimes del sindicalisme, rebutjant la venjança que li oferien, perdonà els assassins, amb els llavis sobre un Crist.

La vida social — diu — és feta de contrastos com la vida musical; i, així com en aquesta els baixos no tenen enveja als tanors i tots prou curen acordar-se, així mateix en la vida social, els distints estaments, en lloc de lluitar cedint a la passió de l'enveja, han de procurar produir l'harmonia, mitjançant la sotmissió.

L'harmonia, que procedeix de l'íntim perfeccionament, és absolutament oposada als ideals socialistes, perquè l'equilibri social no és producte d'imposicions externes, sinó del propi sacrifici i renunciament.

Però això neix de la fe cristiana, i, tant cert és, que els qui no creuen, cerquen una Providència artificial anomenada Comunisme, Socialisme, etcètera, però el càstig d'aquesta pretensió, el tenim a Rússia, a la qual han volgut convertir en una imman-

sa orquestra forçada, sota la batuta d'uns directors imposats.

El cristianisme, en canvi, ens dona una absoluta llibertat, perquè faci el que faci l'home, mentre no faci obres vicioses, tot és en benefici de la col·lectivitat. Els desacords vénen dels vicis, dels que usen malament la llibertat. Com a exemple de desacord, el conferenciant, amb enèrgica paraula, assenyalà el fet de no ésser respectats els Dies Sants, per gran part dels patrons i suplica als presents que treballin en pro del restabliment de les tradicions piadoses.

L'orador clou el cicle franciscà, que havia començat, amb la poesia de Sant Francesc el «Cantic del Sol», sintesi felicíssima d'harmonia i de fraternitat.

L'exquisida conferència, que manté vegades fou interrompuda pels aplaudiments, es va coronada, en finalitzar, amb una formidable ovació.

La Junta de l'Orfeó Montserrat, s'ha vist molt felicitada, no sols per l'èxit obtingut en el passat cicle, sinó també pels tres actes d'afirmació catalana que té anunciats en el cicle vinent. L'entusiasme que ha despertat aquesta exquisida obra de catalanitat i cultura ens fa augurar, per al valors Orfeó, una llarga via de triomfs, assenyalada per la batuta admirable del seu mestre i director, En Pérez-Moya.

Generalitat

REUNIO DEL CONSELL PERMANENT

Ahí, a primera hora de la tarda va acabar la reunió del Consell Permanent de la Mancomunitat, que es va celebrar sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch.

En edicions vinents donarem una extensa referència dels acords presos en la reunió esmentada.

EL PRESIDENT A LLEYDA

Ahí, a la tarda, va marxar cap a Lleida l'Il·lustre president de la Mancomunitat, don Josep Puig i Cadafalch, amb l'objecte d'assistir a la inauguració de l'exposició de maquinària agrícola.

El mapa de Catalunya

El director del Servei del mapa de Catalunya ha presentat al senyor president de la Mancomunitat la fulla núm. 23 (Girona).

Aquesta fulla, completament acabada i a punt de publicació, comprèn des de Súria fins a Madremanya, i de Girona a Martorell de la Selva; o sia tot el pla que s'estén al Sud de Girona i la part Oest de les Guilleries.

Amb aquesta són ja 8 les fulles a punt de publicació.

El professor Neuss

El professor Neuss, de la Universitat de Bonn, que ahir visità al senyor president, ha vingut a aquesta ciutat per a ultimar unes notes sobre les miniatures de Biblies romàniques catalanes.

Les sessions del Consell

La pròxima setmana, el Consell Permanent celebrará les seves reunions el dijous i divendres, per ésser el dimecres, dia 6, el setè aniversari de la constitució de la Mancomunitat i fer-se festa amb tal motiu a les oficines de la Mancomunitat.

La Conferència de Trànsit

Entre les nombroses proves d'agraïment que ha rebut el senyor president de la Mancomunitat dels senyors delegats i personal del Secretariat de la Conferència de Trànsit, amb motiu de l'excursió a Montserrat amb que la Mancomunitat els va obsequiar, mereixen especial esment les dels senyors Maggiorino Ferraris, de la Delegació Italiana, i de la Delegació alemanya, que li han dirigit atentes comunicacions.

Han complimentat el senyor Vallès i Puigals el director i el secretari de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, i l'Alcalde de Sant Quintí de Mediona.

Estadístiques!...

Un enviat especial del diari parisenc «La Liberté», M. Maurice Gandolphe, ha anat a fer una enquesta a la Macedònia, ha volgut avaluar les diferents races que l'habituen, ha vist una pila d'estadístiques totes fetes amb molta cura i molta escrupolositat i amb un xic més s'hi torna boig.

Ell mateix ho explica en el dit diari:

«Prenem com a exemple una ciutat de 40.000 habitants.

L'agent grec em desconcerta assegurant-me de la falsedat més formal que hi ha 22.532 habitants grecs, «ni un més ni un menys». Recorrem la ciutat, confesso que no ho hauria dit mai. Però l'agent grec insisteix. — «Voleu veure l'estadística, amb els noms, edat, domicili de cadascun?». I m'exhibeix una llista impressionant: Leonides... Epaminondes..., tots hi són, amb els detalls més minuciosos. Això és un document de debò. Inscrivim, doncs, 22.532 grecs.

El bulgar em rep amb un cert defalliment. «Estem en baixa — gemes —; la persecució descoratja els nostres millors compatriotes. No us puc ensenyar avui sinó una llista, revisada el mes passat, de 19.327 compatriotes degudament inscrits. Cert que esperem molts naixements...»

Diantre! 19.000 i 22.000. Heu's aquí un total que passa dels 40.000 que viuen a la ciutat. Es que el bulgar ha treballat un xic a ull? No, no és possible: les llistes són detalladíssimes: noms, cognoms, edat, domicili, tot l'història de cada un. Lleialment inscriu 19.327.

L'agent serbi, amb un sospir de resignació, em declara 15.650 habitants serbis inscrits. No puc contenir un gest d'estranyesa, però he fet mal, perquè aquest perfecte estadístic em demostra la infalibilitat del seu treball. Durant dues hores comenta la seva llista, m'ensenya tots els detalls, fins les fotografies dels inscrits. Sota l'amenaça de ser presentat personalment a cada un d'ells, inscriu els 15.650 serbis.

I em resta una altra sorpresa veient la modestia del representant romanès que sols confessa 9.000 inscrits, tots ells perfectament indiscutibles...»

Realment, no hi ha res tan clar com els números.

Arxius, Museus i Biblioteques

ARXIVS

Episcopal: Palau Episcopal.
Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocol: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura — Segon pis de la Universitat.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

MUSEUS

Provincial: Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

D'Història Natural, al Parc, «Martorell», al passeig de les Magnòlies; «Museu de Catalunya» (fauna, flora i gea catalanes, oceanografia, paleontologia), a l'ex-restaurant de l'Exposició; «Vivarium», a l'antic Invernacle; «Aquarium», a la Cascada. — Oberts cada dia, menys els diïlluns, de deu a una i de tres a cinc de la tarda.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Montanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc.

BIBLIOTECES

De la Cambra de Comerç. — Especialitzada en les matèries relacionades amb els fins de la Corporació. Per als seus electors i associats, i també per a altres persones recomanades per aquests o per altres associacions econòmiques. Oberta de dos quarts de deu a una i de dos quarts de quatre a vuit els dies feiners, i de deu a una els diumenges.

De Catalunya (Bisbe, 1). — Cal una tarja de presentació. De deu del matí a la una del migdia i de cinc de la tarda a les vuit de la vespre.

De la Lliga Regionalista (Boters, 4). — Política i Econòmica. — Per als socis o amb recomanació de soci de quatre a sis de la tarda.

Biblioteca pública per a cecs. Passatge de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Els esports

LES PROVES DELS BRUCS

En les carreres efectuades el diïlluns va mereixer l'alta recompensa atorgant-li el jurat la medalla d'or, la marca d'automòbil Hebe, pilotat pel nostre amic don Ferran Richaïd, el qual va fer el recorregut, d'onze quilòmetres de les d'ites pujades, en onze minuts 54 segons, amb un chassís de sèrie, muntat amb motor d'Esport de sèrie de 1.100 c. c.; per la qual cosa felicitem al dit senyor Richaïd i als constructors d'aquesta marca nacional Hebe, els tallers de la qual tenen establerts en aquesta capital, carrer Roger de Flor, 251.

Homenatge al Rosselló

Darrerament han arribat a l'estatge social de la secció catalana de «Nostra Parla» els següents donatius: La secció valenciana de «Nostra Parla» encarrega la col·lecció de les obres que representessin la valor espiritual i cultural del seu terrer al culte i entusiasta valencianista senyor J. Ferrandis Luna, el qual darrerament trameté un donatiu de llibres valencians, el nombre dels quals no baixa pas d'uns vuitanta volums. Aquest donatiu consta de llibres dels autors següents: Lluís Cebrian Mezquita, Pascual Asins, Eduard Martí-nez Ferrando, Jaume Cebrian Mezquita, Genar Genovès, Carles Salvador, Daniel Martínez Ferrando, Salvador Guinot, Rafael Trullenque, Ramon Huguet, Josep Aguirre Matiol, Francesc Baldal Lloçs, Mn. Joaquim Garcia Girona, Maximi Alloca, Amadeu Pitare, Enric Ribes Sanguesa, Vicens Boix, Angel Sánchez Gozalbo, Manuel Carboneros, Vicens Guillem Marco, Manuel Márquez Pérez, Lluís Rubió Garga, Vicens Vives Liern, Josep E. Serrano Morales, Lluís Minguet Alborn, J. Rodríguez Condessa, Francesc Badenes Daknau, Baró de Alcahalí, Francesc Vilanova, Josep Bódria Roig, Antoni Michavilla, Teodor Llorente, Bernat Ortín, Maximià Thous, F. Puig Esperi, Francesc Caballero, Francesc de P. Momblanc, Carles Llinàs, F. Martínez i Martínez, Enric Nabarro Borrás, Josep Martí-nez Aloy, Joan Gil i Calpe, baró de Sant Petrillo, Manuel González Martí, etc., etc.

La Revista «Ressorgiment», de Buenos Aires, ha tramès un donatiu de llibres escrits pels autors catalans d'Amèrica, el qual consta dels autors següents: H. Nadal i Mallol, A. Boixader Roura, Teodor Banús, Pere Redón i Jeroni Zanná.

L'Institut d'Orientació Professional ha tramès els volums dels seus interessants Anals.

Demés han tramès les seves obres els autors següents: Mn. Josep Candona Agut, pvre.; J. Oller i Esteta, Alexandre Font, doctor Salvador Bo-vé, pvre. (per conducte de Mn. Joan Arinyó), R. P. Antoni de Font, Sch., H. Puig i Sals, Josep Lluís Ponsi Gallarza (per conducte de don Joan Pons).

Continuen rebent-se els donatius a l'estatge social de «Nostra Parla», carrer de Boters, 16, primer.

Bisbat

Ha mort el reverent don Domènec Ordalg, rector de Rabós del Terri (Girona).

— En el mostrador de la fotografia Busquet, del carrer de Fontanella, hi ha exposada una bellíssima i artística ombrellina destinada a la Tinença parroquial de Nostra Dona del Montserrat.

El vinent diumenge s'inaugurarà al temple del Sagrat Cor, del Tibidabo, el Timpan de la Cripta, i celebrará les seves bodes de plata el reverent P. Vicens Schiralli. Hi haurà funció religiosa inafí i tarda, i una banda de música donarà concerts a la plaça.

— S'ha acordat prorrogar fins al dia 8 d'aquest mes, el termini per a la inscripció a la vinent pelegrinació a Roma, en vista del gran nombre de sol·licitants, que en aquests darrers dies s'han presentat a les oficines de la Junta Diocesana d'Acció Catòlica (Palau Episcopal).

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS
Negociem tots els cupons bancari primer d'abril

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 31

Valxells entrats:

Vapor anglès «Cori», de Newcastle, amb carbó, amarrat al moll de Sant Bertran.

Vapor italià «Tebe», de Trieste, Catalunya, Gènova i Marsella, amb càrrega general i un passatger, amarrat al moll de Barcelona N.

Vapor francès «Saint Paul», de l'Havre, Anvers, Alger i Alacant, amb càrrega general, amarrat al moll de Sant Bertran.

Vapor espanyol «Villamanrique», de Newcastle, amb carbó, amarrat al moll de Ponent N.

Pallebot espanyol «Valentin», de Meló, amb càrrega general.

Bergantí goleta espanyol «Astillero de Arosa», de Torrevella, amb sal.

Vapor correu espanyol «Rey Jaime I», de Palma de Mallorca, amb càrrega general, correspondència i 184 passatgers, amarrat al moll de les Drassanes.

Vapor americà «Belvedere», de Nova York, Gibraltar, Tunis i Marsella, amb càrrega general, amarrat al moll de Sant Bertran.

Vapor italià «Asiago», de Gènova i Marsella, amb càrrega general amarrat al moll de Barcelona N.

Vapor espanyol «Caruso», d'Ayllés, amb carbó, amarrat al moll de Barcelona N.

Vapor espanyol «La Guardia», de Cèrta i Marsella, amb càrrega general amarrat al moll de Pescadors.

Vapor espanyol «Cabo La Plata», de Santander i escales fins a València, amb càrrega general i 25 passatgers, amarrat al moll del Rebaix.

Valxells despatxats:

Vapor noruec «Stensaa», cap a València.

Pallebot espanyol «Marios», cap a Palma de Mallorca.

Vapor correu espanyol «Canalejas», cap a Mahó.

Vapor espanyol «Rita», cap a Sevilla i escales.

Vapor alemany «Ajax», cap a València.

Vapor correu espanyol «Barcelona», cap a Gènova.

Vapor correu espanyol «Capitán Segarra», cap a Les Palmes i escales.

Vapors sortits:

Espanyols: «Cabo San Martín», «Manuel Cans», «Peñalba», «Pérez Pujo», «Vicente La Roda» i «Canalejas»; suec «Torleif Hugo»; noruec «Silja»; francesos «Saint Cyrille» i «Les Baleares»; i alemany «Ajax».

Raficacions:

El vapor espanyol «Jovellanos», ha estat canviat de la sortida del Dic al moll de Balears.

Del moll de Ponent E. ha estat traslladat al d'Espanya NO. el vapor belga «Picardier».

Ha passat del moll d'Espanya S. al d'Espanya O. el vapor espanyol «Trinitat».

Situació de vapors:

Darreres variacions:

Compania Transatlantica:

El vapor «Buenos Aires» va sortir de Cadix el dia 30, cap a Nova York.

El vapor «Ciudad de Cadix» va sortir de Bilbao el dia 30, cap a Cadix.

Compania Piniello:

El vapor «Catalina» va sortir d'Almeria el dia 30, cap a Barcelona.

Estació Enotélica

d'Espanya a Cèrta

Preus de productes agrícoles espanyols i altres als mercats meridionals francesos:

Olls: Borges, de 595 a 630 pessetes els 100 quilos; Andalusia, de 650 a 680 pessetes.

Alcohol: De vi, bon gust, de 475 a 525 francs l'hectolitre.

Frutes: Peres, de 140 a 200 francs; pommes, de 120 a 200 francs; llimoncs, de 80 a 90 francs el mlt; taronges, de 95 a 100 francs; mandarines, de 125 a 130 francs; polpa d'albercoc, de 125 a 130 francs els 100 quilos.

Frutes seques i havors: Admetlles de Mallorca, de 725 a 730 francs; de Cartagena, de 275 a 280; avellanets de Tarragona amb closca, de 245 a 250; figues, de 12 a 15 caixa de 10 quilos; pinyons, de 895 a 900; anís de Màlaga, de 335 a 400; esciola, de 165 a 190 francs.

Llegums (verdes i seques): Cebes, de 35 a 40; alls, de 200 a 225; patates, de 35 a 40; noves, de 110 a 125;

BORSA DE BARCELONA

31 de març de 1921

Otització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA.—Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi d'abril: Es fa de Nords de 56'30" a 57'15", d'Alacants de 59'00" a 59'20", d'Andalusos de 43'55" a 43'70".

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 57'35" a 57'50" i a 57'55", d'Alacants de 59'40" a 59'80" i a 59'85", d'Andalusos de 44'10" a 44'35" i a 44'20", i de Cáceres variable de 33'20" a 33'40".

Otització de valorstratcatsal comptat i noinscrita encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction Light and Power 6%, a 95'50.
Barcelona Traction Light and Power 7%, a 102'25.
Barcelonesa de Navegació 6%, a 89'50.
Obligacions Espanyola Colonització 6%, a 98'50.
Elèctrica del Cinca 6%, a 80'00.
S. A. Naviliera Espanyola 6%, a 91'50.
Barcelonesa d'Electricitat 6%, a 90'50.
Asfalt i Portland «Asland» 7%, a 100'00.
Grans Molins Bascos 6%, a 94'00.
Hisp. Amer. d'Electricitat 6%, a 90'00.
Accions Banc Urquijo Català, a 97'00.
Ferrocarrils Catalans 6%, a 89'00.

AL COMPTAT (Reproduit del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Ajuntaments i Diputacions	Aliments	Bons E.	Transatlantica
París, rec. publicat 60.25	Municipi 1903 73'30	Aliments 59'50	Bons E. 6% 91'75	Transatlantica 4% 79'00
Londres, rec. publicat 38.11	1904 73'30	Aliments 59'75	Prod. Forces M. 55'00	Canal Urgell 63'00
Berlin, rec. 11.82	1905 A. 77'05	Aliments 59'50	Reg. Llevant 6% 67'00	T. Filipines 1903 90'25
Vienna 9'05	1905 B. 77'05	Aliments 59'50	Varies	1903 90'25
Roma, rec. 50'15	1906 C. 77'05	Aliments 59'50	Aliment 6% 161'00	Foment d'Obres 6% 100'00
Gènova, rec. 52'20	1907 D. 77'05	Aliments 59'50	Unió Vidre 90'00	Unió Vidre 90'00
Zurich, rec. 7'15	1908 E. 77'05	Aliments 59'50	Carbons Berga 60'00	R. Reysa Bora 25'00
Nova York, rec. 7'15	1909 F. 77'05	Aliments 59'50	Const. Naval 6% 57'25	Const. Naval 6% 57'25
Corones sueques, París 15'75	1910 G. 77'05	Aliments 59'50	Ant. Cardons 6% 22'00	G. Reysa Bora 25'00
Corones sueques, Londr. 15'75	1911 H. 77'05	Aliments 59'50	Mecànica Vallterra 6% 63'00	A. Fornes Andalusia 6% 94'75
Dentes Estat	Ensenya 1909 50'25	Aliments 59'50	Accions Bancs	Banc Barcelona, pte. 50'00 cond.
Interior	1907 50'25	Aliments 59'50	Banc d'Espanya 138'00	Banc de Terrassa 30'00
Exterior	1908 50'25	Aliments 59'50	Credit Docks 300'00	Credit Mercantil 150'00
Amort. 5%	1909 50'25	Aliments 59'50	Banc Hisp. Colonial 300'00	Varies
Amort. 6%	1910 50'25	Aliments 59'50	F. C. Nord ptes. 325'00	Aliments ptes. 225'00
Amort. 7%	1911 50'25	Aliments 59'50	Andalusos 43'00	Hull. Espanyola 187'00
Amort. 8%	1912 50'25	Aliments 59'50	A. Aragó, ord. 200'00	prof. 99'00
Amort. 9%	1913 50'25	Aliments 59'50	Espanya Industrial 80'00	General Telefonos 90'00
Amort. 10%	1914 50'25	Aliments 59'50	Peninsular Telefonos 90'00	Estrangeres
Amort. 11%	1915 50'25	Aliments 59'50	Banc E. Rio Plata 257'00	
Amort. 12%	1916 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 13%	1917 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 14%	1918 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 15%	1919 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 16%	1920 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 17%	1921 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 18%	1922 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 19%	1923 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 20%	1924 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 21%	1925 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 22%	1926 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 23%	1927 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 24%	1928 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 25%	1929 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 26%	1930 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 27%	1931 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 28%	1932 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 29%	1933 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 30%	1934 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 31%	1935 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 32%	1936 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 33%	1937 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 34%	1938 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 35%	1939 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 36%	1940 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 37%	1941 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 38%	1942 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 39%	1943 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 40%	1944 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 41%	1945 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 42%	1946 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 43%	1947 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 44%	1948 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 45%	1949 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 46%	1950 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 47%	1951 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 48%	1952 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 49%	1953 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 50%	1954 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 51%	1955 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 52%	1956 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 53%	1957 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 54%	1958 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 55%	1959 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 56%	1960 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 57%	1961 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 58%	1962 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 59%	1963 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 60%	1964 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 61%	1965 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 62%	1966 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 63%	1967 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 64%	1968 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 65%	1969 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 66%	1970 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 67%	1971 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 68%	1972 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 69%	1973 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 70%	1974 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 71%	1975 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 72%	1976 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 73%	1977 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 74%	1978 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 75%	1979 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 76%	1980 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 77%	1981 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 78%	1982 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 79%	1983 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 80%	1984 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 81%	1985 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 82%	1986 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 83%	1987 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 84%	1988 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 85%	1989 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 86%	1990 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 87%	1991 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 88%	1992 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 89%	1993 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 90%	1994 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 91%	1995 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 92%	1996 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 93%	1997 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 94%	1998 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 95%	1999 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 96%	2000 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 97%	2001 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 98%	2002 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 99%	2003 50'25	Aliments 59'50		
Amort. 100%	2004 50'25	Aliments 59'50		

El valor assenyalat amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per guia dels llegidors. Cotització: Francs, 50'25; suïssos, 123'85; belgues, 52'30; lliures, 28'12; llires, 29'15; dolars, 7'12; marcs, 11'55 i coronas, 2'00.

DARRERA SESSIO.—Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi d'abril: Es fa de Nords de 58'00 a 57'95 i a 58'20, d'Alacants de 60'00 a 59'30 i a 60'00.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, no hi ha cap variació. De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda d'avui, es puja l'03 de Nords i 0'80 d'Alacants.

RESUM

Tusquets i C. S. on G.

CANVI — VALORS — CUPONS

Bambola del Lletre, número 2

tats i senadors que ofereixin llur ajut parlamentari, amb l'objecte d'iniciar una campanya, tant al Senat com al Congrés.

Tercer. Recomanat a totes les societats adherides l'absoluta necessitat que continuament es traslladin a Madrid comissions de les distintes localitats d'Espanya, les quals hauran de posar-se en contacte amb el president de l'Assemblea i amb els parlamentaris de llur respectiva localitat, per tal de realitzar totes les gestions que puguin ésser necessàries.

El preu per al consum són:

Mel, de 133 a 135 pessetes els 100 quilos.

Tercià, de 148 a 150.

Centrífuga de remolatxa, de 135 a 137.

Turbinat de Cuba, de 145 a 148.

Centrífuga de Cuba, de 138 a 140.

Blanc de Java, de 145 a 147.

Blanquilles, de 150 a 152.

Blanchs de primera refinats, de 155 a 157.

Terrós P. G. d'Aragó, de 160 a 162.

Terrós P. G. d'Andalusia, de 183 a 185.

Pilons, de 223 a 225.

Tallat, de 235 a 240.

Cafès. — Continuen les arribades de l'esmentat gra amb normalitat, havent sofert una petita pujada els mercats d'origen, especialment al Brasil.

Podem cotitzar per al consum els següents preus:

Moka legitim, de 595 a 605 pessetes els 100 quilos.

Semi Moka Harrar i africans, de 575 a 585.

Puerto Rico Caracolillo, de 605 a 605.

Puerto Rico Iauco especial, de 585 a 595.

Puerto Rico Iauco superior, de 550 a 560.

Puerto Rico d'Hisenda, de 625 a 635.

San Salvador, Colòmbia i altres, de 445 a 455.

Méxic i Puerto Cabello, de 410 a 420.

Santos, de 385 a 395.

Cecaus. — Segueix el mercat sense variació notable.

S'espera l'arribada del vapor «Catalina», correu de Fernando Pó, que porta a Barcelona 25,425 sacs de la dita procedència.

El preu per al consum són:

Guaiquil Arriba, de 385 a 400 pessetes els 100 quilos.

Guaiquil Balao, de 375 a 380.

Sant Tomé de primera, de 330 a 340.

Sant Tomé de segona, de 265 a 275.

Fernando Pó de primera, de 310 a 320.

Fernando Pó de segona, de 290 a 300.

Fernando Pó de tercera, de 265 a 275.

Caracas de primera, de 505 a 520.

Caracas de segona, de 410 a 425.

Canyelles. — Cellan extra, a 9 pessetes el quilo.

Idem número 1, a 7'45.

Idem número 2, a 7'30.

Idem número 3, a 7'15.

Idem número 4, a 6'90.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA 31

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	7.58	0.00	0.00			0.00
Futur						
Marc.	8.02	8.00	0.00			0.00
Maig.	8.07	7.85	0.00			0.00
Juliol.	8.25	8.05	0.00			0.00
Octubre.	8.43	8.20	0.00			0.00
Gener	8.53	N.	0.00			0.00

Alexandria	Obriment avui	Obriment avui	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futur						
			Maig	14.50	00.00	
			Juliol	14.55	00.00	

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	12.25	00.00		00.00
Futur				
Maig.	12.34	00.00		00.00
Juliol.	12.81	00.00		00.00
Octubre.	13.28	00.00		00.00
Desembre.	13.54	00.00		00.00
Gener	13.62	00.00		00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	11.60			00.00
Futur				
Maig.	11.90			00.00
Juliol.	12.34			00.00
Octubre.	12.87			00.00
Desembre.	13.00			00.00
Gener	13.16			00.00

Barcelona, 1 d'abril de 1921.

per 100 acid fosfòric soluble, a 20'25 pessetes els 100 quilos, mínim deu tones sense envàs.

Superfosfat de calç mineral 15/16 per 100 acid fosfòric soluble, a 19 pessetes els 100 quilos, mínim deu tones sense envàs.

Superfosfat de calç mineral 13/15 per 100 acid fosfòric soluble, a 18 pessetes els 100 quilos, mínim deu tones sense envàs.

Superfosfat d'os mig a 1 per 100 acid 18/20 acid fosfòric, a 25 pessetes els 100 quilos, a la fàbrica.

Farina d'osos 1/2 per 100 acid 10/12 fosfat, a 25 pessetes els 100 quilos.

Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 acid, a 30 pessetes els 100 quilos.

Nitrat de soda 15/16 per 100 acid, a 60 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 per 100 de potassa pura, a 30 pessetes els 100 quilos.

Clorur de potassa 80/85 per 100, equivalent a 51/53 per 100 de potassa pura, a 70 pessetes els 100 quilos.

Potassa orgànica 8/9 per 100 de potassa pura, a 18 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de ferro en gra 98/99 per 100, a 17 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de ferro en pols 95/96 per 100, a 18 pessetes els 100 quilos.

Materia orgànica corina natural 10/11 per 100 acid a 2/3 per 100 acid fosfòric, a 60 pessetes els 100 quilos.

Farina fosfatada d'osos per aliment de bestiar, a 20 pessetes els 50 quilos.

Nitrogena Sant Jordi 6/7 per 100 acid, a 30 pessetes el sac de 70 quilos.

Insecticides.—Sofre precipitat (grà), a 10 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre molt, a 18 pessetes el sac de 40 quilos.

Emulsió (contra els pugons), a 81, 95 pessetes el sac de 100 quilos.

Caldo eúptic (Althol), a 150 pessetes el sac de 100 quilos.

Arenia de soda (Billaud), a 240 pessetes el sac de 100 quilos.

Boullie (Billaud), a 350 pessetes el sac de 100 quilos.

Solutoi (desinfectant), 50 % acid creolí, a 200 pessetes el sac de 100 quilos.

O: 18

Dia 26 de març de 1921.

(Associació Gremial de Negociants d'Oli de Barcelona)

Oli d'oliva

Andalus corrent bo, a 192'30 pessetes els 100 quilos.

Andalus corrent superior, a 195'65 pessetes.

Torosa fins, a 239'13 pessetes.

Aragó, de 200'68 a 239'60 pessetes.

Sequellat el mercat encalmat.

Oli de pinyola

De color verd de primera, de 113'03 a 117'89 pessetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 120'44 a 134'78 pessetes.

Groc de segona, de 117'89 a 121'74 pessetes.

Sense envàs.

Oli de coco

Bianc (amb envàs), a 210 pessetes els 100 quilos.

Cochin, a 240.

Palma, a 290.

Cacauet, a 210.

Oli de llinosa

Oli de llinosa cru, a 210 pessetes els 100 quilos.

Oli de llinosa cuit, a 218.

Oli de llinosa incolor, a 240.

Arribades de la setmana

D'oli andalus n'han arribat tres vagons i del país 25.

A l'estació del Morrot hi ha quatre vagons d'oli del país.

NOTAS DE L'ALSACIA

Dia 26 de març de 1921.

Silvinita ordinària d'Alsàcia, 14/16 per 100 potassa anhidra, a 15'75 pessetes els 100 quilos.

Silvinita rica d'Alsàcia 20/22 per 100 potassa anhidra, a 23.

Clorur de potassa d'Alsàcia 50/50 potassa anhidra, a 60'50.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dia 26 de març de 1921.

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes de vins de Barcelona).

Preus per gran i hectòlitre i mercaderia posada al celler del col·lector:

Penès: blanc, a 2'25; negre, a 1'85; rosat, a 2.

Camp de Tarragona: blanc, a 2'25; negre, a 1'90; rosat, a 2'10.

Priorat: negre, a 2'10.

Vilanova i Geltrú: negre, a 1'90.

Igualada: negre, a 1'75.

Martorell: blanc, a 2'25; negre, a 2 pessetes.

Manxa: blanc, a 1'70.

Alcanit: negre, a 2.

València: negre, a 2.

Mistela blanca, a 3'25.

Mistela negra, a 3'25.

Moscate, a 2.

Mercat encalmat.

Anuncis oficials

SOCIETAT DE PROPIETARIS INTERESSATS EN L'APROFITAMENT DE LES AIGÜES DE LA SEQUIA COMTAL I LES SEVES MINES.

Per a complir el que disposen els articles 9 i 12 de les ordenances, es convoca els senyors socis a la junta

general ordinària del dia 12 del vinent mes d'abril, a les nou del matí, a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Portaferrissa, 21, principal. Així es fa públic perquè els interessats se serveixin assistir-hi, recordant-los que, segons l'article 10 de les ordenances, els que no hi assisteixin personalment o mitjançant apoderat, quedaran sotmesos als acords de la majoria dels concurrents.

Barcelona, 30 de març. — El secretari, Santiago de Riba.

COMPANIA HISPANO-AMERICANA D'ELECTRICITAT, S. A.

Obligacions 5 per 100

A partir del 1.º d'abril vinent, quedarà obert als següents Bancs:

Societat Anònima
Arnús Gari, de Barcelona
Banc Central, de Madrid
Banc Urquijo, de Madrid
Banc de Biscaia, de Madrid
Banc de Biscaia, de Bilbao
el pagament a raó de pessetes 7'068 per obligació, del cupó n.º 3, vinentment 1.º d'abril 1921, de les Obligacions emeses en 22 de juny de 1909.

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona, 31 de març.

Taulella de les taules.

apertures interior, comprat, a 70'50

Amortitzables per 100, a 94'

Banc d'Espanya, a 216'

Auditoria de Tabacs, a 245'

Stat. Gral. Sudaca, a 67'

France, a 50'05

Alfons, a 135'00

Isabel, a 135'00

Unces i mitges uncies, a 133'00

Quart d'uncia, a 132'00

1/16 d'uncia, a 135'00

Francs, a 135'00

Dòlars, a 6'80

Llures, a 33'75

PREMI DE L'OR

CANVIS DE LA BANCA MARSANS

(Preus de compra)

Alfons, a 135'00 per 100

Isabel, a 135'00

Unces i mitges uncies, a 133'00

Quart d'uncia, a 132'00

1/16 d'uncia, a 135'00

Francs, a 135'00

Dòlars, a 6'80

Llures, a 33'75

PREMI DE L'OR

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SOLER I TORRES

RNA GERMANY, Rambla dels Estats, 13 i 15, Barcelona.

PREUS DE COMPRA

Bitllets: Francesos, 49'75

Anglesos, 27'50

Italianos, 29'50

Belgues, 52'00

Suïssos, 123'50

Portuguesos, 0'45

Alemanys, 11'25

Austriacs, 1'20

Holandesos, 2'30

Russos, 00'00

Grecs, 49'00

Suecs, 1'30

Notuegs, 1'00

Dinamarques, 1'00

Romania, 10'00

Turquia, 00'00

Estats Units, 7'00

Canadà, 5'85

Argentin, 2'40

Uruguais, 5'20

Xilens, 0'50

Brasilers, 0'90

Bolíviens, 1'80

Peruans, 32'00

Paraguais, 0'15

Venezuela, 00'00

Japonesos, 2'70

Argelins, 48'25

Egipte, 57'50

Filipins, 3'00

AVÍS

Canviem a l'acte els bitllets de 50 marcs emesos el 29 novembre de 1920.

Jocs Florals organitzats per l'Associació d'Escriptors Novells

Any 1

VEREDICTE

PREMIS ORDINARIS

Flor natural. Núm. 70: Sonnet. Lema, Il·lusions.

Accésit primer. Núm. 56: Idill. Accésit segon. Núm. 100: El bes de la donzella.

Englantina. Núm. 77: Visions de Pàtria.

Accésit únic. Núm. 49: 36 Català: L. Pàtria.

Viola. Núm. 6: Ruta Matinal. — L.: De casa a l'església.

Accésit primer. Núm. 39: Oració de la joia fuguda.

Accésit segon. Núm. 39: «Omme amaram dulce».

PREMIS EXTRAORDINARIS

Del governador. Núm. 24: Cants de la tarda.

Del marquès d'Alaella. Núm. 280: L'oració del rei. — L.: Qui la toqui que la digui.

Del canonge don Sebastià Puig. Número 114: Lietre a un amic.

Accésit. Núm. 28: Inquietuds femenines.

Del president de l'Associació d'Escriptors Novells. Núm. 89: Un fet que ignora la història.

Accésit. Núm. 73: «Per tu».

Premi de N'Apel·les Mestre. Número 284: Poemes viscous. — Lema: Triptic.

Accésit. Núm. 99: A l'astre de la nit.

De Na Rosa Roca. Núm. 33: Quatre polèmiques puerils.

Del vice-president de l'Associació. Núm. 31: Ballada de les taronges d'or.

Accésit. Núm. 345: Penjoll de cançons.

Premi de Penjoll autònomista «Germanor». Núm. 312: Aubada. — L.: Natura.

Accésit. Núm. 83: Planys.

Premi de l'entitat Pomell Joventut. Núm. 180: Les tres virtuts.

Accésit. Núm. 184: Poemes en prosa.

Premi de N'Enric Fajades. Núm. 44: La noia del Passell de Gràcia.

Del senyor J. Socias. Núm. 152: «Heracles tiempos».

Accésit. Núm. 33: «Los ancianos».

D'En Jaume Millet. Núm. 18: Dipsic Maria.

D'En Ramon Masferrer. Núm. 53: Mossèn Cinto. — L.: Aiguafort.

D'En Manuel Aguado. Núm. 58: Triptic. — L.: Simfonia de besos.

Del duc de Solferino. Núm. 57: El Sant Crist de Plera.

Accésit. Núm. 512: Redempció.

De don J. Llorens i Riu. Núm. 48: Pàtria. — L.: Via fora, vils tirans.

Accésit. Núm. 85: Càntic d'esperança de la col·lecció «Branca florida».

De N'Enric Grau. Núm. 63: «La violinista». — L.: Orgull i vanitat.

Accésit. Núm. 248: La font del Rusinyol.

Barcelona, 23 de març de 1921. — Ramon Masferrer, president; Josep Granger, vice-president; M. Posa Argall, Josep Llorens i Riu, — J. Palot Ximénez, Josep Vidal Navarro, Josep Pons i Tí, vocals. — J. Fígols i Pujolar, secretari.

L'empresa del Gran Teatre del Liceu ha contractat l'eminent mirmolista Teresa Boronat, perquè actui de primera ballarina en el primer dels nostres teatres, on ja ha obtingut en passades temporades grans i merescuts aplaudiments.

La gentil artista Tina de Jarque ha obtingut un fort èxit a Banyoles, interpretant un escollit programa de cançons catalanes, posant de relleu les seves excel·lents facultats per al contorn de l'art líric.

Promet ésser un èxit la vetllada literària-musical que, per al vinent dia 4, té organitzada l'Escola de Declamació de la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç, en homenatge a la tasca que porta a cap el director artístic de la mateixa, En Gabriel Gobaró i Doménech.

Hi pendrà part el bariton N'Enric Font.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, no hi ha funció. — Demà, esdeveniment

populars: «La canción del olvido» «Les ballets russes» i «Cavalleria rusticana». Nit, debut de l'eminent baix cantant Pau Gorgé amb «El maestro Campanone», el grandios èxit «El pájaro azul» pels eminents cantants Lluís Vela i Emili Sagi-Barba i restants intèrprets, i «Les ballets russes». — Diumenge, tarda, «Blanco y negro», «Cavalleria rusticana» i «El maestro Campanone». Nit, «El maestro Campanone», «El pájaro azul» i «Ballets russes». — Dilluns, tarda i nit, «El maestro Campanone», «El pájaro azul» i «Ballets russes». — Setmana pròxima: estrena de «El triunfo de Arlequín». — Es despatxa a comptaduria.

Gran Café Restaurant Tivoli

Concerts pel renomnat **QUINTET VILA**. De 1 a 3, de 5 a 7 tarda, i de 9 a 12 nit. Diumenges i dies festius, de 12 a 3 tarda (Vermut Concert).

Teatre Tivoli

Cada DIMARTS, DIJOUS, DISSABTES i DIUMENGES el

Sorollós èxit EL PAJARO AZUL

per les senyores Vela i Sans, Srs. Sagi-Barba, Castro, Bent, Fuentes i principals parts de la companyia.

Es despatxa a Comptaduria per als dies indicats.

Teatre Tivoli

Avui, divendres, 1.º d'abril. Nit, festival a benefici de l'Asil d'Infants Orfes de Sant Josep de la Muntanya, organitzat per la Junta de Senyores de la Coronació canònica, de la qual és presidenta honorària

S.M. la Reina D.ª Victòria

Primera part: Banda Municipal, mestre Lamote de Grignon.

Segona part: Artistes del Teatre Tivoli, senyores Clara Panach, Lluís Vela i don Emili Sagi-Barba; mestre, Emili Acevedo.

Tercera part: Orfeó Català, mestre Lluís Millet.

Teatre Novetats

Gran Companyia d'opereta i sarsuela dirigida pel primer actor

ANSELMI FERNANDEZ
Avui, divendres, tarda, a les cinc. Vermut a preus populars. Butaca preferència, 2 pessetes. Totes les altres localitats regalades. Entrada general, 60 cèntims. L'opereta còmica en 2 actes

LA GENERALA

i la sarsuela en un acte

EN SEVILLA ESTÁ EL AMOR
Nit, a les deu, la sarsuela en un acte «La fiesta de San Antón», la sarsuela en un acte «En Sevilla está el amor» i debut importantíssim de la primera fiple cantant

Josefina Chafer

Com a deferència al públic de Barcelona, es presenta cantant la mateixa obra amb la qual es va despedir del públic de Barcelona i d'Espanya en emprendre la seva tournée mundial. La sarsuela còmica en un acte i tres quadros, música d'Amadeu Vives.

LOLA MONTES

Demà, dissabte, tarda, a les cinc, per última vegada en vermut popular, l'opereta còmica en tres actes «Verónica». Nit, a les deu, represa de l'opereta en tres actes «El As». — Diumenge, tarda, «El As» i «Lola Montes». Nit, debut del colossal bariton Angel de León amb l'opereta «La viuda alegre». — En preparació, La princesa de las Ozardas.

ELDORADO

Extraordinaris Films Exclusius

i les grans estrelles de Varietés.

Reparició de la eminent artista **PASTORA IMPERIO**. — Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Formós programa. Projectió de la famosa pel·lícula, edició de la famosa marca «Fox», El cicló. Gran creació de l'eminent actor Tom Mix. Gran èxit de Fourd Ismay Girls. Germans Elrado. Empar Medina. Troupe Morandini. Debut de la eminent i popularíssima artista

PASTORA IMPERIO

Magnífic repertori de la seva creació. Estupenda presentació.

Gran Teatre Espanyol

Gran companyia de vodevil **Bergas-Santpere**. — Avui, divendres, tarda,

a les cinc en punt. Butaca platea amb entrada, una pesseta; general, 40 cèntims. El vodevil en tres actes «El libre verd». Nit, a tres quarts de deu, la novel·la en quatre actes i sis quadros, d'Amichatis, «La vida bohèmia», de gran èxit. — Demà, dissabte, tarda, «La taca de cafè». Nit, «La vida bohèmia».

ELDORADO

Reparició de l'eminent i popular artista **PASTORA IMPERIO**

TEATRE COMIC

Companyia d'opereta. — Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc. Butaca platea amb entrada, 1.50 pessetes; entrada general, 50 cèntims; regalades les altres localitats. Primer, «Los cadetes de la reina». Segon, «El amor ciego». Tercer, «El amigo Melquíades». Nit, a dos quarts de deu, «El amor ciego». Segon, èxit sorollós de la sarsuela en tres actes «La conquista de Pardiño», creació de tota la companyia.

ELDORADO Pastora IMPERIO

Teatre Poliorama

Companyia còmica Güell-Juárez-Aguero. — Telèfon 4134 A. — Avui, divendres, tarda, a les cinc. Butaca platea amb entrada, una pesseta. La comèdia en tres actes, «El casinillo» Nit, a les deu, la comèdia en 3 actes, de Cerverí Palencia, «Sorpresas del divorcio». — Demà, dissabte, tarda, a les cinc, 3.ª sèrie de la Unió de Mares de Família: «Amor es vida». Nit, a les deu, «Sorpresas del divorcio».

PASTORA IMPERIO

Teatre Català ROMEA

Cada dia el formidable èxit

L'AMOR D'UNA PRINCESA

nova comèdia d'En Maristany. Interpretació immillorable. Magnífica presentació. Esplèndides «toilettes». Decorat exprés de Batlle i Antigó.

Teatre Circol de Sans

Diumenge, 3 abril, tarda: Veritable esdeveniment artístic. Gran companyia

hispano-argentina de la genial actriu

NEUS LASA

Director: **Francesco Tresols**

Estrena de la comèdia en tres actes

RETZO

magistral interpretació de Neus Lasa. Com a fi de festa, reparició de l'eminent professor d'hipnotisme

ONOFROFF

el qual presentarà nous i sensacionals treballs d'hipnotisme, etc., etc.

Tarda, a dos quarts de quatre

Nota: Per la llarga duració de l'espectacle, aquest començarà puntualment a dos quarts de quatre, amb la comèdia «Retazo», i a les sis en punt presentació del senyor Onofroff.

Despatx de localitats, des del divendres, nit.

PALACE CINE

GRAN SALÓ DE MODA

Avui, divendres, tarda i nit, extraordinàries sessions de cinema, projectió de formoses pel·lícules. Programmes colossals: «Actualitats Gaumont»; «Harold a la galeria»; «Viaje dels Berlusconi» (per Camil Riso); «La novel·la de Daisy» (per Bessil Lowe);

EL CICLO

pel gran artista americà Tom Mix. — Dimarts pròxim, dia 5 d'abril, esdeveniment cinematogràfic, estrena de la formosa pel·lícula, de l'acreditada marca alemanya U. F. A., de Berlin,

LA VERITAT VENÇ

per la eminent artista Mia May, protagonista de «La mestressa del món».

ELDORADO Pastora IMPERIO

Saló Catalunya

Gran Olenia de Mod.

Avui, divendres, moda selecta, grandios triomf del Programa Ajúria: «Al país del divorci», per Dorothy Dalton. «La bala silenciosa», preciosa comèdia dramàtica; «Rancors i amors», per Monroe Salisbury; «Una morena i una rossa», gran broma. — Diumenge, nit, estrena: «Més bona que el pa», per Magde Kenedi. — Aviat, la gran novetat del Programa Ajúria: «Als homes»; després seguirà «A les dones», i després «Home i dona», del Reial Programa Ajúria.

Teatre Català ROMEA

Diumenge, tres programes extraordinaris. A les tres, l'èxit més gran del Teatre Català

LA VENTAFOOS

A dos quarts de sis. El nou triomf del nostre Teatre,

L'AMOR D'UNA PRINCESA

I L'ALEGRIA QUE PASSA

Nit, LA DIDA

protagonista Maria Morera, i

L'ALEGRIA QUE PASSA

Dilluns, a les tres, La Ventafoos; a dos quarts de sis, La dida, protagonista Maria Morera, i L'alegria passa. Nit: L'amor d'una princesa i L'alegria que passa.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

Avui, divendres, darrer concert del gran pianista alemany **WILHELM**

BACKHAUS

Obres de Scarlatti, Schubert, Mendelssohn, Brahms. Exclusivament per als socis.

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, dos grans partits a cistell. Nit, a un quart d'onze. Extraordinari partit a pala a 50 punts. Vermells: BADIOLA i ERMUA. Blaus: MUÑOZ i MODESTO. — Detalls per cartells.

FUTBOL

Gran partit internacional per al diumenge 3 d'abril - 4 tarda

PROVENÇA (França) Ligue Sud-Est

contra

CATALUNYA (Selecció)

Camp Espanyol

Sortida de teatre a casa BON TEMPS. Peix, ostres, mariscos, polleria, caça i fiambres. Quintana, 7.

EDEN CONCERT

Cada dia grandios èxit **PRECIOSILLA**

“Empresa Ideal” de publicitat

HA TRASLLADAT les seves oficines de la Rambla de les Flors, 30, 1.º
a la mateixa Rambla, 16, baixos (abans Informació Mundial)-Telèfon 4863 A

Anuncis i esqueles mortuòries per a tots els periòdics nacionals i estrangers.
Serveis especials. Missatgers ràpids.
Repartiment de circulars, esqueles i tota classe d'impresos.

Casilles i llistes particulars per a rebre correspondència, etc., etc.
Escriptori públic, anuncis econòmics en les pissarres instal·lades en els baixos de les oficines.

Secció especial de dibuixos per a anuncis gràfics

LA SORDERA

vençuda per l'electricitat!
INVENT GRANDIOS

Amb l'Electro Akustik, únic aparell al món, tots els sords hi senten. La casa Electro-Akustik és l'única que garanteix l'òdia als sords. L'aparell Electro-Akustik no té rival i està aprovat pels més eminents especialistes de l'òdia. Medalla d'or a l'Exposició d'Higiene de Viena de 1911, i de plata a la de Dresden de 1912. La casa Electro-Akustik sotmet a l'examen dels senyors metges el seu nou invent, i perquè tothom pugui conèixer els seus meravellosos resultats, ha acordat fer assaigs a

BARCELONA

els dies 1, 2 i 3 del mes d'abril, a l'Hotel d'Espanya, carrer de Sant Pau, de 10 a 1 i de 3 a 6.

OPUSCLES DE FRANCO

Els models últimament rebuts superen tot aparell conegut. — A Taragona, dia 5, Hotel Europa.



NÈRVIOSOS!

Ja no patireu més inútilment gràcies al meravellós descobriment de les **Grageas potenciales del Dr. Soivré** que guarixen aviat i radicalment per crònica i rebel que sigui la **Neurastènia** en totes les seves manifestacions: Impotència (manca de vigor sexual), polucions nocturnes, espermatorrea (pèrdues seminals), cansament mental, pèrdua de memòria, mal de cap, desvaniments, feblesa muscular, fatiga corporal, tremolors, dispepsia, palpitations, histerisme, trastorns nerviosos de les senyores i totes les malalties del cervell, medul·la, òrgans sexuals, estómac, intestins, cor, etc., que tinguin per causa o origen l'estragament nerviós.

Les Grageas potenciales del Dr. Soivré

més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós, augmentant les energies, fomentant el vigor sexual, conservant la salut i allargant la vida, indicades especialment als estragats en sa joventut per tota classe d'excessos (vells sense anys), als que fan treballs excessius, tan físics com morals o intel·lectuals, esportistes, homes de ciència, financers, artistes, comerciants, industrials, pensadors, etc., aconseguint amb les **Grageas potenciales** del Dr. Soivré tots els esforços o exercicis fàcilment i disposant l'organisme perquè pugui resistir amb freqüència. N'hi ha prou amb flascó per a convèncer-se'n

Venda, 5 ptes. flascó:

Dr. Andreu, Rambla de Catalunya, 66; **Sagala**, Rambla de les Flors, 14; **Farmàcia Gelart**, Princesa, 7, i principals farmàcies d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Avisos

CAPITALISTES

de petit capital; poden col·locar ben garantit i bona renda mensual. Escriure a Rambla Flors, 16 (ANUNCIS), castellan número 40.

Propietaris

Per al'Administració de finques i assumptes relacionats amb la propietat —

Casa SEGURA

Unió, 13, entresol
Telèfon 4730 A

Professor de piano i solfeig
d'obediència: Consell de Cont. 791

En la prova en pujada dels Bruchs
celebrada el dilluns passat guanyà

Medalla d'OR

l'automòbil

6 - 8 HP

4 marxes i marxa enrera

HEBÉ

fabricat als tallers

Roger de Flor, 251

— BARCELONA —

Cotxes d'esport, ciutat i turisme

ENTREGUES IMMEDIATES